

JOMALA KOMMUN

Bilaga A-RN § 50/2022

Beredskapsplan för Jomala kommun 2022

Allmän del

Innehåll

Centrala beredskapsbegrepp	
Centrala beredskapsbegrepp.....	0
1. Inledning	1
2. Allmänt om beredskapsplanering.....	1
2.1 Centrala principer för beredskap i kommunen	2
2.2 Aktörer och ansvar	3
2.2.1 Staten och landskapet	3
2.2.2 Samrådsdelegationen för beredskapsärenden.....	4
2.2.3 Kommunen	4
3. Kort om kommunen	5
4. Kommunens beredskap	5
4.1 Beredskapsplaneringen i Jomala kommun.....	5
4.2 Kommunens krisledningsgrupp.....	6
4.3 Alarmering till krisledningen	7
4.4 Krisledningens uppgifter	8
4.5 Kriskommunikation.....	9
4.6 Avtalskultur med överkommunala organisationer och privata tjänsteproducenter.....	9
5. Verksamhet under undantagsförhållanden	10
5.1 Definition av undantagsförhållanden	10
5.2 Kommunens verksamhet under undantagsförhållanden	10
5.3 Kommunens ledning och kontinuitet vid undantagsförhållanden.....	11
5.4 Försvarstillstånd	11
6. Hotbilder	12
6.1 Allmänt om hotmodeller och hotbilder	12
6.1.1 Störningar i kraftförsörjningen.....	13
6.1.2 Störningar i datatrafiken och informationssystemen samt cyberhot	13
6.1.3 Kemikalieolycka.....	14
6.1.4 Störningar i vatten- och avloppsförsörjningen	14
6.1.5 Omfattande epidemier och pandemier	14
7 Handlingsmodeller	15
7.1 Centrala slutsatser från riskbedömningarna	15
7.1.1 Åtgärder och resurser vid störningar i eldistributionen.....	15
7.1.2 Åtgärder och resurser vid störningar i datatrafiken.....	15
7.1.3 Åtgärder och resurser vid en kemikalieolycka	16
7.1.4 Åtgärder och resurser vid störningar i vatten- och avloppsförsörjningen	16
7.1.5 Åtgärder och resurser vid omfattande epidemier eller pandemi	16

8.	Uppföljning av beredskapsplanen	17
8.1	Ansaret för uppföljning av beredskapsplanen.....	17
8.2	Situationer som föranleder utvärdering och uppdatering	17
8.3	Regelbunden uppföljning	18
9	Ansvar för uppgörande av planer.....	18
10	Bilagor	19
11	Övriga planer och material, ej bilagor	19

Centrala beredskapsbegrepp

I nationella anvisningar eftersträvas en begränsning av antalet begrepp så att helheten ska bli mera hanterlig. Nedan följer några centrala beredskapsbegrepp;

<i>Beredskap</i>	Verksamhet med vilken man säkerställer att uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt i alla situationer.
<i>Normal beredskap</i>	Normalläge, ordinarie verksamhet fortgår, krisledning kan sammankallas efter de behov som uppstår.
<i>Förhöjd beredskap</i>	Förberedelser inför att gå in i full beredskap, personalresurser allokeras, materialresurser allokeras, genomgång av kritisk utrustning. Beredskapslager byggs upp.
<i>Full beredskap</i>	Ledningsgrupp för undantagsförhållanden aktiveras.
<i>Beredskapsplan</i>	Det dokument som upprättats för att garantera de vitala funktionerna i kommunen. Beredskapsplanerna inom olika sektorer ska komplettera varandra.
<i>Hotmodell</i>	En beskrivning av en störning i den säkerhetspolitiska omgivningen. Störningen kan inverka på kommunernas verksamhetsförutsättningar eller på medborgarnas tillvaro och säkerhet.
<i>Störningssituation</i>	Ett konkret hot eller en händelse som äventyrar samhällets säkerhet och befolkningens levnadsmöjligheter. Hanteringen förutsätter en mer omfattande samverkan och kommunikation mellan myndigheterna och övriga aktörer.
<i>Vitala funktioner</i>	En funktionshelhet som är nödvändig för att samhället ska fungera. Genom att garantera de vitala funktionerna upprätthålls samhällets säkerhet och befolkningens levnadsmöjligheter.
<i>Övergripande säkerhet</i>	Tryggande av samhällets vitala funktioner genom samverkan mellan myndigheter, näringsliv och organisationer.
<i>Undantagsförhållanden</i>	Undantagsförhållanden konstateras av statsrådet i samverkan med presidenten och förutsätter kriser som allvarligt hotar nationen. Beredskapslagen (FFS 1552/2011) har tillkommit för att skydda befolkningen i undantagsförhållanden.

1. Inledning

Kommunen ska enligt lag klara av att sköta sina uppgifter och trygga invånarnas välfärd trots störningar, hot och risker i den externa eller interna verksamhetsmiljön. Den övergripande säkerheten i kommunerna tryggas med hjälp av en kontinuerlig beredskapsplanering.

Kommunens beredskapsplan är den övergripande delen av kommunens beredskap och uppgörs till stor del i förebyggande syfte. Att vara förberedd inför oväntade händelser innebär hanteringsmässigt att det blir enklare att komma igång när de väl uppstår. Med förberedelse innebär det att man har en god uppfattning om potentiella hotbilder som kan beröra kommunen och att man har planerat hur verksamheten ska hanteras ifall en kris uppstår. Det är även viktigt att lägesbilden hålls uppdaterad och att man har ett tillräckligt omfattande samarbetsnätverk för hanteringen av olika störningssituationer.

Målsättningen med uppgörandet av beredskapsplanen är att den ska fungera som ett konkret dokument som i händelse av en kris eller undantagsförhållanden ger svar på frågor kring hur verksamheten organiseras, hur ansvaret fördelar sig mellan olika aktörer och hurdana rutiner som tillämpas. Beredskapsplanen klargör hur man bör agera under oväntade situationer, minskar osäkerheten och ger vägledning för beslutsfattande. Kommunens beredskapsplan utarbetas av kommunens tjänstemannaledning och ska beaktas vid uppgörandet av de enskilda sektorernas beredskapsplaner. Ett viktigt förhållningssätt innefattar att var och en är medveten om att den egna verksamheten har betydelse som en del av den övergripande säkerheten.

Kommunens målsättning, då statsrådet beslutar verkställa befolkningsskyddsåtgärder, är att utan dröjsmål försätta kommunens befolkningsskyddsorganisation i beredskap samt trygga befolkning och egendom i alla förhållanden. Efter att den akuta krisen är över påbörjas återhämtningsfasen som också bör planeras i förväg.

Det är även viktigt att kommunens förtroendevalda behandlar beredskapsplanen så att befolkningsskyddet blir en del av kommunens verksamhetsstrategi och ledning. Målsättningen är att Jomala kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo och verka i.

2. Allmänt om beredskapsplanering

Kommunernas beredskap är lagstadgad verksamhet:

- Enligt beredskapslagen (FFS 1552/2011) ska kommunerna säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också vid undantagsförhållanden. Endast i undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen kan statsrådet i större omfattning utfärda undantag i iakttagandet av kommunernas lagstadgade skyldigheter.
- Räddningslagen (ÅFS 2006:106) för landskapet Åland förpliktar kommunorganisationens enheter att ha egen beredskap för att skydda människoliv, egendom och miljö.
- Räddningslagen och vissa verksamhetsområdesspecifika bestämmelser fastställer också de kommunala verksamhetsområdenas deltagande i olika insatser för att skydda liv, egendom, miljön och det egna samhället.

Utarbetandet av kommunens beredskapsplan styrs även av statsrådets principbeslut om trygghet av samhällets vitala funktioner 2.11.2017 (TSVF). Med principbeslutet och strategin

i anslutning till det definieras samhällets vitala funktioner samt strategiska uppgifter för tryggnad av dem i störnings- och speciellsituationer samt i undantagsförhållanden. Strategin utgör en gemensam grund för beredskapsverksamheten och krisledningen för alla aktörer i samhället. Dokumentet koncentrerar sig på tre centrala delområden;

- Att förenhetliga de grundbegrepp som används inom beredskapsplaneringen.
- Att organisera kommunens beredskapsverksamhet mellan kommunledning och dess förvaltningar.
- Att skapa en lägesmedvetenhet som grund för beslutsfattandet och att utveckla samarbetsarrangemang mellan kommunen och det omgivande samhället.

Statsrådets principbeslut, säkerhetsstrategi för samhället 2017;

De vitala funktionerna är tvärssektoriella och nödvändiga för att samhället ska fungera och måste upprätthållas i samtliga situationer.

Ledning är en vital funktion som ligger till grund för tryggnaden av andra funktioner. Handlingsförmågan måste kunna tryggas i samtliga situationer och på samtliga verksamhetsnivåer. Effektiv hantering av störningssituationer förutsätter tillräcklig ledning, lägesbild och kommunikation. Varnings- och prognostiseringssystem som distribuerar information i god tid bidrar till att förebygga störningssituationer och minskar de skadliga effekterna (Statsrådets principbeslut 2017).

2.1 Centrala principer för beredskap i kommunen

Utgångspunkten i beredskapsverksamheten ska vara att de kommunala funktionerna även under störningssituationer ska fortgå med minsta möjliga störningar. När man säkerställer de vitala funktionerna inom kommunen bör man följa principer som är allmänt accepterade även i kommunens övriga verksamhet. Nedan följer en genomgång av de mest centrala principerna.

- **Respekt för den kommunala demokratin och rättsstatsprincipen**

Även under störningssituationer ska det säkerställas att den kommunala demokratin fungerar. Här ingår även tryggheten av lagligheten i det offentliga beslutsfattandet och maktutövandet. Individernas fri- och rättigheter ska respekteras i alla situationer. Endast genom lag kan tillfälliga undantag i de grundläggande fri- och rättigheterna föreskrivas.

- **Samverkan med det övriga samhället**

De vitala funktionerna tryggas genom hela samhällets resurser. När en störningssituation inträffar ska samarbetet med övriga lokala aktörer ske på så sätt att alla kapaciteter utnyttjas. Vid samordningen av beredskapsverksamheten kan det även framkomma eventuella överlappningar. Samarbetspartners är andra myndigheter, kommuner, kommunförbund, privata producenter av kommunala tjänster, näringslivet samt tredje sektorn och olika organisationer.

- **Bevarande av ansvarsfördelningen**

Under normala förhållanden ska ledningsförhållanden och ansvarsfördelningen inom kommunen bevaras så oförändrad som möjligt. Kommundirektören och kommunstyrelsen tar fram de strategiska riktlinjerna för beredskapsverksamheten, medan det praktiska ansvaret under störningssituationer förblir de normala i alla situationer.

- **Smidig reglering av beredskapen**

Nivån på beredskapen ska kunna regleras och dimensioneras efter vad situationen kräver. Meningen är att kapaciteterna används på ett ändamålsenligt sätt med hänsyn till det aktuella läget. Kommunen ska i sin beredskapsverksamhet sträva till i förebyggande syfte minimera eventuella icke önskvärda effekter om en händelse uppstår.

- **Kostnadseffektivitet och trygghet av resurser**

De vitala funktionerna tryggas kostnadseffektivt genom att förfarandena och systemen under normala förhållanden utvecklas så att de lämpar sig även för störningssituationer och undantagsförhållanden. För att verksamheten ska kunna fortsätta så friktionsfritt som möjligt i alla situationer bör en tolerans mot störningar byggas in i systemen. Likaså för de resurser som behövs för att trygga de vitala funktionerna samt för att upprätthålla och utveckla beredskapen.

- **Uppföljning och övervakning av beredskapen**

Beredskapen inom kommunen ska regelbundet följas upp och anpassas så att den motsvarar omgivningens krav. Även på sektornivå ska man bevaka hur de kapaciteter man besitter förändras eller utvecklas. Ytterligare information om uppföljning och utvecklande av kommunens beredskapsplanering finns i kapitel 9.

2.2 Aktörer och ansvar

Beredskaps- och säkerhetsarbetet fördelas mellan ett flertal olika aktörer och nivåer.

2.2.1 Staten och landskapet

Till statens uppgifter hör bl.a. trygghet av statens säkerhet, skydds- och säkerhetspolisen, sjö- och lufräddning, befolkningsskyddet, beredskap för undantagsförhållande, försvarsväsendet, gränsbevakningen.

Landskapet Ålands behörigheter är bl.a. allmän ordning och säkerhet, polisväsendet, brand- och räddningsväsendet, hälso- och sjukvård, näringsliv, väg- och sjötrafik, infrastruktur och kommunalförvaltning.

2.2.2 Samrådsdelegationen för beredskapsärenden

Befolkningsskydd och beredskap inför undantagsförhållanden utgör riksbehörighet. För de uppgifter som enligt rikslagstiftningen ankommer på regionförvaltningsverken (Statens ämbetsverk på Åland) och Försörjningsberedskapscentralen finns en samrådsdelegation för beredskapsärenden, vars verksamhet regleras i överenskommelseförordningen om skötseln i landskapet Åland av förberedande uppgifter för undantagsförhållanden (FFS 900/2000, (ÅFS 2000:80). Samrådsdelegationen leds av landshövdingen och lantrådet i vilken det ingår centrala tjänstemän från landskaps- och statsförvaltningen på Åland. Samrådsdelegationen sammanträder årligen enligt behov. Förutom de i förordningen nämnda ärendena har delegationen även sammankallats för att följa upp och koordinera olika andra säkerhets- eller olyckssituationer. Samrådsdelegationen följer med beredskapen i landskapet och vidtar åtgärder för att höja beredskapen. Delegationen har tillsatt beredskapsarbetsgrupper för samhällets vitala funktioner, som ska följa med beredskapsläget inom sin sektor. Samrådsdelegationen anordnar årligen seminarier. På initiativ av delegationen utförs årligen strålningsmätningar och ett gemensamt test av varningssignalerna i alla kommuner. Samrådsdelegationen samarbetar med kommunerna, andra myndigheter och samhällsnyttiga företag. Viktiga och nära samarbetspartners utanför landskapet är Försörjningsberedskapscentralen, inrikesministeriet, strålsäkerhetscentralen och länsstyrelsen i Uppsala.

Kommunernas befolkningsskydd är underlydande samrådsdelegationen för beredskapsärenden.

2.2.3 Kommunen

Kommundirektören leder kommunens beredskap tillsammans med kommunstyrelsen på det sätt som föreskrivs i lag. Det praktiska ansvaret för beredskapen fördelar sig däremot mera vidsträckt. Vid störningssituationer som inträffar under normala förhållanden tillämpas kommunens normala ansvarsfördelning. Detta innebär konkret att det ansvar som kommunens ledningsgrupp har samt ansvarsfördelningen inom de enskilda sektorerna kvarstår som tidigare även under störningssituationer. Verksamheten i störningssituationer ska ses som en fortsättning på normala funktioner. Störningssituationer och undantagsförhållanden kan dock medföra förändringar i myndigheternas uppgifter. Uppgifterna ökar för en del och minskar för andra, några uppgifter kan utebli helt och nya uppgifter kan tillkomma. Likaså kan uppgifternas viktighetsordning ändras från det vanliga. Informationsbehovet ökar och kommunerna ansvarar för den lokala informationen.

Alla betydande linje- och resursbeslut i kommunerna fattas alltid i förtroendeorganen. Därför bör beredskapen inför störningssituationer kopplas till budgetprocesserna och även introduceras till de förtroendevalda.

I de fall kommunens lagstadgade service och tjänster produceras av annan part än primärkommunen är det viktigt att på förhand definiera vilka roller och vilket ansvar de överkommunala organisationerna och de privata tjänsteproducenterna har i frågor som anknyter till beredskapen. Kommunen ska ha fungerande samarbetsförfaranden med de aktörer som skötseln av kommunala funktioner har delegerats till. Se kapitel 4.6.

Till kommunens uppgifter hör att leda, bevaka, bistå, skydda, evakuera och i högsta möjliga grad trygga befolkningens säkerhet och försörjning. Kommunen ska även sträva efter att skydda allmän och privat egendom under alla förhållanden såvitt det är möjligt.

Målsättningen är därmed att upprätthålla kommunens uppgifter och serviceformer på så normal nivå som möjligt i både normala, kris- och undantagsförhållanden och åstadkomma detta genom en så snabb och effektiv beslutsprocess som den rådande situationen kräver.

3. Kort om kommunen

Jomala kommun ligger centralt beläget på Åland och har 5 512 invånare (31.12.2021) i 2 176 hushåll. De flesta hushållen är fristående småhus men i kommunen finns även ca 170 rad- och kedjehus samt ca 210 flerbostadshus. Ca 88 procent av befolkningen har svenska som modersmål, 4,7 procent har finska som modersmål och resterande 7,3 procent fördelar sig på andra språk. I Jomala är andelen ungdomar (0-14 år) 21,1 procent medan 15,5 procent utgörs av personer över 65 år. 17-64 åringar utgör ca 63,4 procent av befolkningen.

Landskapsvägarna 1, 2 och 3 går genom kommunen, likaså en farled för bl.a. passagerartrafik in till Mariehamn. I kommunen finns även flygfält med egen brandkår och skyddsplan. För distribution av el, vatten, avlopp, telefon- och dataförbindelser, livsmedel och förnödenheter är kommunen beroende av centrala arrangemang och samarbeten. I kommunen finns det ca 2 240 vattenabonnenter anslutna till Ålands Vatten Ab och ca 1180 avloppsabonnenter anslutna till Lotsbroverkets avloppsanläggning i Mariehamn.

4. Kommunens beredskap

4.1 Beredskapsplaneringen i Jomala kommun

Kommunens beredskapsverksamhet förutsätter att de planer som behövs utarbetas för alla sektorer. I beredskapsplaneringen ska kommunen även beakta sådana aktörer som står utanför kommunen, men som anknyter till den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsen fastställer riktlinjerna för beredskapen. I utarbetandet av strukturerna för beredskapen ska även kommunens verksamhetsområdeschefer involveras, för att säkerställa att man har en samsyn kring kommunens hotbilder och hanteringen av dem. I riktlinjerna kan ingå handlingsmodeller med syftet att de sektorsvisa planerna sedan kan utarbetas utgående från dessa modeller, så att beredskapen inom kommunen därmed blir så enhetlig som möjligt.

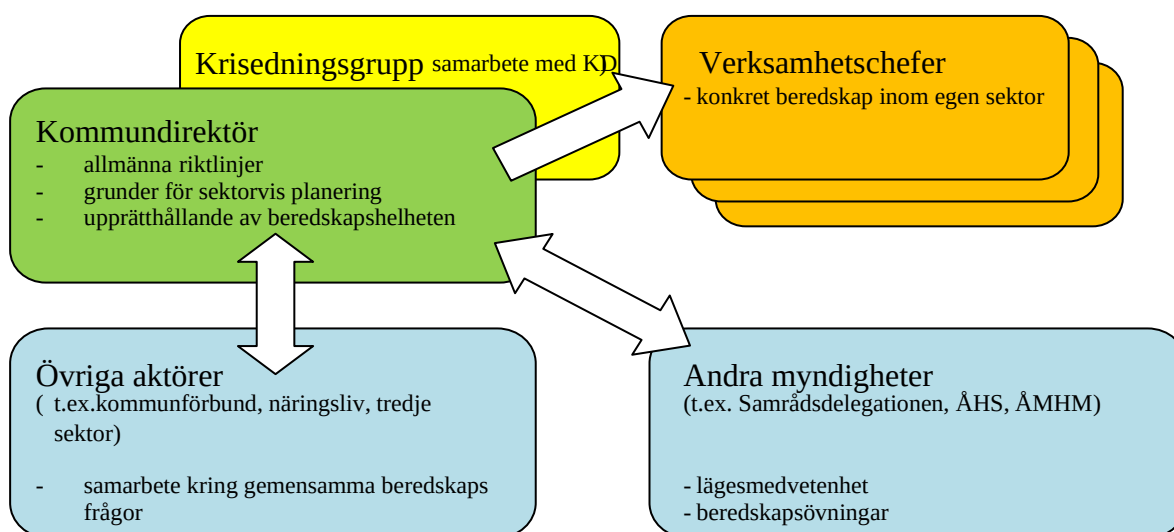
De sektorsvisa planerna konkretiserar hur olika ärenden sköts inom vederbörande sektor. Verksamhetsområdescheferna säkerställer den praktiska handlingsförmågan även i störningssituationer.

När det gäller beredskapen bör man även fastslå vilken roll överkommunala organisationer och externa tjänsteproducenter ska tilldelas. Kommundirektören och ledningsgruppen ser till att man har en fungerande samverkan kring beredskapen med berörda parter utanför

kärnkommunen så som kommunalförbund, affärsverk, privata tjänsteproducenter, näringslivet, övriga myndigheter och organisationer. Läs mer om detta i kapitel 4.6.

Kommunens beredskapsverksamhet är en del av samhällets beredskap och därför är det viktigt att andra myndigheter samarbetar med kommunen i beredskapsfrågor. Genom samarbete myndigheter emellan upprätthålls en övergripande lägesmedvetenhet. Samrådsdelegationen för beredskapsärenden har som uppgift att följa upp kommunernas beredskapsplanering och att ordna beredskapsövningar.

Uppgiftsfördelningen gällande kommunens beredskapsplanering kan illustreras på följande sätt:

4.2 Kommunens krisledningsgrupp

Det övergripande ansvaret för beredskapsplaneringen handhas av kommunstyrelsen och kommundirektören. Huvudprincipen för hanteringen av störningssituationer är att så normala lednings- och ansvarsförhållanden som möjligt ska råda. Kommundirektören leder alltså fortsättningsvis kommunens övergripliga verksamhet och verksamhetscheferna leder verksamheten inom de egna sektorerna även i krissituationer.

Vid omfattande störningssituationer tillkallar kommundirektören krisledningsgruppen (se sammansättning nedan). Vid behov justeras ledningsgruppens sammansättning under det första mötet så att de verksamhetschefer som händelsen omfattar samt övriga aktörer som kan bistå eller avlasta krisledningsgruppen ingår i gruppen. I krisledningsgruppen samordnas och koordineras de åtgärder som situationen kräver för att verksamhetsområdena gemensamt ska kunna hantera och övervinna krissituationen. Utöver krisledningsgruppen kan även andra personer behöva inkallas för att ge sin lägesöverblick eller ställa sin sakkunskap till förfogande.

Jomala kommuns krisledningsgrupp:

Ledningsgrupp	Roll	Telefonnummer
Kommundirektör	Ordförande	+358 457 3456 124
Räddningschef		+358 457 5221 630
BFS-inspektör/byggnadsinsp.		+358 18 329 128
Teknisk chef	Vice ordförande	+358 18 329 129
Kommunsekreterare	Sekreterare & informationschef	+358 457 3457 702
Ekonomichef		+358 400 9561 81

Ledningsgruppens sammansättning kan avvika från mallen ovan om den aktuella situationen så kräver. Samtliga ovanstående ska dock stå i beredskap vid en krissituation och delta i en första avstämning där det konstateras vilka aktörer som ska ingå i ledningsgruppen. Kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges ordförande bör fortlöpande informeras om krisarbetet. Även *kommunens servicemän, byråsekreterare/kanslist samt löneräknare* bör vara medvetna om att de fyller en nyckelfunktion vid vissa krisscenarion där t.ex. växelsystemet är vitalt. Dessa personer bör vara redo att rycka in om situationen så kräver.

Exempel på övriga personer som kan ingå i ledningsgruppen vid en störningssituation:

- Olika kombinationer av kommunala verksamhets- och enhetschefer.
- Olika kommunala förtroendevalda. Kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges ordförande bör fortlöpande informeras om krisarbetet.
- Representanter från RÅL; räddningschef, ledande brandinspektör, brandmästare.
- Representanter från Polisen, ÅMHM, Ålands vatten Ab, Lotsbroverket, Ålands Elandelslag, Ålands Telefonandelslag eller vägjouren.
- Representanter från kommunalförbund.
- Representanter från näringslivet eller tredje sektorn.

Ledningsgruppen kan leda verksamheten från kommunens ledningscentral vid behov. Vid undsättningsverksamhet sköts rapportering från kommunens ledning till samrådsdelegationen för beredskapsärenden (Ålands ledningscentral).

4.3 Alarmering till krisledningen

När en störningssituation inträffar eftersträvas att informera kommundirektören, dess ställföreträdare eller ledningsgruppen. Grundprincipen för alarmeringen är att *var och en som upptäcker en specialsituation meddelar om den till sin förman, som omedelbart kontakter någon av ovanstående*. Envar i ledningsgruppen som tar emot meddelandet/alarmet kan starta aktiviteterna för hela ledningsgruppens del.

Ledningsgruppen ska vid behov också informera den politiska ledningen samt vid behov de ansvariga myndigheterna inom landskaps- eller statsförvaltningen om situationen. Ledningsgruppen ska även snabbt utreda vilka övriga kontaktpersoner som bör inkallas, så att

alla centrala aktörer som berörs av situationen involveras i ledningsarbetet redan från början. Kontaktscheman finns som bilaga till denna plan.

4.4 Krisledningens uppgifter

Vid en störningssituation finns det vissa uppgifter som alltid måste göras, oavsett vilken händelse det handlar om. Arbetet måste ledas och fördelas, information måste införskaffas och spridas vidare samt kontakten till myndigheter och andra aktörer måste upprätthållas. Uppgifterna kan struktureras enligt i vilken ordning de initieras:

1. Samla in lägesinformation och sammanställ en lägesbild

För att få en tillförlitlig lägesbild är det viktigt att information inhämtas från alla sektorer och även från utomstående organisationer och experter. Målet är att snabbt få en helhetsbild av situationen – vad som har hänt, vilka förändringar som kan förväntas och vilka aktörer som är involverade.

2. Fatta beslut på grundval av lägesbilden

Vilka åtgärder bör vidtas? Vilka resurser används?

3. Verkställ de fattade besluten

Starta verksamheten inom sektorerna. Verksamheten bör dimensioneras så att den är tillräckligt funktionssäker och räcker till också vid långdragna störningar. Existerande system som används i den normala verksamheten ska så långt som möjligt utnyttjas även i situationsituationer.

4. Informera om den rådande situationen

Information om det inträffade ska delges alla berörda parter – myndigheter, förtroendeorgan, massmedia och invånare. Befolkningen ska sakligt och omgående ges anvisningar om vad skyddsåtgärderna innebär samt instruktioner om förändrad service.

5. Upprätthåll kontakten med de centrala aktörerna, uppdatera lägesbilden

Kontakten med myndigheterna, externa tjänsteproducenter, samarbetande kommuner och andra organisationer ska upprätthållas, så att ny lägesinformation kontinuerligt insamlas. Lägesbilden ska alltså hela tiden vara så aktuell som möjligt. När viktiga förändringar sker ska lägesinformationen vidareförmedlas till invånare och andra aktörer.

6. Efterkontroll

När den akuta krisen är över inleds en återuppbyggnadsfas då verksamheten återgår till det normala. I detta läge gäller det att kontrollera att alla parter återhämtar sig från krisens följdverkningar, eventuella efterskador repareras och verksamheterna återupptar sin normala verksamhet. I efterhand ska man även utvärdera hur störningssituationen hanterades och vidta åtgärder på de områden där förbättringar kan göras.

4.5 Kriskommunikation

Särskild uppmärksamhet bör fästas vid *kommunikationen* när en störningssituation inträffar. Medborgarna förväntar sig en snabb och korrekt information. Korrekt information lugnar den stora allmänheten vilket ger service- och räddningspersonal arbetsro. Genom att vid behov förmedla konkreta handlingsanvisningar kan man även förhindra eventuella efterskador.

Vid olyckor och andra störningssituationer innehar polisen och räddningsväsendet den allmänna ledningen när det gäller kommunikationen. Om kommunen har involverats i verksamheten är den dock ansvarig för sin egen kommunikation. Kommunen ska även se till att informera sin egen personal och sina nyckelgrupper om situationen. Man kan samordna kommunikationen med andra aktörer som är involverade i situationen genom gemensamma informationstillfällen.

När man informerar ska man använda sig av kommunikationskanaler som lokalt i vardagen är ledande. Information via webbsidor och mobiltelefon kan övervägas som komplement till de traditionella kanalerna. Information kan även förmedlas genom anordnande av särskilda informationstillfällen eller inrättande av ett särskilt rådgivningsställe dit invånare kan vända sig med frågor. Se även *Jomala kommuns Informationsplan för undantagsförhållanden och för störningar under normala omständigheter*.

4.6 Avtalskultur med överkommunala organisationer och privata tjänsteproducenter

Många kommunala funktioner sköts idag av kommunalförbund eller via avtal med en värdkommun. Andra funktioner tillhandahålls av privata tjänsteproducenter. Exempel på detta:

- Räddningsväsendets myndighetsfunktion i Jomala kommun är ett samarbete med nio landskommuner där Jomala kommun verkar som huvudman. I praktiken omfattar samarbetet kommunens andel i driftskostnaderna för Räddningsområde Ålands landskommuner (RÅL). Praktiskt utför även RÅL en koordinering av befolkningsskyddsfrågor för samarbetskommunerna.
- Inom skolväsendet ingår Jomala kommun i kommunalförbundet Södra Ålands utbildningsdistrikt (SÅUD) för skolgång i årskurs 7-9.
- För socialvårdens del ingår kommunen i kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst (KST). Kommunen ska tydligt klargöra till vilket verksamhetsområde och vem som är skyldig att uppgöra del eller delar av den tidigare sektorplanen för socialförvaltningen.
- Äldreomsorgen ingår i kommunalförbundet Oasen. Det effektiverade boende- och vårdcenter och hemtjänsten är kvar inom kommunen, likaså barnomsorgen.
- Delar av städfunktioner sköts av privat sektor, likaså vinterunderhållet av kommunala vägar.

För att hantera störningar i en omgivning som innefattar fler aktörer än tidigare krävs en fast samverkan och tydliga behörighetsförhållanden. När Jomala kommun gör upp avtal med utomstående tjänsteproducenter ska man således säkerställa att avtalsvillkoren inbegriper att tjänsterna garanteras även under störningssituationer och undantagsförhållanden.

5. Verksamhet under undantagsförhållanden

5.1 Definition av undantagsförhållanden

Det är viktigt att redan i förberedelseskedet särskilja på kris-/störningssituationer och undantagsförhållanden. Undantagsförhållanden konstateras av statsrådet i samverkan med presidenten och förutsätter kriser som allvarligt hotar nationen. Beredskapslagen (FFS 1552/2011) har tillkommit för att skydda befolkningen i undantagsförhållanden.

Vid undantagsförhållanden måste staten gå in för att trygga befolkningens försörjning samt näringslivet, upprätthålla den allmänna rättsordningen och de mänskliga rättigheterna eller bevara territoriell integritet och självständighet. I lagen föreskrivs bl.a. om myndigheternas *befogenheter* under undantagsförhållanden samt hur myndigheterna bör *förbereda sig*.

I beredskapslagens 3 § stipuleras om hurdana situationer som kan resultera i att statsrådet konstaterar att undantagsförhållanden råder i Finland. Det handlar främst om väpnade angrepp eller situationer som kan likställas med sådana – även hot om väpnat angrepp mot Finland kan innebära att undantagsförhållanden införs. Också vid situationer där befolkningens försörjning eller grunderna för landets näringsliv äventyras kan undantagsförhållanden komma i fråga. Samma sak gäller om Finland utsätts för en omfattande storolycka eller en allvarlig pandemi.

Vid undantagsförhållanden kan myndigheterna få tilläggsbefogenheter och -resurser för att trygga samhällets funktionalitet och befolkningens säkerhet. Undantagsförhållanden inträder genom att statsrådet i samråd med presidenten utfärdar en tillfällig förordning om ibruktagandet av befogenheter. Förordningen kan vara i kraft högst 6 månader och därefter kan statsrådet utfärda en förlängningsförordning som innebär att undantagsförhållandena fortsätter i ytterligare 6 månader. En ny förordning om fortsatta undantagsförhållanden med utökade befogenheter ska alltså stiftas varje halvår. Så fort undantagsförhållandena anses vara över ska den gällande ibruktagnings- eller förlängningsförordningen upphävas.

5.2 Kommunens verksamhet under undantagsförhållanden

För kommunens del kan undantagsförhållanden innebära en ökning av antalet skyldigheter. Kommunen kan t.ex. åläggas verkställande av reglering och övervakningsuppgifter eller ändringar i social- och hälsovårdsenheternas verksamhet. Undantagsförhållanden kan även innebära att kommunens skyldigheter blir färre eller begränsas. Exempelvis kan det bli fråga om avbrott i undervisningen. Undantagsförhållanden kan även inverka på hur kommunens förvaltning ordnas och verksamhetsförutsättningarna kan förändras. Exempelvis kan lönereglering och avvikelser från anställningsvillkoren aktualiseras, arbetskraften kan styras till nya uppgifter och arbetsplikt inom vissa yrkeskategorier kan inträda.

Beslutsfattande i kommunen kan förutsätta specialarrangemang under undantagsförhållanden. I beredskapslagens 108 § föreskrivs om förändrade regler för fullmäktiges beslutsförhet samt om ökade beslutsbefogenheter för kommunstyrelsen även i sådana ärenden som fullmäktige i normala förhållanden ska besluta om. Med bestämmelserna har man försökt skapa utrymme för ett mera flexibelt och effektivt beslutsfattande eftersom hanteringen av olika situationer kan förutsätta tidsansträngda eller omedelbara beslut.

5.3 Kommunens ledning och kontinuitet vid undantagsförhållanden

Enligt beredskapslagens 4 § får myndigheterna under undantagsförhållanden endast befullmäktigas att utöva sådana befogenheter som är *nödvändiga* för att samhällets säkerhet och befolkningens trygghet ska kunna garanteras. De utökade befogenheterna ska alltså stå i proportion till det som eftersträvas och utövas endast om de normala befogenheterna är otillräckliga.

Kommunen följer de direktiv som ges från LR/Statens Ämbetsverk (Samrådsdelegationen för beredskapsärenden). Kommunens krisledningsgrupp har det primära ansvaret inom kommunen även vid undantagsförhållanden och utgår från en likadan sammansättning som vid störningssituationer under normala förhållanden. Även handlingsmodellerna kan utgå från normala förhållanden. Behovet av stödåtgärder och samordnande åtgärder från olika aktörer kan dock uppskattas vara större.

Krisledningsgruppen har vid undantagsförhållanden exklusiv rätt att vid behov förordna kommunens tjänstemän till särskilda beredskapsuppgifter. Detta gäller också tjänstemän som ingår i ledningsgruppen för befolkningsskyddet. Även arbetstagare, exempelvis kommunens servicemän, byråsekreterare/kanslist samt löneräknare bör vara medvetna om att de fyller en nyckelfunktion vid vissa befolkningsskyddsrelaterade scenarion där t.ex. växelsystemet är vitalt. Dessa personer bör vara redo att rycka in om situationen så kräver.

Krisledningsgruppen kan vid behov organisera arbetet från kommunens ledningscentral om omständigheterna så kräver. De personer som kan komma att arbeta ur ledningscentralen förväntas genomgå kontinuerlig utbildning inom sitt område inom befolkningsskyddet.

När beredskapen trappas upp innebär det att personalen informeras (alarmeras) och att extra arbetskraft förbereds eller inkallas. Löneersättningar vid arbete i förhöjd beredskap utgår enligt avtalsenlig jourersättning för respektive arbetstagare. Man bör även se till att man har säkrat tillgången på material och arbetsmaskiner. För allvarliga störningssituationer och undantagsförhållanden bör man se till att ledningscentralen är utrustad med all behövlig utrustning; t.ex. kartor (inkl. kommunens karta, resurskartor, nätkartor) och datanätsförbindelser. Man bör även ha tillgång till viktiga kontaktuppgifter inkl. Mobilnummer, direkta telefonnummer samt e-post. Från ledningscentralen bör man även ha möjlighet att utnyttja lokalradion och att titta på TV. Vid förhöjd beredskap ser man till att ledningsplatsen blir fullt funktionsduglig och planerna kontrolleras. Vid full beredskap bör ledningscentralen vid behov bemannas dygnet runt, vilket även innebär att tillfällig inkvartering och logi behöver ordnas.

5.4 Försvarstillstånd

Åland är enligt internationella avtal demilitariserat. Försvarstillstånd kan införas i Finland enligt de bestämmelser som föreskrivs i lagen om försvarstillstånd (1083/1991). Det handlar då om situationer av krig eller med krig jämförbara störningar som inbegriper våld och som allvarligt påverkar upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet. Försvarstillstånd innebär ytterligare en ökning i myndigheternas befogenheter och tillståndet införs endast om de befogenheter som

anges i beredskapslagen inte anses vara tillräckliga. Försvarstillstånd kan ha stor betydelse för kommunernas verksamhet då militära myndigheter kan ges omfattande befogenheter inom det område som hotas av ett omedelbart angrepp. De militära myndigheterna kan med stöd av lagen t.ex. bestämma att områden, livsmedel, bränslen, arbetsmaskiner, fordon eller andra nyttigheter ska överlåtas för att trygga truppernas verksamhetsförutsättningar.

6. Hotbilder

6.1 Allmänt om hotmodeller och hotbilder

Beredskap grundar sig alltid på riskbedömning. Riskbedömningen ska vara heltäckande och om möjligt beakta alla hotmodeller. Hotbilderna som diskuteras nedan baseras på de hotmodeller som fastställts i statsrådets principbeslut om tryggnad av samhällets vitala funktioner (2017). Hotmodellerna preciseras utifrån förändringar i hotbedömningarna, vilket förutsätter kontinuerlig och regelbunden bedömning och uppdatering av riskerna. Hotmodellen är en beskrivning av sådana störningar i säkerheten som eventuellt kan påverka kommuninvånarnas levnadsmöjligheter och trygghet. Med hjälp av hotmodellen förenhetligas myndigheternas och övriga sektors planering för hur de ska trygga samhällets vitala funktioner.

Samhället är idag globalt och gränsöverskridande och samhällets basfunktioner stöder sig på störningsfria energisystem, transportförbindelser och datakommunikationer. Funktionerna har även blivit mera tekniska och komplicerade till sin karaktär, vilket samtidigt gör dem mera störningskänsliga.

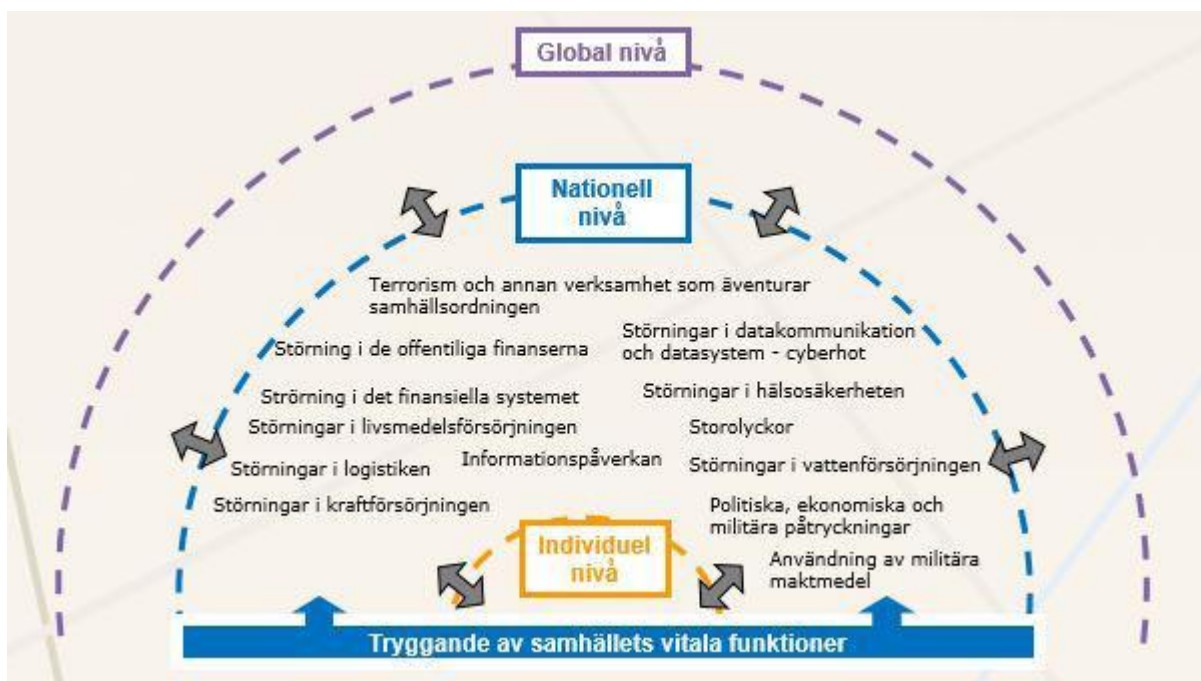

Bild: säkerhetskommittén 2021

Med beaktande av de regionala och lokala särdragen har **fem hotbilder** för Jomala kommun identifierats. Nedan följer en beskrivning av hotbilderna och deras karaktärsdrag.

6.1.1 Störningar i kraftförsörjningen

Störningsfri produktion och distribution av elkraft är en förutsättning för hela samhällets funktion och även för all kritisk verksamhet i samhället. Ett omfattande och långvarigt elavbrott kan därför allvarligt försvaga samhällets funktionsförmåga.

Ett avbrott i elförsörjningen kan få långtgående konsekvenser för kommunens del, eftersom största delen av den kommunala verksamheten är beroende av elektricitet. Störningar i kraftförsörjningen förorsakas mest sannolikt av extrema naturfenomen (mycket sträng kyla, svåra stormar m.m.) eller av interna problem i systemen. Störningarna kan få betydande följder för många områden som är centrala för kommunen och dess invånare; t.ex. uppvärmningen av bostäder, livsmedelsförsörjningen samt verksamhetsbetingelserna för industrin och primärproduktionen. I förlängningen kan ett långt elavbrott innebära att invånarna inte kan bo kvar i sina bostäder, inte kan försörja sig med livsmedel samt att förutsättningarna för att upprätthålla jordbruk och företagsverksamhet upphör.

Störningarna kommer även att orsaka problem i datakommunikationen, vilket i sig är mycket allvarligt då många vitala kommunala funktioner är fast förbundna vid elektronisk kommunikation och en fungerande datatrafik.

6.1.2 Störningar i datatrafiken och informationssystemen samt cyberhot

Dagens samhälle baserar sig långt på dataöverföring och användning av elektroniska dataresurser - detta gäller även till stor del verksamheten inom Jomala kommun. Utvecklingen inom datateknologin är snabb, vilket påverkar beredskapen för hot. Mycket av kommunikationen i dagens samhälle baserar sig på mobila lösningar och internet. Oavsiktliga eller avsiktliga störningar i datatrafiken kan drabba alla som har elektroniska tjänster i användning.

Informations- och kommunikationssystemen är beroende av elenergi, vilket gör att denna hotbild har en direkt koppling till hotbilden med störningar i kraftförsörjningen, som beskrivs ovan. Störningar i data- och informationssystemen kan dels orsaka svårigheter för åtkomsten till nödvändigt material, men även dels att elektronisk kommunikation delvis eller helt slås ut. I händelse av olika störningssituationer bör det finnas funktionella system för att sköta kommunikationen med massmedia och informationsgången direkt till kommunens invånare.

Den ökande användningen av informations- och kommunikationsteknologi har även fört med sig att de informella informationskanalerna i samhället har blivit flera. Människor tyr sig idag allt oftare till sociala medier och andra virtuella plattformar för att få information om aktuella företeelser, detta gäller i synnerhet även lokala händelser. Risken för att även desinformation eller oriktigheter sprids ökar och därmed är det viktigt att myndigheterna kan förbereda sig på vilket sätt de effektivast sprider saklig och trovärdig information när en störningssituation har uppstått.

6.1.3 Kemikalieolycka

I kommunen finns lagring av en större mängd oljeprodukter vid Kraftnät Åland Ab Ringsböle och en större mängd kemikalier vid Ålands Vatten Ab. I kommunen finns även lager för explosiva varor. Övrig hantering och transporter med kemikalier sker i mindre eller i ringa omfattning inom främst små- och livsmedelsindustrin, lantbruk och transporter av farligt gods. Följden av transporter av farligt gods genom kommunen kan vid en händelse innebära en viss påverkan på miljön.

6.1.4 Störningar i vatten- och avloppsförsörjningen

Samhällstekniken såsom vattendistribution, avloppsvattenförsörjning, avfallshantering och fjärrvärme är oerhört viktiga för att samhället ska fungera vilket gör att de särskilt bör beaktas i beredskapsplaneringen.

Vattenförsörjningen kan lamslås genom förorening eller kontaminering av en vattenkälla. Exceptionell torka kan även orsaka störningar i vattendistributionen. Förorenat hushållsvatten kan orsaka epidemier och innebära omfattande lokala problem för sjuk- och hälsovårdssystemet samt befolkningens välbefinnande. Även störningar i avloppsvattensystemet kan leda till att sjukdomar sprids.

Ifall hushållen förlorar vatten- och avloppsförsörjningen under en längre tid uppstår ett omfattande behov av att trygga vattenleveranser på alternativa sätt. Verksamhetsförutsättningarna för jordbruk och industri äventyras även allvarligt och riskerna för t.ex. djurepidemier ökar, vilket i sin tur kan leda till stora extra kostnader och arbete för primärproduktionen.

6.1.5 Omfattande epidemier och pandemier

Befolkningens hälsa och välfärd kan på ett lokalt plan hotas bl.a. smittsamma sjukdomar, strålnings- eller kemikalieolyckor samt av föroreningar i födan och dricksvattnet. Folksjukdomar och epidemier kan således uppstå ifall någon av de tidigare beskrivna hotbilderna och störningssituationerna (främst kemikalieolyckor och störningar i vatten- och avloppsförsörjningen) inte stävjas, utan fortgår under en längre tidsperiod.

Ifall stora delar av befolkningen insjuknar i allvarliga sjukdomar, epidemier eller pandemier leder det högst sannolikt till omfattande belastningar på hälso- och sjukvårdssystemet. Det är därför synnerligen viktigt att inom respektive verksamhetssektor finns en utarbetad beredskap för situationer av omfattande sjukdom hos befolkningen. Även om hälso- och sjukvården är på landskapsnivå, Ålands Hälso- och sjukvård (ÅHS) samt Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) kan epidemier hos stora delar av invånarna bli en angelägenhet också för andra sektorer där kommunen själv ansvarar för kontinuiteten.

En smittspridning kan göra att en enskild enhet eller en hel sektor lamslås för en längre tid, vilket kräver särskilda åtgärder för att samordna verksamheten och säkerställa att kommunens lagstadgade uppgifter utförs.

7 Handlingsmodeller

7.1 Centrala slutsatser från riskbedömningarna

Kapitel 6 innehöll en genomgång av de centrala hotbilderna för Jomala kommun. Nedan presenteras en kort analys av hotbilderna.

7.1.1 Åtgärder och resurser vid störningar i eldistributionen

Kraftnät Åland Ab äger och driver stamnätet för elkraft vilket omfattar Ålands ca 300 km långa 110 kV och 45 kV ledningar med stationer, utlandsförbindelser och IT-system. Kraftnät Åland Ab blev i och med elmarknadsreformen systemansvarig för el i landskapet. Kraftnät Åland Ab har ett ansvar för att reservkraft finns tillgängligt i stamnätet.

För distributionen från stamnät lokalt på landsbygden samordnar, strukturerar och ombesörjer Ålands elandelslag elförsörjningen.

Vid ett långvarigt avbrott i den ordinarie elförsörjningen ska man dock samordna resurserna och fördela den el som kan produceras via reservaggregat på ett ändamålsenligt sätt, särskild vikt bör upprättas på t.ex. äldreomsorg och vid behov matportionstillverkning. I kommunen finns centraliserat flera viktiga aktörer vilka är nödvändiga driftsmässigt i en krissituation så som Ålands Vatten Ab, Ålands telefonandelslag, Ålands centralandelslag, äldreomsorg samt kommunalkansli och två större skolor. Kommunen ska framföra önskan om möjligt att detta område prioriteras vid ett avbrott av elförsörjning.

Invånarna i de hushåll som står utan elförsörjning en längre tid måste vid behov erbjudas evakuering och placering i alternativ fastighet som försörjs med reservkraft. En evakuering innebär även att befolkningen som omplacerats ska ges en basförsörjning.

En inventering och plan på reservkraftförsörjning i kommunens fastigheter ska framtas.

7.1.2 Åtgärder och resurser vid störningar i datatrafiken

Kommunens datatrafik och informationssystem ombesörjs via privat tjänsteproducent. Beredskapen måste inbegripa utnyttjande av annan kommunikation än den elektroniska, en möjlighet är företrädesvis fast telefoni. Vid långvariga störningar bör uppdrag och verksamheter prioriteras. Det är också viktigt att regelbundet se över rutinerna för manuell hantering och att t.ex. nödvändiga blanketter finns utskrivna.

För att säkra den mobila kommunikationens funktionalitet i alla situationer bör man ha en fast samverkan med operatörerna. Det är även skäl att se över möjligheterna till alternativa och säkrare kommunikationssystem – t.ex. tillgång till fiber.

Alla som använder sig av elektroniska tjänster kan råka ut för attacker mot systemen. Det finns ännu ingen metod för att nå absolut skydd mot störningar, men möjligheterna att avvärja cyberhot blir hela tiden flera. Kommunen ska satsa på förebyggande verksamhet och hålla sig uppdaterad kring de senaste skyddssystemen.

7.1.3 Åtgärder och resurser vid en kemikalieolycka

Vid en olycka där farliga kemikalier läcker ut i omgivningen ska kommunen se till att upprätthålla en god lägesbild. Här är kommunikationen och samverkan med räddningsväsendet och eventuell aktuell verksamhetsidkare av yttersta vikt. Under kemiska riskförhållanden är det räddningsmyndigheterna som ansvarar för den allmänna ledningen och koordineringen av räddnings- och bekämpningsfunktionerna. Avtal om hantering vid kemikalieolycka finns med Mariehamns stad.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHM) ska vid behov bistå räddningsmyndigheten. Man bör så snabbt som möjligt kunna göra en bedömning av hälsofaran och vid behov sköta om provtagningar. För kommunens del är det också synnerligen viktigt att följa med hur vattenförsörjningen påverkas vid en kemikalieolycka. Råvattenkällan kan förorenas och man ska omgående bedöma om det finns orsak att införa restriktioner alternativt förbjuda att vattnet används som hushållsvatten. Därefter ska det tas vattenprover för att klargöra vattnets kvalitet och tjänlighet. Kommunen och räddningsväsendet har goda kontakter med vattendistributören av dricksvatten.

7.1.4 Åtgärder och resurser vid störningar i vatten- och avloppsförsörjningen

Vattenförsörjningen är ett ytterst prioriterat område inom samhällstekniken och utgångspunkten vid beredskapsplaneringen är att vattendistributionen måste tryggas i alla situationer. För eventuella störningssituationer har i samarbete med Ålands landskapsregering, övriga kommuner och Ålands Vatten Ab 2014 införskaffats en container för portabelt nödvattensystem. Vidare finns i sektorplan för tekniska sektorn kartlagda reservbrunnar.

Vid misstanke om förorening i vattenförsörjningen är det synnerligen viktigt att de som använder vattnet omedelbart informeras om att vattnet kan vara otjänligt. Förbud att använda vattnet eller föreskrifter om att koka upp det före användning bör ges genast, man bör alltså inte vänta på att kontamineringen har bekräftats via laboratorieprover. Ålands Vatten Ab har som rutin att omgående meddela om en sådan situation skulle uppstå. Ålands Vatten Ab involverar även per automatik och samarbete med Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Om vattenförsörjningen skulle slås ut har minimimängder beräknats utifrån de mest basala behoven. Ledningsgruppen för befolkningsskydd och berörda verksamhetsområden bör omedelbart sammankallas för att organisera vattenutdelning via mobila enheter samt för att informera drabbade invånare om hur vattenförbrukningen minimeras medan störningssituationen pågår.

Vid störningar i avloppsvattenförsörjningen kan man bli tvungen att leda ut orenat eller endast delvis renat avloppsvatten till vattendragen. Vid dylika situationer ska man noggrant kontrollera hur störningen påverkar utloppsområdet och dess närhet.

7.1.5 Åtgärder och resurser vid omfattande epidemier eller pandemi

I händelse av en omfattande epidemi eller pandemi som breder ut sig bland stora delar av kommunbefolkningen kan hälso- och sjukvården belastas hårt, likaså äldreomsorgen. En god

lägesmedvetenhet är av vikt och erfarenheten av Covid-19 har byggt upp en fungerande informationsorganisation.

Ifall stora delar av personalstyrkan inom någon sektor insjuknar, ska det finnas ett väldefinierat system för hur verksamheten omsköts med begränsade personresurser. Här gäller det att identifiera de mest kritiska uppgifterna inom varje sektor och se till att dessa utförs. Ifall en stor del av personal och brukare (kunder, elever, klienter) på en viss enhet insjuknat i en smittosam sjukdom, ska man även omgående rikta ansträngningarna mot att förhindra fortsatt smittspridning. Vikt ska även fästas vid återhämtningsfasen, d.v.s. det skede när den värsta krisen är över och verksamheten så småningom ska börja återgå till det normala. Kommunbefolkningen kan under lång tid vara försvagad av det sjukdomstillstånd de genomlidit. Ifall epidemin har varit särskilt allvarlig och resulterat i många dödsfall bör det finnas en mental beredskap för hur överlevande och anhöriga tas omhand och återhämtar sig.

8. Uppföljning av beredskapsplanen

För att samhället ska vara säkert och de vitala funktionerna tryggade bör kommunen ha en beredskapsplan som fungerar i alla situationer. Målsättningen är att beredskapsplanen hålls levande, vilket samtidigt gör att den inte faller i glömska.

8.1 Ansvaret för uppföljning av beredskapsplanen

Kommundirektören innehar det övergripande ansvaret för att beredskapshelheten hålls uppdaterad. Det innebär att kommundirektören även ska se till att beredskapen i kommunen utvecklas och att strategierna för planeringen följer tidens krav. Den allmänna delen av kommunens beredskapsplan bör alltså revideras och uppdateras med jämna mellanrum.

Verksamhetscheferna bär det praktiska ansvaret för handlingsförmågan i alla situationer, vilket innebär att de bör utarbeta system för hur de sektorsvisa planerna förblir aktuella.

8.2 Situationer som föranleder utvärdering och uppdatering

Vid vissa givna tillfällen ska man ha som vana att alltid se över beredskapsplanen och revidera den till behövliga delar. Nedan följer en lista på några situationer som bör resultera i att beredskapsplanen granskas.

- **Det sker förändringar i kommunernas verksamhet eller verksamhetsmiljö**
Kommunstrukturerna lever under ständig förändring, vilket påverkar beredskapen. Vartefter kommunala uppgifter läggs till, tas bort eller förändras bör beredskapsansvaret för dem omdefinieras.
- **Kommunen ingår eller upphäver ett avtal med ett kommunalförbund, värdkommun eller privat tjänsteproducent**
Vid förändringar i vem eller vilka som tillhandahåller kommunala tjänster bör beredskapsuppgifterna och ansvarsfördelningen fastställas på nytt.

- **Kommunen genomgår en störningssituation**

Då kommunen har genomlevt en störning eller kris där krisledningen har varit aktiverad bör handlingsmodellerna ses över och utvärderas. Utvärderingen bör ta fasta på om beredskapsplanen följdes, om tagna beslut följdes, om besluten var ändamålsenliga och om kommunikationen fungerade.

- **Lagstiftningen och/eller nationella säkerhetsstrategier och anvisningar förändras**

Ifall någon lagstiftning som styr beredskapsverksamheten i kommunerna förändras innebär det att de befintliga beredskapsplanerna behöver ses över och revideras så att de överensstämmer med gällande regler då kommunens beredskapsskyldigheter kan förändras.

8.3 Regelbunden uppföljning

Om ingen av de situationer som beskrivits ovan inträffar under kommunfullmäktiges mandatperiod, ska kommunen se till att ändå granska sin beredskapsplanering *en gång varje kommunfullmäktigeperiod*. Sektorsvisa förteckningar med kontaktuppgifter till nyckelpersoner ska däremot gås igenom mer kontinuerligt och uppdateras.

När nya tjänstemän som utgör centrala aktörer inom beredskapen (de ingår t.ex. i krisledningsgruppen) tillträder, ska man se till att de informeras om sina beredskapsuppgifter och beredas möjlighet att delta i utbildning för ändamålet.

9 Ansvar för uppgörande av planer

Utarbetandet, fastställandet och upprätthållandet av planen

Befolkningsskyddschefen eller annan utsedd tjänsteman ska samordna befolkningsskyddsuppgifterna inom de olika verksamhetsområdena i kommunen. För utarbetandet av sektorplaner samt upprätthållandet av dessa ansvarar respektive ansvarig tjänsteman såsom framgår nedan:

- Kommunens beredskapsplan fastställs av kommunfullmäktige.
- Sektorplanen fastställs av respektive nämnd eller kommunstyrelsen.
- Kommunens beredskapsplan uppföljs och uppdateras minst vart fjärde år av den ansvariga tjänstemannen samt följer upp att sektorplanerna blir uppdaterade.
- Sektorplanerna granskas och uppdateras minst vart fjärde år av respektive ansvarig tjänsteman och antas av kommunstyrelsen eller berörd nämnd.
- Planen jämte bilagor finns förutom elektroniskt även fysiskt i fyra exemplar, vilka förvaras enligt följande:
 - Ett exemplar i ledningscentralen.
 - Ett exemplar i kommunkansliets arkiv (kommundirektören).
 - Ett exemplar hos Samrådsdelegationen för beredskapsärenden.
 - Ett exemplar hos räddningsschefen.

10 Bilagor

Kontaktuppgifter till;

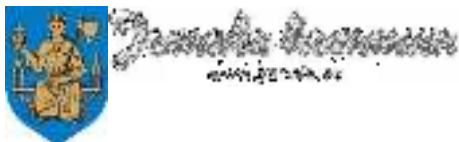
- Myndigheter
- Kommunförbunden
- Organisationer, tredje sektorn
- Media

11 Övriga planer och material, ej bilagor

- Kontaktlista krisledningsgruppen, upprätthålls på kommunkansliet
- Kontaktlista förtroendevalda, upprätthålls på kommunkansliet
- Kontaktlista köptjänster, upprätthålls på kommunkansliet
- Informationsplan
- Skyddsundanflyttningsplan
- Nödvattenplan
- Inkvarterings- och provianteringskapacitet
- Sektorplan, tekniska
- Sektorplaner, skolväsendet
- Sektorplan, brand- och räddningsväsendet
- Alarmering av befolkningen
- Skyddsrum i kommunen

Övrigt med placering minst i ledningscentralen

- Arbetsordning för personal i kommunens ledningscentral
- Signalblanketter, avgående och utgående
- Husets säkerhetsguide
- Ålands telefonkatalog

BYGGNADSTILLSYNSMYNDIGHETENS AVGIFTER 2023 för Jomala kommun

Antagna av kommunfullmäktige den xx november 2022, § xx
Ikraftträdande den 1 januari 2023

1 Allmänt

Denna taxa är uppgjord med stöd av Kommunallagens 13 § och Plan- och bygglagens 99 §. Avgiften bestäms enligt de avgifter som är gällande den dag tillståndsbeslutet fattas eller myndighetsuppgiften utförs. Avgifter som bestäms utgående från dessa avgiftsgrunder omfattas inte av mervärdesskatten.

Avgiften bestäms av en byggnads totalyta för varje våning, beräknade enligt ytterväggarnas utsida. Till totalytan räknas inte utrymmen som är lägre än 160 cm och balkonger. Även totalytan av en del av en byggnad, en cistern, ett skyddstak eller motsvarande konstruktion uträknas med tillämpning av ovanstående definition.

Avgifterna utgör en fast handläggningsavgift och en tillsynsavgift som antingen baserar sig på den totala ytan och/eller antal syner.

Observera att för ett byggprojekt kan det ingå flera avgifter från denna taxa. Om det bygglov som beviljas består av flera etapper höjs bygglovsavgiften med 30% per etapp.

2 Avgifter för byggnader

2.1 Bostadsbyggnad

Bostadshus, parhus, radhus, flerbostadshus, fritidshus, gästhus

Per byggnad	233 €
därtill enligt byggnadens/tillbyggnadens totala yta	3,00 €/m ²

2.2 Bastu- och ekonomibyggnad

Ekonomibyggnad är bl.a. garage, carport, skärmtak, förråd, lider, uthus och båthus

Per byggnad	130 €
därtill enligt byggnadens/tillbyggnadens totala yta	2,00 €/m ²

2.3 Väsentlig ändring av byggnads fasad, tak eller konstruktion

Per projekt	130 €
därtill antalet förrättningsyner	85 €/syn

2.4 Ändring av användningssätt

Per projekt	130 €
därtill projektets totala yta	2,00 €/syn

2.5 Hallar av lätta konstruktioner

Oisolerade hallar med tygfasad eller dylikt

Per byggnad	230 €
därtill enligt byggnadens/tillbyggnadens totala yta	2,00 €/syn

2.6 Övriga byggnader

Affärsbyggnad, kontorsbyggnad, hallbyggnad, industribyggnad, ladugård

Per byggnad	233 €
därtill projektets totala yta	3,00 €/m ²

2.7 Underjordiska byggprojekt

Bergrum, tunnel

Per projekt	233 €
därtill projektets totala yta	3,00 €/m ²

3 Avgifter för konstruktioner och anläggningar

3.1 Uppförande av eldstad, rökkanal eller hiss i byggnad

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.2 Nöjespark, idrottsplats eller campingplats

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.3 Skjutbana eller motorbana

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.4 Småbåtshamn samt andra konstruktioner som väsentligt ändrar strandlinjen

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.5 Fast cistern, pool eller liknande anordning mer än 10 m³

Per objekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.6 Mast över 25 meter

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.7 Utsiktstorn

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.8 Vindkraftverk

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

3.9 Plank, staket eller mur

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

4 Samlingslokal och samlingsområde

För samlingslokal är handläggningsavgiften 130 € + 1,20 €/m².

Överstiger ytan 1.000 m² utgör bygglovsavgiften 0,60 €/m² för den överstigande delen.

För utlåtande om personsäkerheten i ett samlingsområdes konstruktioner är avgiften 85 € per påbörjad timme. Avgift för granskning av planen är 85 € per timme.

5 Byggnader med skyddsrum

Genomgång av ritningar	130 €
enligt skyddsrummets våningsyta	3,00 €/m ²
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

6 Anmälan

Avgift för projekt i enlighet med Plan- och bygglagens 67a §

Per projekt	100 €
därtill antalet förrättningssyner	85 €/syn

7 Ansvarig arbetsledare

Avgiften som anknyter till arbetsledarna är en tillståndsspecifik engångsavgift.

Vid uppförande av egnahemshus eller större, gäller även tillbyggnad 100 €

Vid uppförande av mindre byggnad, mindre tillbyggnad, utökning av våningsytan,
Ändringsarbete 50 €

Vid åtgärdstillstånd, rivningsanmälan och tillstånd för miljöåtgärder 85 €

För godkännande av ny arbetsledare, där en arbetsledare redan tidigare godkänts debiteras avgiften förhöjd med 50%.

8 Förlängning av bygglovets och tillståndets giltighet

Avgiften för förlängning av bygglovets eller tillståndets giltighet för inledandet och slutförandet är 50 % av bygglovssavgiften, dock totalt högst 1350 €.

9 Avgifter för rätt att påbörja byggarbete innan tillstånd vunnit laga kraft

En bankgaranti eller motsvarande ska inlämnas till byggnadsinspektionen. Garantin ska gälla kostnader motsvarande ett eventuellt återställande. Behandlingsavgiften är 130 €.

10 Utmärkning och kontroll av plats och höjdläge

I bygglovet ingår utmärkning och kontroll av plats och höjdläge för ny byggnad av högst 4 punkter. Avgift för varje tillkommande punkt 22 €.

Om utmärkningen och lägesynen på grund av orsaker som beror på byggherren måste förrättas i flera omgångar eller göras på nytt, är tilläggsavgiften för den andra gången och varje därpå följande gång 85 €.

11 Avvikelser och prövning av särskilda förutsättningar

Avgiften för behandling av en avvikelse är 85 €. Tilläggsavgiften för varje därpå följande avvikelse är 45 €.

Avgiften för byggnadsnämndens beslut beträffande prövning av särskilda förutsättningar är 170 €.

12 Hörande av grannar

Avgiften är 14 €/granne.

Vid platssyn i samband med hörandet tillkommer en avgift om 85 €.

Vid delgivning genom annonsering faktureras sakägaren för de verkliga annonskostnaderna.

13 Extrainsatt sammanträde

Om sökanden yrkar på att byggnadstekniska nämnden håller ett extra sammanträde enbart för dennes räkning debiteras en avgift om 1350 €.

14 Extra tillsyn under byggnadsarbetet

Avgift för avvikelse från gällande tillstånd är 170 €.

Avgift för syn som förrättas efter att tillståndets giltighet löpt ut är 85 €.

Avgift för extra syn eller utredning som beror på byggherren eller den som vidtar en åtgärd som inte ingår i bygglovsavgiften är 85 €/syn.

15 Rivningsanmälan

15.1 Rivningsanmälan

Per byggnad	100 €
därtill antalet förrättningsstyver	85 €/syn

15.2 Rivning av en byggnad i samband med bygglovsansökan

Per byggnad	85 €
-------------	------

16 Avgifter för brandsynsverksamhet

Genomgång och godkännande av ritningar	0,74 €/m ²
Eldstad/rökkanalssyn	85 €/syn
Brandsektioneringssyn	85 €/syn
Ibruktagningssyn	85 €
Slutsyn	85 €
Tilläggsavgift för extra styver är	85 €

17 Enskild avloppsanläggning

Avgift för godkännande av enskild avloppsanläggning för max 5 personekvivalenter (pe) är 165 €.

Avgift för godkännande av enskild avloppsanläggning för fler än 5 pe är 165 € + 17 €/pe räknat från den 6:e pe.

Avgift för godkännande av ombyggnad/ändring av anläggning är 110 €

Tilläggsavgift för extra styver är 85 €.

18 Tillstånd för miljöåtgärder och rivningstillstånd för byggnadsförbud

Miljöåtgärder är bl.a. sprängning, avverkning och dylikt. Avgiften är 254 €.

19 Återtagande eller förkastande av ansökan

Om den sökande återtar sin ansökan innan beslut fattats och beredningen av ansökan redan inletts är behandlingsavgiften 50 % av den totala avgiften enligt avgiftsgrunderna.

Om ansökan förkastas motsvaras avgiften av handläggningsavgiften.

20 Utlåtande

Avgift för ett utlåtande är 85 €/påbörjad timme.

21 Tvångsmedel och byggbrott

Avgift för skriftlig föreskrift av byggnadstillsynsmyndigheten är 85 €/st.

Avgift för ett beslut av byggnämnden som ålägger en skyldighet och/eller verkställer hotet beträffande en skyldighet som redan fastställts och ett beslut enligt vilket arbetet ska avbrytas är 170 €.

Om inspektions- eller tillsynsåtgärder vidtagits till följd av byggande som saknar tillstånd eller strider mot tillståndet eller till följd av försummelse, och ärendet därefter tas till byggnadstillsynsmyndigheten för behandling som ett tillståndsärende, fördubblas tillståndsavgiften.

Om delgivning av beslut verkställs genom offentlig delgivning ska sakägaren betala kostnaderna för delgivningen till fullt belopp.

22 Sänkning av avgift

Om en avgift som bestäms enligt dessa avgiftsgrunder i enskilda fall är väsentligt större än kommunens kostnader för behandlingen av ärendet, kan avgiften sänkas med 25 %.

23 Höjning av avgift

Om en avgift som bestäms enligt dessa avgiftsgrunder i enskilda fall är väsentligt mindre än kommunens kostnader för behandlingen av ärendet, kan avgiften höjas med 25 %.

24 Betalning av avgift

När tillståndsbeslutet har fattats eller när någon annan myndighetsuppgift utförts, ska en avgift som bestäms enligt dessa avgiftsgrunder betalas. Tillståndsbeslut skickas mot postförskott och betalas vid avhämtning från postkontor eller postombud.

Om tillståndshandlingar inte avhämtas från postkontor/postombud inom utsatt tid, överlämnas ärendet till en indrivningsbyrå.

25 Beviljande av befrielse eller uppskov från avgift

Den behöriga instansen i kommunen kan på ansökan helt eller delvis bevilja befrielse från betalning av en avgift som bestämts enligt dessa avgiftsgrunder, om det finns särskilda skäl eller är uppenbart oskäligt att ta ut avgiften.

26 Återbetalning av avgift

Vid ändringsansökan till ett befintligt tillstånd, gottskrivs på ansökan 50 % av den gamla tillståndsavgiften vid bestämningen av avgiften för det nya tillståndet.

Om förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen till följd av besvär som anförts mot tillståndsbeslutet konstaterar att den sökande inte behöver det tillstånd som sökts, betalas den avgift som tagits ut för tillståndet tillbaka till fullt belopp.

27 Kopiering/scanning av arkivhandlingar t.o.m. 31.12 2021

A3 12,20 €/st.

A4 6,10 €/st.

28 Kopiering av ofullständiga ansökningshandlingar och arkivhandlingar fr.o.m. 1.1 2022 och senare

A3 2,50 €/st.

A4 1,25 €/st.

29 Anmärkningar och rättelse beträffande avgift

Anmärkningar beträffande en avgift ska göras till kommunens byggnadstillsynsmyndighet.

En felaktig avgift ersätts till följd av en befogad anmärkning.

Om anmärkning gjorts men byggnadstillsynsmyndigheten inte ändrat avgiften, kan den som gör anmärkningen yrka på rättelse av avgiften hos byggnämnden.

Organ
Bildningsnämnden

Plats
Tekniska Verken

Datum
22.11.2022

Tid
18.30-19.48 1

Beslutande Henrik Boström, ordförande Jonny Landström Kimmo Mattsson Joanna Isaksson Jerry Jansson Lotta Jakobsson Pia Lundén	Övriga Mikael Rosbäck, bildningschef Pamela Sjö Dahl, bitr. bildningschef, kl. -19.27 Clary Malmberg, administratör Viggo Nyström, elevrådsrepresentant Vanja Westmark, elevrådsrepresentant
Underskrifter Henrik Boström Ordförande Clary Malmberg Sekreterare	
Protokolljustering Elektroniskt enligt bakomliggande e-post 25.11.2022 Joanna Isaksson	
Protokollet framlagt till allmänt påseende Tekniska verken 28.11.2022 Clary Malmberg Administratör	
Utdragets riktighet bestyrks Tekniska verken Administratör	

75 § Sammanträdet konstituerande

Bildningsnämnden 75 §, 22.11.2022

Sammanträdet beslutförhet och laglighet

Sammanträdet konstateras lagligen sammankallat och beslutför.

Protokolljustering

Till protokolljusterare utses Joanna Isaksson

Protokolljustering genomförs elektroniskt senast 25.11.2022 kl. 13.00.

Föredragningslistan

Föredragningslistan godkänns.

76 § Samarbetsavtal gällande skolgång och fritidshem mellan Mariehamns stad och Jomala kommun

Dnr MHSTAD/22/2022

Bildningsnämnden 55 §, 08.09.2022

Bilagor:

- Gällande samarbetsavtal Mariehamn – Jomala (skola); A-Bildn 55 §
- Gällande samarbetsavtal Mariehamn – Jomala (fritidshem); B-Bildn 55 §
- (Förslag till samarbetsavtal skola; C-Bildn 55 §)
- Förslag till samarbetsavtal fritidshem; D-Bildn 55 §
- Karta upptagningsområde; E-Bildn 55 §

Bildningschefens beredning:

Nuvarande skolavtal angående försäljning av skolplatser till Jomala kommun trädde i kraft den 1.8.2013 avtalet gällande försäljning av fritidshemsplatser till Jomala kommun trädde i kraft den 1.8.2012.

Avtalen gäller de skolpliktiga barn med hemkommun Jomala och hemmahörande inom på bifogad karta definierat område. Området omfattar Solberget, Kalmarnäs, Kalmsta och delar av Västerkalmare.

De gamla avtalen är avtal som gäller tills vidare med en uppsägningstid om tre år och eventuella ändringar av avtalet skall framställas minst sex månader innan förslagen är avsedda att träda i kraft.

Båda kommunerna har en önskan om att avtalstiden skall preciseras för att underlätta kommunernas planering av respektive skolverksamhet.

I det nya förslaget till avtal är avtalstiden preciserad till 20 år och föreslås gälla för tiden 1.3.2023-31.7.2043 och efter 9 år, det vill säga 2032 skall parterna mötas för att diskutera förutsättningarna för samarbetet för de kommande 10 åren.

Senast tre år före avtalets utgång ska parterna uppta frågan om en eventuell förlängning jämte eventuell ändring av dess innehåll.

Det gamla avtalet gällande skolplatserna innehöll en skrivning om att ifall elevantalet överstiger 76 reduceras ersättningen stegvis för att uppgå till en 10% rabatt för antalet barn som överstiger 84. I dagsläget går det 121 Jomala elever i Mariehamns stads grundskolor inom ramen för samarbetsavtalet.

Verkningen av denna rabatt varierar beroende på elevantalet från år till år. Denna rabatt föreslås minskas till 5% från 2023 för att sedan stegvis reduceras under en fem års period för att helt utgå år 2028. En elevplats i Mariehamn är även utan rabatt förmånligare än en elevplats i Jomala eller inom SÅUD mycket beroende på att Mariehamns stads grundskolor är stora enheter.

Förutom ovanstående förändring föreslås även en maxgräns för hur många elever som kan ingå i detta avtal. Maxgränsen föreslås till 135 och överskrids antalet skall det föras separata förhandlingar om detta.

Det nya förslaget till försäljning av fritidshemsplatser är i grunden motsvarande det gamla men avtalstiden är preciserad till 20 år precis som avtalet om skolplatser och föreslås gälla för tiden 1.3.2023-31.7.2043 och efter 9 år, det vill säga 2032 skall parterna mötas för att diskutera förutsättningarna för samarbetet för de kommande 10 åren. Senast tre år före avtalets utgång ska parterna uppta frågan om en eventuell förlängning jämte eventuella ändringar av dess innehåll.

Bildningschefens förslag:

Bildningsnämnden godkänner förslagen till avtal mellan Mariehamns stad och Jomala kommun gällande försäljning av skolplatser och fritidshemsplatser till Jomala kommun. Förslagen till nya avtal skickas till Jomala kommun för behandling och bildningsnämnden vill ha svar på avtalsförslagen före den 30.11.2022.

De nya avtalen träder i kraft den 1.3.2023.

Beslut:

Förslaget godkänns.

Bildningsnämnden 76 §, 22.11.2022**Bilagor:**

- Förslag till samarbetsavtal skola; F-Bildn 76 §

Bildningschefens beredning:

Kommunstyrelsen i Jomala kommun har vid sitt sammanträde den 3.10.2022 behandlat Mariehamns bildningsnämnds förslag till nya avtal gällande fritidshem och skola mellan kommunerna. Jomala omfattar förslaget med ett 20-årigt skolavtal och att rabatten avvecklas inom en övergångsperiod. Däremot ger Jomala kommun ett motförslag vad gäller avvecklingstiden och rabatten. Jomala föreslår att rabatten avvecklas under en period av 8 år (Mariehamns förslag 5 år) för att helt utgå 2031 och att rabatten ännu 2023 är 10% (Mariehamns förslag 5%).

Jomala kommun aviserar inga förändringar gällande fritidshemsavtalet.

Mariehamn ser ett värde i att kommunerna kommer överens i frågan så att ett nytt skolavtal kan ingås och träda i kraft den 1.3.2023. Mariehamn kan dock inte omfatta förslaget till skolavtal som Jomala kommun tillställt Mariehamn.

Ett möjligt kompromissförslag har diskuterats mellan representanter för respektive kommun där ett möjligt nytt förslag utgår från att år 2023 ska rabatten vara 7,5% för att minskas stegvis med 1,25% årligen för att helt utgå efter 6 år (2029). Förvaltningen bedömer att avtalsförslaget enligt Bilaga F bör ingås.

Bildningschefens förslag:

Bildningsnämnden godkänner det uppdaterade förslaget till avtal mellan Mariehamns stad och Jomala kommun gällande försäljning av skolplatser till Jomala kommun. Det tidigare skickade förslaget angående försäljning av fritidshemsplatser gäller. Förslagen till avtal skickas till Jomala kommun för behandling och bildningsnämnden vill ha svar på avtalsförslagen före den 31.12.2022.

De nya avtalen träder i kraft den 1.3.2023.

Ärendet justeras omedelbart.

Beslut:

Förslaget godkänns.

Ärendet justeras omedelbart.

SAMARBETSAVTAL MELLAN MARIEHAMNS STAD OCH JOMALA KOMMUN OM FRITIDSHEMSPLATSER I MARIEHAMN FÖR ELEVER FRÅN JOMALA

Mariehamns stad, nedan staden, och Jomala kommun har beträffande elever med hemkommun Jomala slutit avtal om plats på fritidshem i staden för de elever som omfattas av samarbetsavtalet om skolgång i Mariehamn.

- 1 § Detta avtal gäller utan hinder av vad som eventuellt stadgas annorlunda i lag eller anges i förordning.
- 2 § De elever från Jomala kommun som omfattas av detta avtal får tillträde till fritidshem vid Strandnäs skola. Parterna kan överenskomma om att elever som omfattas av detta avtal skall gå i annat fritidshem i staden.
- 3 § I detta avtal avsedda elever har samma rätt till fritidshemsverksamhet som stadens egna elever, i enlighet med LL 2020:32 del II kap 2, 7 § och kap 4, 15 §. Servicenivån i detta avtal avser endast fritidsverksamhet under skoldagar.
- 4 § Jomala kommun ersätter staden för elevernas plats enligt driftskostnaden per elev och verksamhetsdag. Driftskostnaden per elev och antal verksamhetsdagar per år beräknas för stadens fritidshem som helhet och inte per fritidshem.
I driftskostnaden ingår fritidshemmens alla kostnader inklusive en uppskattad kostnad för förvaltning och administration motsvarande 5 % av driftskostnaden. Inga inkomster beaktas.
- 5 § Betalning sker två gånger per år, efter varje termin, och baseras på budgeterad kostnad. Slutreglering utgående från bokslut sker före utgången av september månad följande år. Betalning sker två gånger per år, efter varje termin, och baseras på budgeterad kostnad. Slutreglering utgående från bokslut sker före utgången av september månad följande år. För den händelse att Lemlands kommun åsidosätter sina förpliktelser att betala enligt detta och inte vidtar rättelse inom trettio dagar från det att påpekande lämnats äger staden rätt att häva avtalet med omedelbar verkan.
- 6 § Plats på fritidshem ansöks och beviljas av Jomala kommun, så även uppsägning av plats. Jomala skall snarast möjligt informera staden om beslut och förändringar som rör verksamheten.
- 7 § Jomala kommun fakturerar sina elever för fritidshemsplatsen enligt Jomalas avgiftstaxa.
- 8 § Samarbetsavtalet och dess förverkligande följs upp minst en gång per år i samarbetskommittén för Jomala och Mariehamn
- 9 § Ändring eller tillägg till detta avtal skall för att vara bindande göras skriftligen och undertecknas av båda parter.
- 10 § Detta avtal gäller för perioden 1.3.2023-31.7.2043. Efter 9 år, det vill säga 2032 skall parterna mötas för att diskutera förutsättningarna för samarbetet för de kommande 10 åren. Senast tre år innan avtalets utgång ska parterna uppta frågan om en eventuell

förlängning av avtalet jämte eventuell ändring av dess innehåll till förhandling.

- 15 § Avgörande av meningsskiljaktigheter:
Tvister föranledda av detta avtal löses i första hand genom förhandling mellan kommunerna. Om kommunerna inte når samförstånd, ska ärendet avgöras som ett förvaltningstvistemål hos Ålands förvaltningsdomstol.

Detta avtal har uppgjorts i två likalydande exemplar, ett för Jomala kommun och ett för Mariehamns stad.

Mariehamn den XX XX 2023

Mariehamns stad

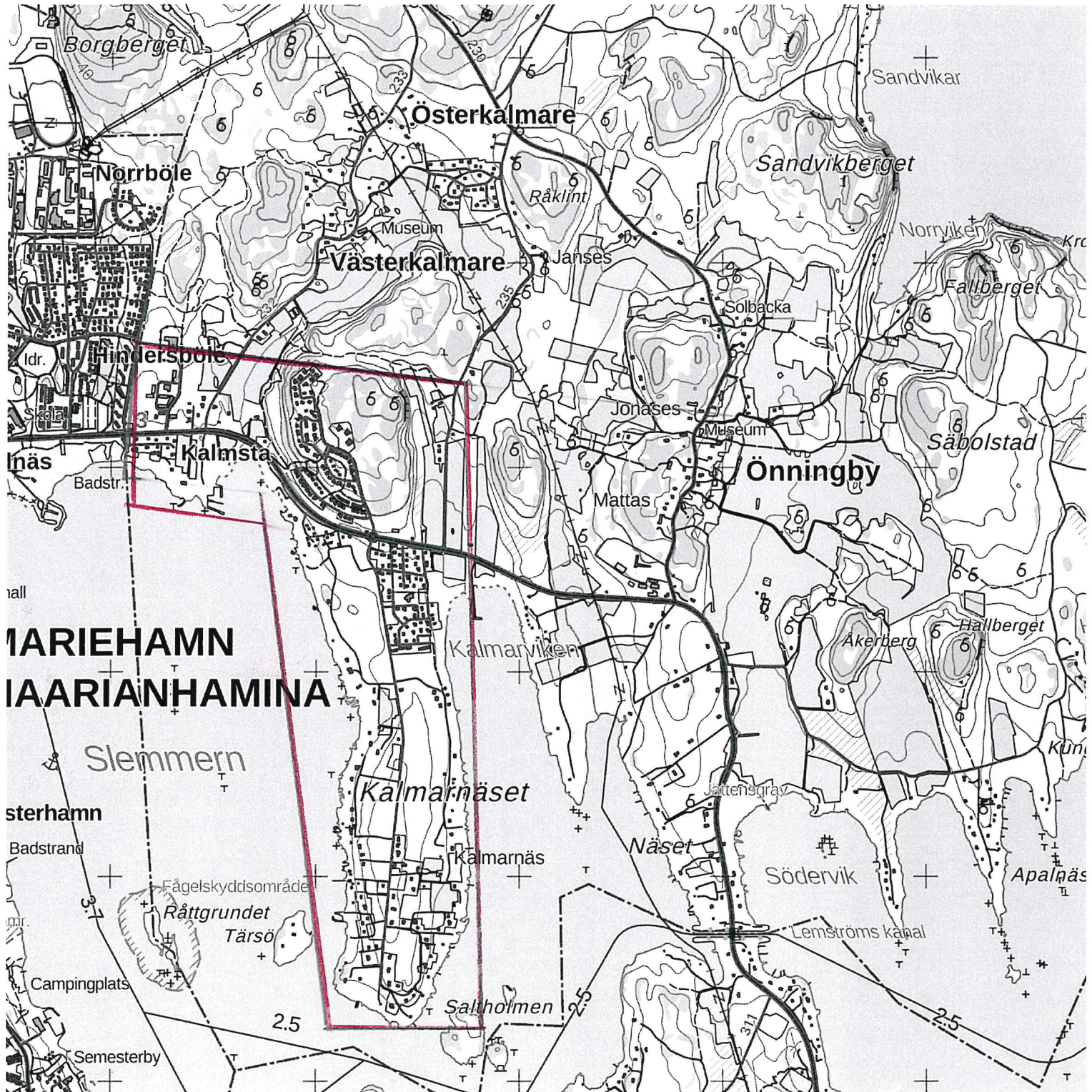
Jomala kommun

Christian Dreijer, kommundirektör

Mariehamns stad

Henrik Boström, Bildningsnämndens
ordförande

Mikael Rosbäck, bildningschef

SAMARBETSAVTAL MELLAN MARIEHAMNS STAD OCH JOMALA KOMMUN OM SKOLGÅNG I MARIEHAMN FÖR ELEVER FRÅN JOMALA

Mariehamns stad, nedan staden, och Jomala kommun har beträffande läropliktiga elever med hemkommun Jomala och hemmahörande inom på bifogad karta definierat område, med stöd av LL om barnomsorg och grundskola 2020:32 (del I, kap 1, 8§ samt del III, kap 15, 83§ p 3) slutit följande avtal om skolgång i staden för ovan nämnda elever.

- 1 § Detta avtal gäller utan hinder av vad som eventuellt stadgas annorlunda i lag eller anges i förordning eller utbildningsstadga.
- 2 § De elever från Jomala kommun som omfattas av detta avtal får tillträde till Strandnäs skola. Parterna kan överenskomma om att elever som omfattas av detta avtal skall gå i annan skola i staden.
- 3 § Antalet elever som kan ingå i detta avtal är 135. Överskrids antalet skall det föras separata förhandlingar om detta.
- 4 § Jomala kommun ersätter staden för elevernas skolgång enligt den faktiska driftskostnaden per elev och år, beräknad skilt för lågstadiet och skilt för högstadiet. Den faktiska driftskostnaden per elev beräknas för stadens grundskolor som helhet och inte per skola.
I den faktiska driftskostnaden ingår skolväsendets alla kostnader förutom kostnader för skolskjutsar, träningsundervisningen, elever i andra specialskolor och på skolhem, psykologorganisationen, grundvux samt hemundervisning. Ytterligare beaktas skolväsendets alla inkomster förutom landskapsandelarna och ersättningar från annan kommun för skolplatser.

Om antalet elever som omfattas av detta avtal överstiger 76 reduceras ersättningen stegvis för att uppgå till en 7,5 %:ig rabatt från och med elev 84. Rabatten minskas därefter med 1,25% per år för att efter 6 år (2029) utgå.
- 5 § Elevantalet beräknas som ett medeltal av elevantalet vid ingången av varje termin skilt för lågstadiet och skilt för högstadiet.
- 6 § Betalning sker fyra gånger per år i februari, april, september och november. Slutreglering sker före utgången av september månad följande år. Förskottet baseras på budgeterad kostnad per elev för året. För den händelse att Jomala kommun åsidosätter sina förpliktelser att betala enligt detta och inte vidtar rättelse inom trettio dagar från det att påpekande lämnats äger staden rätt att häva avtalet med omedelbar verkan.
- 7 § Staden tillställer årligen Jomala kommun budgeterad kostnad per elev enligt bildningsnämndens budgetförslag. Staden informerar Jomala om förändringar under budgetåret som väsentligt påverkar kostnaderna.

- 8 § Jomala kommun skall drygt ett år på förhand, senast inom maj månad, informera om nya elever som beräknas börja i stadens skolor under nästföljande läsår, deras eventuella specialbehov och andra frågor som kan ha betydelse för stadens skolplanering och budgetering.
- 9 § I detta avtal avsedda elever har samma rätt till grundskolans tjänster som stadens egna elever undantaget de i 11 § nämnda tjänsterna.
- 10 § I detta avtal avsedda elever kan beredas plats på fritidshem i staden. Samarbetet avseende fritidshemsplatser regleras i ett skilt avtal.
- 11 § Jomala kommun ombesörjer och bekostar transporterna mellan hemmen och stadens grundskolor samt skolgång i träningsundervisningen, i andra specialskolor och på skolhem för i detta avtal avsedda elever.
- 12 § Samarbetsavtalet och dess förverkligande följs upp minst en gång per år i samarbetskommittén för Jomala och Mariehamn.
- 13 § Ändring eller tillägg till detta avtal skall för att vara bindande göras skriftligen och undertecknas av båda parter.
- 14 § Detta avtal gäller för perioden 1.3.2023-31.7.2043. Efter 9 år, det vill säga 2032 skall parterna mötas för att diskutera förutsättningarna för samarbetet för de kommande 10 åren. Senast tre år innan avtalets utgång ska parterna uppta frågan om en eventuell förlängning av avtalet jämte eventuell ändring av dess innehåll till förhandling.
- 15 § Elev som påbörjat sin skolgång i staden skall även få avsluta den i samma skola.
- 16 § Avgörande av meningsskiljaktigheter:
Twister föranledda av detta avtal löses i första hand genom förhandling mellan kommunerna. Om kommunerna inte når samförstånd, ska ärendet avgöras som ett förvaltningsvistemål hos Ålands förvaltningsdomstol.

Detta avtal har uppgjorts i två likalydande exemplar, ett för Jomala kommun och ett för Mariehamns stad.

Mariehamn den ____/____ 2023

Mariehamns stad

Jomala kommun

Christian Dreyer
Kommundirektör

Henrik Boström
Bildningsnämndens ordförande

Mikael Rosbäck
Bildningschef

Organ
Bildningsnämnden

Sammanträdesdatum
22.11.2022

Sida
11

Myndighet

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Bildningsnämnden

Kommunala ärenden

**Rätt att framställa
rättelseyrkande**

Den som är missnöjd med beslutet kan framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Ett rättelseyrkande kan framställas av den som beslutet avser eller av den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmar

**Myndighet till
vilken rättelse-
yrkande ska
framställas**

Rättelse i beslutet kan yrkas hos nedan nämnda myndighet.

Mariehamns stad
Bildningsnämnden
Elverksgatan 1
22100 MARIEHAMN

**Tid för yrkande av
rättelse och från
vilken tidpunkt
tiden räknas**

Rättelseyrkande ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet.

En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att protokollet har publicerats på stadens webbplats.

En part anses, om inte något annat påvisas, ha fått del av beslutet sju dagar efter att ett brev därom blivit sänt eller vid den tidpunkt som framgår av mottagningsbeviset eller som har antecknats i ett särskilt intyg om delfående av beslutet. Med parts samtycke kan beslut delges som ett elektroniskt meddelande. Ett beslut som delgetts elektroniskt anses vara part tillhanda den tredje dagen efter att meddelandet avsänts.

**Protokollet har
publicerats på
stadens webbplats**

Datum
28.11.2022

Delgivning till part

☐ Avsänts för delgivning per brev och lämnats för befordran av posten (kommunallag (2017:86) 116 §).

Datum:

☒ Avsänts för delgivning som ett elektroniskt meddelande (kommunallag (2017:86) 116 §).

Datum: 23.11.2022

Lämnats till parten, ort och datum

Part

Delgivarens underskrift
På annat sätt, dvs.

Mottagarens underskrift

**Rättelseyrkandets
innehåll och hur
yrkandet ska
inlämnas**

Rättelseyrkandet ska framställas skriftligen. Av rättelseyrkandet ska framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet ska innehålla kontaktuppgifter som namn och adress och undertecknas av den som framställer det. Rättelseyrkandet ska lämnas till den myndighet till vilken yrkandet framställs innan tiden för framställande av rättelseyrkandet går ut.

- 1) Ifylls i protokollsutdraget om beslutet enskilt delges en person som är part enligt 113 § kommunallagen. Det skuggade området ifylls i det dubblettexemplar som stannar hos myndigheten.

JOMALA KOMMUN

BUDGET ÅR 2023

Ekonomiplan 2024-2025

Behandlad av kommunstyrelsen den 7 november 2022 § 201
Föreslagen av kommunstyrelsen den 7 december 2022 § 252
Antagen av kommunfullmäktige den 20 december 2022 § XX

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Allmänna motiveringar

Kommundirektörens översikt	1
Allmänna budgetdirektiv och detaljmotiveringar	2
Sammandrag av budgetförslaget	2
Sammandrag av investeringsbudget.....	4
Kommunens verksamhetsidé och mål	4
Kommunfullmäktiges uppdrag till styrelse och förvaltningar.....	5
Befolkning.....	6
Ekonomi.....	7
Personal.....	8
Miljönyckeltal	10

Detaljmotiveringarna, driftshushållningen

Sammandrag av driftsramarna	12-18
Ramen för centralförvaltningen	19
Ramen för socialvården	24
Ramen för äldreförvaltningen	26
Ramen för lågstadieskolorna	33
Ramen för högstadieundervisningen inkl. träningsundervisningen	39
Ramen för fritidshemsverksamheten	41
Ramen för barnomsorgen	44
Ramen för biblioteksförvaltningen	53
Ramen för fritidsförvaltningen	55
Ramen för räddningsförvaltningen	59
Ramen för tekniska förvaltningen.....	63
Ramen för affärsverksamheten	71
Ramen för byggnämnden	74

Detaljmotiveringarna, investeringarna

Sammandrag över investeringarna	76-121
---------------------------------------	--------

Detaljmotiveringarna, finansieringsdelen

Skatteinkomster och landskapsandelar	126-130
Resultaträkning	131
Finansieringskalkyl	132
Balansräkning	133

BUDGET 2023

Kommundirektörens översikt

Läget inför 2023 är splittrat. I vår omvärld pågår krig som på olika sätt leder till inflation och prisökningar. Samtidigt ser skatteintäkterna ut att öka och kommunen har fortsatt stor inflyttning. Ökande inflationen och priser betyder förutom ökande direkta kostnader för kommunen även att lönekostnaderna ökar. På sikt kommer ökade lönekostnader att återspeglas i inkomstskatteintäkterna, under förutsättning att inte bara kommunalanställdas löner ökar i takt med inflation.

Den föreliggande budgeten uppnår det politiska målet för mandatperioden som var positivt årsbidrag. Den kan betecknas som varken en inbesparings- eller satsningsbudget. De utökningar som finns är förutom utökat föreningsbidrag kopplade till lagstadgade skyldigheter. Det har utifrån dessa parametrar inte funnits något behov av att höja kommunens inkomstskatteprocent.

Christian Dreyer
Kommundirektör

Allmänna budgetdirektiv och detaljmotiveringar

Budgetdirektiven som godkändes av kommunstyrelsen den 13 juni 2022 § 126 sattes till en kostnad på +8,5% mot bokslut 2021. Föreliggande budget avviker från budgetdirektivets kostnadsnivå men resultat är positivt.

Budgetdirektiv

Budgeteringsarbetet utgick från den lagstadgade verksamheten för att därefter se på möjligheten att bibehålla icke lagstadgad service på nuvarande nivå. Nya anslag och volymförändringar motiveras och beskrivs under respektive ram. Äskanden om anslag för nya verksamheter, tjänster och/eller arbetsavtal motiveras särskilt.

Förvaltningarna beslutar själva om fördelning av ansvar och befogenheter inom respektive förvaltning och om vem som ska vara anslagsansvarig. Den budgetansvariga har rätt att överlåta attesteringen av fakturorna till annan person inom verksamheten. Det är dock alltid den budgetansvariga som ansvarar för enhetens alla kostnader respektive intäkter.

Löner och arvoden samt sociala kostnader

Till 2023 förväntas inga förändringar i arvodesbeloppen till förtroendevalda jämfört med föregående år. Även i år budgeteras det för möjlighet att tillsätta tillfälliga kommittéer under kommunstyrelsen. Utöver sammanträdesarvodet erläggs ersättning till de förtroendevalda för resekostnader eller andra direkta utgifter i samband med skötseln av förtroendeuppdraget. Grunderna för arvode fastställs i särskild arvodesstadga.

Avgiftsprocenten för de sociala kostnaderna och pensionskostnaderna beräknas enligt följande:

	2021	2022	2023
KomPL-avgift	16,15 %	16,85 %	17,10 %
ArPL-avgift	16,15 %	16,85 %	16,94 %
STPL (lärarnas pensionsavgift)	18,20 %	18,20 %	18,20 %
Socialförsäkringsavgifter	3,35 %	4,08 %	3,84 %
Kilometerersättning/km	0,43 €	0,44 €	0,44 €

Kostnaden för den pensionsutgiftsbaserade avgiften budgeteras på de enskilda anslagsområdena enligt utfall. Denna har genomgått en förändring som innebär en kostnadsökning om ca 130 000 euro. Jomala kommun har utgått från beräknade kostnader för 2023 och budgeterat kostnaderna på respektive enhet.

Sammandrag av budgetförslaget

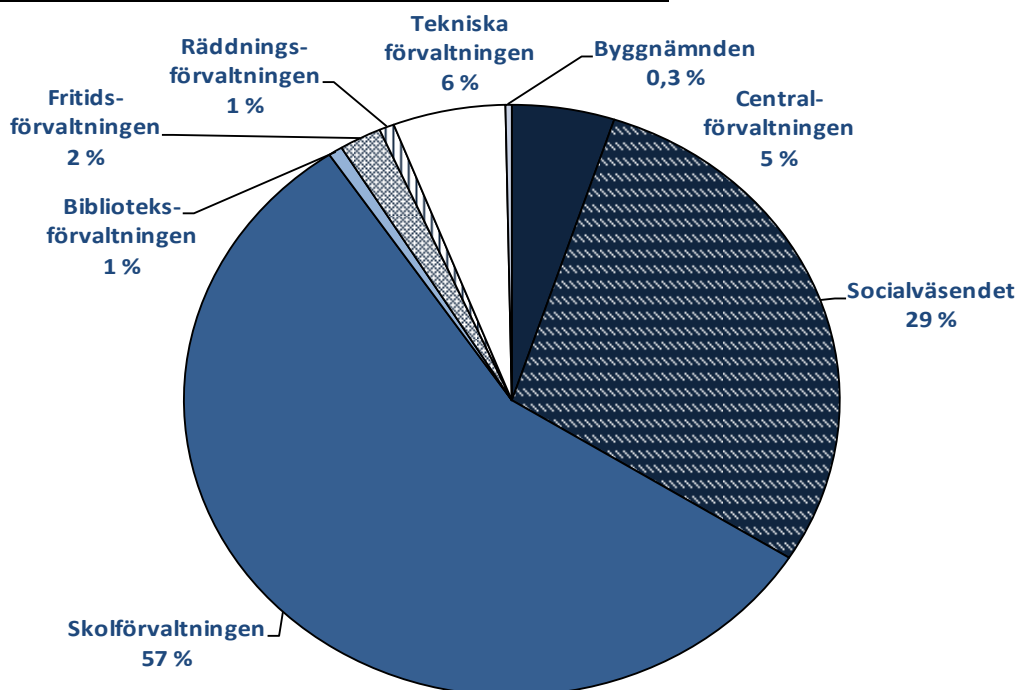
Föreliggande budget bygger liksom senaste budgetar på en långt driven rambudgetering för driften, där förvaltningarna ges stora befogenheter att omdisponera anslag inom sitt verksamhetsområde. I budgeten beräknas driftskostnaderna öka med 1 313 501 euro eller 5,28 % jämfört med budget för 2022. Ökningen på utgiftssidan beror främst på ökade behov inom lagstadgad verksamhet samt inflation. För att undvika ofinansierad tilläggsbudget under 2023 finns 190 000 euro budgeterat för kommunstyrelsens dispositionsmedel och 10 000 som kommundirektörens dispositionsmedel.

Tabell 1. Sammandrag av 2023 års budget

	BOKSLUT 2021 netto	BUDGET 2022 netto	Förändr. i % 2021-2022	BUDGET 2023	Förändr. i % 2022-2023	Rel. andel i % 2023	Andel/ skattesats
Centralförvaltningen	-1 170	-1 276	9,0 %	-1 429	12,0 %	5 %	0,90
Socialväsendet	-6 895	-7 734	12,2 %	-7 602	-1,7 %	29 %	4,79
Skolförvaltningen	-13 306	-14 000	5,2 %	-14 891	6,4 %	57 %	9,38
Biblioteksförvaltningen	-174	-184	5,9 %	-187	1,4 %	1 %	0,12
Fritidsförvaltningen	-432	-478	10,7 %	-547	14,5 %	2 %	0,34
Räddningsförvaltningen	-164	-182	10,8 %	-206	13,2 %	1 %	0,13
Tekniska förvaltningen	-1 386	-1 129	-18,6 %	-1 459	29,2 %	6 %	0,92
Byggnämnden	-34	-83	143,1 %	-83	0,3 %	0 %	0,05
Affärsverksamheten	299	184	-38,4 %	209	13,5 %	-1 %	-0,13
Driftshushållning netto	-23 262	-24 881	7,0 %	-26 195	5,3 %	100 %	16,50

Diagram 1. Procentuell fördelning av driftsramar 2023

Budgeten bygger på en inkomstskattesats om 16,50 procent och en oförändrad allmän fastighetsskatt om 0,30 % samt bibehållen nivå på övriga fastighetsskatter. Prognosen för den beskattningsbara förvärvsinkomsten har tagits fram utifrån uppgifter som erlagts från ÅSUB tillsammans med kalkyler från Finlands kommunförbund. I jämförelse med budget för 2022 beräknas kommunalskatten öka med 1 966 928 euro eller 10,53 %. Totalsumman av de övriga skatteintäkterna samt landskapsandelarna beräknas öka med 1 619 528 euro eller 26,16 %. Årsbidraget är beräknat till ett plus om 2 290 398 euro och räkenskapsperiodens resultat uppvisar ett plus om 340 082 euro. Resultatet för 2023 förväntas bli betydligt bättre jämfört med prognosen i VEP 2023-2024 tack vare ett positivt intäktsflöde.

Sammandrag av investeringsbudget

Nya investeringar medför ökade avskrivningar och ibland även ökade driftskostnader. En framflyttning av investeringsprojekt innebär alltså en viss inbesparing samtidigt som en framflyttning delvis innebär att man "rullar snöbollen framför sig".

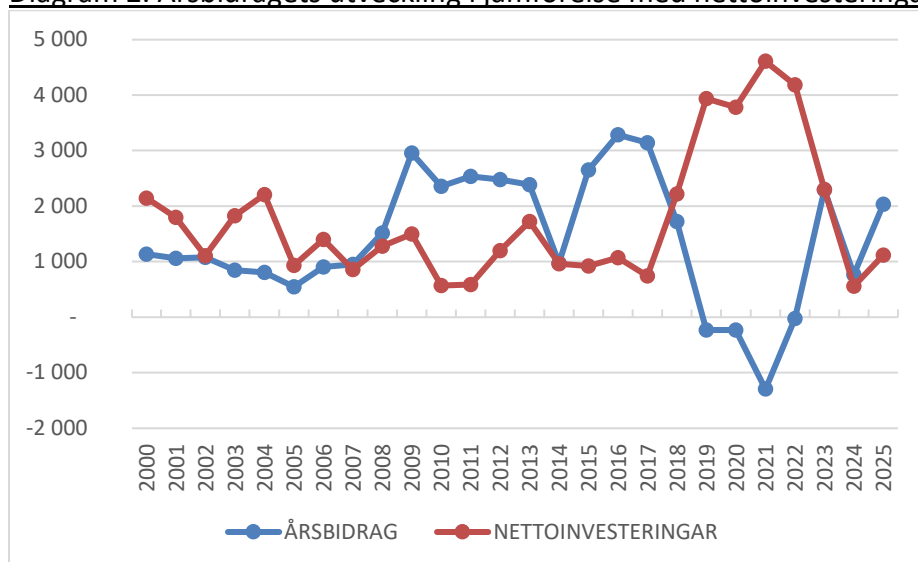
Budgeten bör utgå från att investeringarna inte ska förverkligas innan de verkligen är nödvändiga och enligt budgetdirektiven ska de följa den senaste verksamhets- och ekonomiplanen, såväl projekt- som beloppsmässigt.

Nettobeloppet för investeringarna i budget 2023 utgör 2 296 300 euro, att jämföra med 4 182 230 euro i budget 2022.

Årsbidragets utveckling i förhållande till nettoinvesteringarna

Av nedanstående diagram framgår hur årsbidraget utvecklats i förhållande till nettoinvesteringarna. Under 2023 förväntas nettoinvesteringarna täckas till fullo av årsbidraget.

Diagram 2. Årsbidragets utveckling i jämförelse med nettoinvesteringar

Kommunen planerar inte några lån för 2023 och ser ut att klara sig utan tidigare budgeterade lån under planperioden.

Kommunens verksamhetsidé och mål

Kommunen ska i enlighet med kommunallagen (ÅFS 1997:73) i all sin verksamhet sträva efter att främja kommuninvånarnas välfärd och en ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling inom kommunen. Kommunens verksamhetsidé finns inskriven i kommunens förvaltningsstadga och lyder enligt följande:

Kommunen ska i samråd med invånarna skapa och upprätthålla förutsättningar för att, inom ramen för befintliga resurser, på ett möjligast rationellt och effektivt sätt producera kommunal samhällsservice som motsvarar efterfrågan. I sin verksamhet eftersträvar kommunen en ekologisk, ekonomisk, kulturell och socialt hållbar utveckling med ett särskilt ansvar för kommande generationer. Kommunen ska i sin verksamhet eftersträva en god och frisk miljö, där det är hälsosamt och trivsamt att bo och vistas.

Kommunfullmäktiges uppdrag till styrelse och förvaltningar

Övergripande uppdrag

Alla förvaltningar inom kommunen ska om ändamålsenligt upphandla externa tjänster. Förvaltningarna skall också samarbeta för att koordinera inköp av tjänster, material o dyl. för att uppnå inbesparingar.

Kommunstyrelsen

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 utreda en försäljning av Fastighetsaktiebolag Jomalabostäder.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 med hjälp av en politiskt tillsatt kommitté se över Jomala kommuns förvaltningsorganisation samt digitaliseringsprocess.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 upphandla internetabonnemang.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 med hjälp av en politiskt tillsatt kommitté ta fram ett förslag om hur äldreomsorgen konkret skall arrangeras i Jomala avseende boendeservice, institutionsvård och demensvård från och med 2024. Det ska anställas en projektledare som tar fram underlag och kostnader för såväl nödvändiga investeringar som driftskostnader för äldreomsorg i egen regi.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 utreda försäljning av det färdigplanerade Gölbyområdet som består av cirka sex hektar med femton planerade bostadstomter.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 tillsätta en kommitté som ska utreda barnomsorgens behov och servicenivå i kommunen.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 kartlägga assistentsituationen i kommunen.

Förvaltningen ges i uppdrag att under 2023 tillsätta politisk kommitté som tar fram en klimatstrategi för kommunen.

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

Befolkning

Kommunens befolkningstal har periodvis ökat kraftigt under senare år. Den 31 december 2021 uppgick befolkningstalet till 5 512 personer. I nedanstående tabell finns befolkningstalets utveckling redogjord för åren 2011 - 2021.

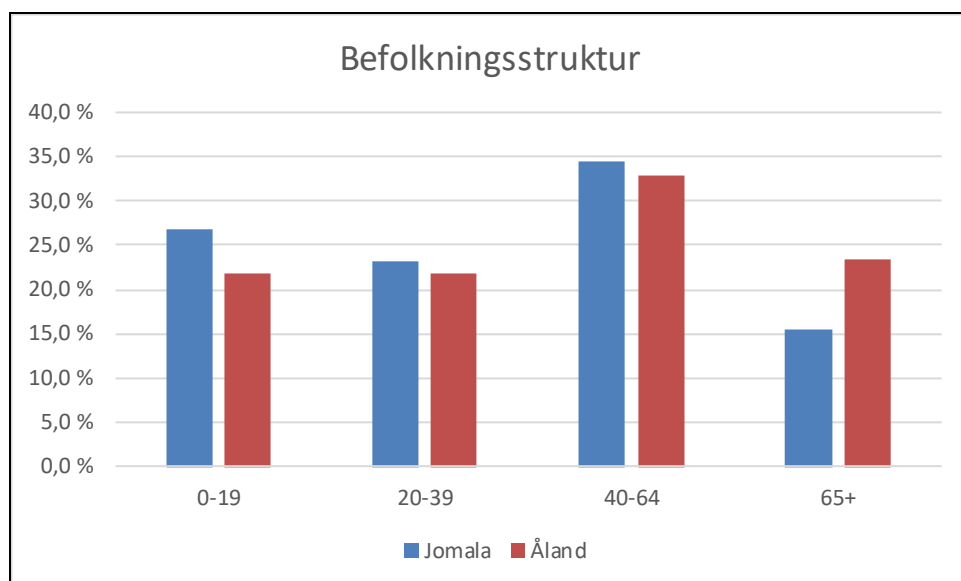
Tabell 2. Befolkningstalets utveckling sedan 2011

Årtal	Befolkningstal	Förändring i antal	Förändring i %
2011	4 249	151	3,68 %
2012	4 355	106	2,49 %
2013	4 424	69	1,58 %
2014	4 560	136	3,07 %
2015	4 648	88	1,93 %
2016	4 757	109	2,35 %
2017	4 859	102	2,14 %
2018	5 032	173	3,56 %
2019	5 233	201	3,99 %
2020	5 383	150	2,87 %
2021	5 512	129	2,40 %

Jomala hade vid utgången av september 5 588 invånare. Om kommunen fortsatt planlägger attraktiva tomter i samarbete med den privata marknaden och levererar god service kan befolkningen antas fortsätta växa med mellan 100 och 200 invånare per år. Med denna befolkningstillväxt följer både ökade kostnader i form av serviceutbyggnad och nya intäkter i form av skatter.

Kommunen har en högre andel befolkning i åldersgrupperna 0-19 år, 20-39 år och 40-64 år än övriga Åland. Antal äldre (65+) är däremot färre än genomsnittet på Åland.

Diagram 3. Åldersstruktur per 31.12.2021

Barnomsorg

Befolkningsprognosen visar på en ökning av antalet barnfamiljer i kommunen. Under 2023 utökas antalet platser avsevärt. Förutom att antalet barnfamiljer ökar så har ny lagstiftning också ökat antalet barn som har rätt till barnomsorg.

Skola

Behovet av skolplatser är förhållandevis stabilt under de kommande åren. Däremot sker en förskjutning av *var* platser behövs.

Äldreomsorg

Kommunen behöver, trots en relativt ung befolkning, räkna med ett ökat tryck inom äldreomsorgen. Den stigande livslängden ställer även nya typer av krav på äldreomsorgen. Kommunen arbetar med att ta fram lösningar för sitt framtida servicebehov.

Ekonomi

Driftshushållning

Kommunen strävar efter att inte utöka resurserna mer än absolut nödvändigt för att producera lagstadgad service av god kvalitet. Det finns dock en driftsskuld i bemärkelsen att de investeringar som gjorts också innebär ett framtida åtagande i form av skötsel och underhåll. Löneutvecklingen är naturligtvis också en avgörande del av kommunens driftskostnader. Den beräknade löne- och övriga kostnadsutvecklingen för 2024 och 2025 är 2,88 procent respektive 3,73 % och baserar sig på den uppskattade befolkningsökningen och den medföljande kostnadspåverkan.

Skatteintäkter

Inkomstskattesatsen är 16,50 procent. Om utvecklingen av skatte- och andra inkomster understiger eller överstiger planens prognos måste givetvis alltid omvärderingar göras i samband med antagande av respektive års budget.

Förändringspåverkan av inkomstskattesats

1	procentenheter	1 154 928 euro
0,5	procentenheter	577 464 euro
0,25	procentenheter	288 732 euro

Den allmänna fastighetsskatten är för närvarande 0,30 procent, fastighetsskatten för fritidsbostäder 0,90 procent och för fastigheter som används som stadigvarande bostäder 0,00 procent.

Samfundsskatten är svår att förutse på grund av osäkerheten om den framtida samhällsekonomin. Vårdreformen i Finland medför en förflyttning av samfundsskattens utdelningsandelar från kommunerna till de nya välfärdsområdena. Detta betyder att kommunernas utdelningsandel minskar från 34 % till 22 % vilket även inbegriper Åland.

Landskapsandelar

Basbeloppen i landskapsandelssystemet räknas upp för 2023. Landskapsregeringen har meddelat att de åländska resekostnad- och grundavdraget ska kompenseras till 70 procent.

Investeringar

Kommunen har en tämligen offensiv inställning till investeringar eftersom det kan konstateras att med en stark befolkningstillväxt uppstår behov av att investera för serviceproduktion.

Kommunens lån och skuldsättning

Utvecklingen av kommunens lån och skuldsättning framgår i finansieringsdelen. Kommunen är sedan 2013 skuldfri.

Personal

Jomala kommuns viktigaste styrdokument för skapandet av ett gott arbetsklimat är det personalpolitiska programmet som grundar sig i kommunens vision och målsättningar. Det personalpolitiska programmet anger de gemensamma ramarna för kommunens personalpolitik och ligger till grund för våra ställningstaganden och handlingar. I kommunen eftersträvas ett ledarskap som är väl förankrat i verksamheternas förutsättningar och tydliga villkor för medarbetare.

Lönepolitik

Kommunernas tjänste- och arbetskollektivavtal är i kraft till 31 mars 2022. I nuläget är inte villkoren för kommande avtalsperiod färdigförhandlade.

Kommunens lönesättningssystem är uppbyggt i enlighet med kollektivavtalen AKTA, UTKA samt TS. Lönesättningen ska göras på ett konsekvent sätt och ha sin grund i klara och tydliga lönesättningsprinciper.

Arbetshälsa

I den lagstadgade företagshälsovården ingår bland annat arbetsplatsbesök och hälsoundersökningar. Det förebyggande arbetshälsoarbetet är viktigt för att skapa förutsättningar en god arbetsplatsmiljö och produktivitet men också för att undvika sjukfrånvaro och tidiga pensionsavgångar. Därutöver erbjuder kommunen de anställda möjlighet att vid behov snabbt kunna uppsöka läkare genom allmänläkartjänster. Arbetarskydds-kommissionen upprätthåller samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

Rekrytering

Kommunen har en relativt ung arbetsstyrka, men ett flertal pensionsavgångar är på kommande. Detta gör att det blir allt viktigare för kommunen att konkurrera om arbetskraften både då det gäller nyrekrytering och då det gäller att behålla nuvarande personal. Därmed är det viktigt att kommunen är känd som en attraktiv arbetsgivare som satsar på sina medarbetare, är en jämställd organisation, utvecklar medarbetarnas kompetens samt uppmuntrar och stöder medarbetarnas friskvård. Som hjälp och stöd vid rekrytering finns kommunens introduktionsprogram med checklista.

Personalutveckling

Ändringar beskrivna nedan utgår från de detaljmotiveringar och förslag till budgeterade personaländringar som finns beskrivna under förvaltningarnas respektive resultatområden.

Årsverken, förändring budgetåret		
	Befattning	Område
+	0,15 Hemserviceledare	Äldreförvaltningen
+	1,43 Klasslärare/timlärare	Vikingaåsens skola
+	1,70 Elevassistenter	Vikingaåsens skola
+	1,00 Kökspersonal	Vikingaåsens skola
+	0,18 Klasslärare/timlärare	Södersunda skola
+	0,36 Elevassistenter	Södersunda skola
+	0,10 Barnskötare	Fritidshemsverksamheten
+	0,09 Assistent	Fritidshemsverksamheten
+	1,00 Lärare i barnomsorg	Barnomsorgen
+	2,99 Barnskötare	Barnomsorgen
+	2,26 Assistent	Barnomsorgen
+	0,78 Köksbiträde/städare	Barnomsorgen
+	0,06 Ungdomsledare	Fritidsförvaltningen
-	0,58 Byråsekreterare*	Centralförvaltningen
-	0,07 Närvårdare	Äldreförvaltningen
-	1,00 Koordinator för äldreomsorg på distans	Äldreförvaltningen
-	0,39 Språkstöd svenska 2	Södersunda skola
-	-0,05 Brandmästare	Räddningsförvaltningen
10,11 Förändring årsverken		

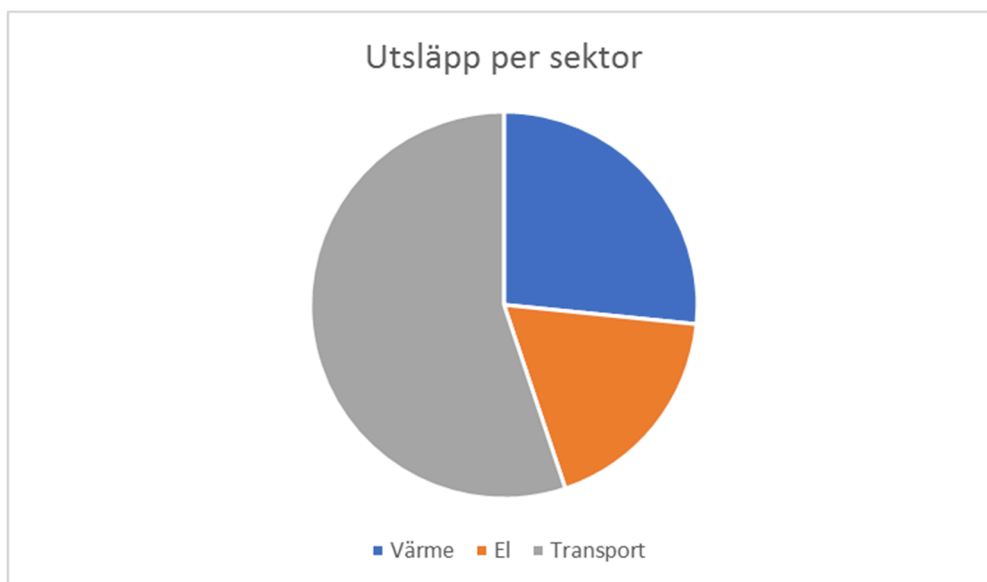
Miljönyckeltal

Jomala kommun hade 2021 en total elenergiförbrukning om 2 723,56 MWh (2 458 MWh 2020) och då kommunen har "grön el" har energin producerats med förnyelsebar energi. Solcellerna vid kommunkansliet och Rönngården producerade tillsammans 50,49 MWh varav 42,63 MWh kunde förbrukas av fastigheterna. Under juni månad stod solcellerna vid kansliet för 59,5% av fastighetens elförsörjning och vid Rönngården för 45,9%.

Oljeförbrukningen 2021 var 2,6m³ (0,4m³ 2020) och CO₂ utsläppen för uppvärmning av fastigheter resulterade i 14,51 ton och för elförbrukningen 9,96 ton.

Förbrukningen av fjärrvärme var 2021 totalt 1 679 MWh, varav Jomala Energi Ab levererade 1 389 MWh och Mariehamns Energi Ab 290 MWh. Antalet körda kilometer inom förvaltningen var 2021 totalt 187 276 km (188 787 km 2020) och utsläppet av CO₂ uppskattats till 30,1 ton.

Totalt hade kommunen under 2021 ett CO₂ utsläpp om 54,56 ton där uppvärmning av fastigheter stod för 27 %, transporter för 55 % och elförbrukningen för 18%.

Målsättningen för 2023 är att Jomala kommun fortsättningsvis skall försöka hålla ner CO₂ utsläppet per kommuninvånare genom att:

- Minska energiförbrukningen i fastigheter genom att systematiskt byta ut befintlig belysning till bättre anpassade belysningsarmaturer som förbrukar mindre ström.
- Förse flera fastigheter med solceller och vidare undersöka system som kan bidra till energibesparingar.
- Minimera användningen av eldningsolja i fastigheter.
- Att vid bilbyten försöka eftersträva el eller hybridbilar som även kan laddas vid fastigheter försedda med solcellsanläggning.

DETALJMOTIVERINGAR

DRIFTSHUSHÅLLNINGEN

*Observera att i ekonomiplanen för 2024 och 2025 visas endast de anslag som avviker från budget 2023.

RAMAR 2022		2021	2022	RAM-	Styrelsens	2024	2025
		BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	budg. 2023	VEP	VEP
C110 Centralförvaltningen							
11001	Lagtings- och kommunalval				-6		
11002	Statliga val				-3		
11003	EU-val						
12001	Revision	-10	-12		-8		
13101	Kommunfullmäktige	-29	-17		-23		
13102	Kommunstyrelsen	-161	-243		-362		
13103	Kommunkansliet	-397	-372		-467		
13104	Övrig allmän förvaltning	-123	-161		-176		
13105	Beskattning	-127	-124		-60		
13106	Tillfälliga kommitteer		-1		-1		
13107	Ålands kommunförbund	-70	-64		-15		
13108	Allmänna understöd	-1	-1		-1		
13201	Personalförvaltning	-7	-16		-28		
13202	Personalrekreation	-13	-12		-14		
13203	Företagshälsovård	-27	-28		-29		
14001	Sysselsättningsåtgärder	-1	-5		-5		
14003	Medborgarinstitutet	-89	-94		-94		
15001	Egen planläggning	-89	-104		-107		
15002	Områdesarkitekten						
16101	Näringsliv - turism	-1					
16201	Lant- och skogsbruk	-20	-23		-30		
Beräknad löne- och inflationsjustering						-38	-20
Allmän förvaltning totalt		-1170	-1276	-1320	-1429	-1467	-1487
			9,0 %	3,5 %	12,0 %	2,7 %	1,4 %

200 SOCIALVÅSENDET						
	2021	2022	RAM-	Styrelsens	2024	2025
	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	budg. 2023	VEP	VEP
C210 Socialvård						
C211 Förvaltning						
21101 Socialförvaltningen och kansliet						
21102 Kommunalt socialarbete		4				
21103 Uppfostring, familjerådgivning						
21104 Övrigt socialarbete						
21105 Integrationssamordning		1				
21106 Grundläggande utkomststöd för flyktingar						
C211 Förvaltning Summa		6				
C212 Anstalts- och familjevård						
21201 Privata barnskyddsanstalter						
C212 Anstalts- och familjevård Summa						
C213 Annan barn- och familjevård						
21301 Öppen vård						
21302 Familjevård						
21306 Socialjour						
21307 Tallbacken						
C213 Annan barn- och familjevård Summa						
C214 Annan service handikappade						
21401 Handikappservice		2				
C214 Annan service handikappade Summa		2				
C215 Anstaltsvård handikappade						
21501 Kommunernast socialtjänst (f.d. Ålands omsorgsf	-4543	-4631		-4900		
21502 Övrig specialomsorg	1					
21505 Klinikfärdiga						
C215 Anstaltsvård handikappade Summa	-4542	-4631		-4900		
C216 Sysselsättn.verks. handikappade						
21601 Skyddat arbete						
C216 Sysselsättn.verks. handikappade Summa						
C217 Missbrukarvård						
21701 Missbrukarvård						
C217 Missbrukarvård Summa						
C218 Övrig socialvård						
21801 Grundläggande utkomststöd						
21802 Förebyggande utkomststöd						
21803 Underhållsstöd						
21804 Cancerbidrag						
21805 Stiftelsen Hemmet		1				
21806 Kompletterande utkomststöd						
21807 Verks. för pers. som har/haft psykisk diagnos						
C218 Övrig socialvård Summa		1				
Beräknad löne- och inflationsjustering					-98	-100
Socialvård totalt	-4534	-4631	-4751	-4900	-4998	-5098
		2,2 %	2,6 %	5,8 %	2,0 %	2,0 %

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C220 Äldreförvaltning						
C221 Anstaltsvård för äldre						
22101 Oasen k.f.	-1622	-2218		-1903		
22103 Övriga klinikfärdiga	-4					
C221 Anstaltsvård för äldre Summa	-1626	-2218		-1903		
C222 Hemservice						
22201 Hemvården	-412	-487		-491		
22202 Stödtjänster	2			3		
C222 Hemservice Summa	-410	-487		-488		
C223 Annan service för äldre						
22301 Närståendevård från 65	-137	-188		-163		
22302 Närståendevård under 65	-6					
22303 Avlastning under 65						
22304 Avlastning från 65	-5	-10		-8		
22311 Servicehus/hemvårdscentral	-32	-31		-33		
22312 Demensboende	-58	-67		-24		
22313 Mobil dagverksamhet						
22314 Äldreomsorg på distans	-8	-19				
C223 Annan service för äldre Summa	-247	-316		-228		
C224 Administration						
22401 Äldreomsorgsförvaltning	-78	-82		-83		
C224 Administration Summa	-78	-82		-83		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-100	-49
Äldreomsorg totalt	-2361	-3103	-2763	-2702	-2802	-2851
		31,4 %	-11,0 %	-12,9 %	3,7 %	1,7 %
Beräknad löne- och inflationsjustering soc.förvaltningen totalt					-237	-153
Socialväsendet totalt	-6895	-7734	-7514	-7602	-7839	-7992
		12,2 %	-2,8 %	-1,7 %	3,1 %	1,9 %

300 BILDNINGSVÄSENDET						
	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C310 Skolförvaltningen						
C311 Ramen för lågstadiet						
31102 Vikingaåsens skola	-2550	-2656		-2922		
31103 Södersunda skola	-1026	-1049		-1059		
31104 Skolgång i annan kommun	-1485	-1534		-1375	6	12
C311 Ramen för lågstadiet Summa	-5061	-5238		-5356	6	12
C312 Ramen för högstadiet						
31201 Högstadieundervisning	-2744	-2901		-3068	-69	17
31202 Träningsundervisningen	-313	-570		-449		
C312 Ramen för högstadiet Summa	-3057	-3471		-3517	-69	17
C313 Fritidshemsverksamheten						
31301 Fritidshem Humlan	-88	-87		-108		
31302 Fritidshem Södersunda	-58	-56		-64		
31303 Fritidshem Ugglan	-29	-21		-19		
31304 Specialfritidshem	-54			-144		
C313 Fritidshemsverksamheten Summa	-229	-164		-335		
C314 Barnomsorg						
31400 Barnomsorgsförvaltningen	-771	-850		-930		
31401 Hemvårdsstöd	-712	-695		-695		
31410 Trollsländan daghem	-716	-734		-966		
31411 Överby daghem	-384	-411		-440		
31412 Österkulla daghem	-798	-842		-924		
31413 Gottby daghem	-212	-225		-239		
31414 Sviby daghem	-953	-933		-1019		
31415 Vikingen daghem	-360	-349		-388		
31420 Familjedagvård	-7	-34		-25		
31430 Kyrkoby lekpark	-23	-27		-29		
31431 Gottby lekpark	-24	-26		-28		
C314 Barnomsorg Summa	-4960	-5127		-5683		-613
Beräknad löne- och inflationsjustering - Lågstadiet					-144	-76
Beräknad löne- och inflationsjustering - Högstadiet					-70	-73
Beräknad löne- och inflationsjustering - Fritidshemsverksamheten					-7	-7
Beräknad löne- och inflationsjustering - Barnomsorgen					-170	-65
Lågstadiet totalt	-5061	-5238	-5428	-5356	-5494	-5558
Högstadiet totalt	-3057	-3471	-3442	-3517	-3656	-3712
Fritidshemsverksamheten totalt	-229	-164	-288	-335	-342	-348
Barnomsorgen totalt	-4960	-5127	-5383	-5683	-5853	-6531
Skolförvaltningen totalt	-13306	-14000	-14540	-14891	-15345	-16149
		5,2 %	3,9 %	6,4 %	3,0 %	5,2 %

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C320 Biblioteksförvaltningen						
32001 Bibliotek	-174	-184		-187		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-5	-2
Biblioteks- och kulturförv. totalt	-174	-184	-187	-187	-192	-195
		5,9 %	1,7 %	1,4 %	2,9 %	1,2 %
	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C330 Fritidsförvaltningen						
33101 Fritidsförvaltning	-32	-58		-61		
33201 Idrottsverksamhet	-135	-135		-215		
33202 Vikingahallen	-61	-92		-78		
33203 Vikingavallen	-115	-128		-116	10	
33206 Vikingagården sporthall		25		28		
33301 Alkohol- och drogförebyggande arbete						
33302 Ungdomsarbete	-89	-90		-105		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-14	-8
Fritidsförvaltningen totalt	-432	-478	-447	-547	-551	-560
		10,7 %	-6,5 %	14,5 %	0,8 %	1,5 %

400 TEKNISKA SEKTÖRN		2021	2022	RAM-	Styrelsens	2024	2025
		BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	budget. 2023	VEP	VEP
C410 Tekniska förvaltningen							
C411 Förvaltning							
41101	Tekniska förvaltningen	-178	-137		-137		
41102	Gemensamma och fördelade kostnader	-8	-8		-8		
41103	Byggnadsinspektionen						
41104	Miljöinspektionen						
C411 Förvaltning Summa		-186	-145		-146		
C412 Trafikleder och vägar							
41201	Gator	-83	-43		-65		
41202	Kommunalvägar	-41	-52		-46		
41203	GC-leder	-33	-18		-28		
41204	Privatvägars underhåll	-11			-9		
41205	Vägbelysning	-86	-75		-121		
41206	Understöd kollektivtrafik	-1			-1		
C412 Trafikleder och vägar Summa		-255	-188		-270		
C413 Områden och underhåll							
41301	Parker och övriga allmänna områden	-69	-65		-65		
41302	Arrendetomter	4	9		9		
C413 Områden och underhåll Summa		-65	-56		-56		
C414 Byggnader							
41401	Kommunalgården	-88	-77		-66		
41402	Allegården	11	11		6		
41403	Gottby daghem	-29	-25		-34		
41404	Björnsby skola						
41405	Trollsländan daghem	-30	-43		-48		
41406	Diamanten	-24	-12		-18		
41407	Överby daghem	-65	-74		-74		
41408	Rönngården	-20	-9		-38		
41409	Österkulla daghem	-78	-77		-110		
41410	Safiren	-61	-41		-47		
41411	Lyckan fastighet	-9	-10		-11		
41412	Gamla brandstation						
41414	Rubinen	-14	-12		-16		
41415	Vikingaåsen fastighetsförvaltning	-217	-184		-215		
41416	Södersunda skola fastighetsförvaltning	-117	-91		-198		
41417	Vikingagården	-138	-95		-117		
C414 Byggnader Summa		-880	-739		-988		
Beräknad löne- och inflationsjustering						-33	-26
Tekniska förvaltningen totalt		-1386	-1129	-1154	-1459	-1492	-1518
			-18,6 %	2,2 %	29,2 %	2,3 %	1,7 %

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C420 Brand- och räddningsväsendet						
42001 Gemensam brandnämnd						
42002 Kommunens brandväsende	-156	-165		-173		
42003 Gemensamma tjänstemännen	16	12		3	10	
42004 Beredskapsfunktionen						
42005 Befolkningsskyddet	-1	-3		-3		
42006 Brandstationen drift	-17	-19		-22		
42007 Gemensam befolkn.skyddschef	-6	-8		-11		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-7	-1
Brand och räddningsnämnden totalt	-164	-182	-168	-206	-203	-205
		10,8 %	-7,7 %	13,2 %	-1,3 %	0,7 %
	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C430 Vattentjänstverket						
43001 Vattenverket	60	104		56		
43002 Avloppsverket	239	80		153		
Beräknad löne- och inflationsjustering					1	7
Affärsverksamhet totalt	299	184	179	209	210	217
		-38,4 %	-2,8 %	13,5 %	0,6 %	3,3 %
	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C440 Byggförvaltningen						
44101 Byggnämnden	-84	-84		-87		
44102 Byggnadsinspektionen	48	-6		-2		
44103 Miljöinspektionen	2	6		5		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-4	
Byggnämnden totalt	-34	-83	-88	-83	-87	-87
		0,0 %	0,0 %	0,3 %	4,3 %	0,0 %
DRIFTSHUSHÅLLNINGENS NETTOUTGIFTER TOTALT:						
EURO	-23 262	-24 881	-25 240	-26 195	-26 928	-27 932
		7,0 %	1,4 %	5,3 %	2,8 %	3,7 %

Ramen för centralförvaltningen

ANSVARSORGAN:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Kommundirektören		
RAM:		BUDGET		FÖR-ÄNDRING
	BOKSLUT	exkl. tillägg	BUDGET	I %
	2021	2022	2023	
EXTERNA:				
NETTO	-1 169 878,79	-1 275 579,00	-1 428 743,93	12,0 %
Interna				
NETTO:	426 128,97	391 789,72	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	<i>Enhetens förslag</i>	<i>Styrelsens förslag</i>	<i>Fullmäktiges beslut</i>	
UTGIFTER	-1 641 784,63	-1 641 784,63		
INKOMSTER	213 040,70	213 040,70		
NETTO	-1 428 743,93	-1 428 743,93	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Centralförvaltningen omfattas av verksamhetsområdena allmän administration, samhällstjänster, val och övrig verksamhet. I förvaltningen ingår också lant- och skogsbruket, näringslivet samt turismen och turistinformationen. År 2023 hålls både kommunal- och lagtingsval samt riksdagsval.

Årsverken inom centralförvaltningen			
	2021	2022	2023
Kommundirektör	1,00	1,00	1,00
Byråsekreterare	2,95	3,68*	3,10
Kommunsekreterare	1,00	1,00	1,00
Ekonomichef	1,00	1,00	1,00
Personalchef	1,00	1,00	1,00
Ekonom	1,00	1,00	1,00
Bokförare	1,00	1,00	1,00
Planläggare	1,00	1,00	1,00
Planerare	1,00	1,00	1,00
Lantbrukssekreterare	1,00	1,00	1,00
Förändring	0,98	0,73	-0,58

*Parallellgående. p.g.a. pensionsavgång samt återtagande av 0,15 byråsekreterare från Räddningsförvaltningen.

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C110 Centralförvaltningen						
11001 Lagtings- och kommunalval				-6		
11002 Statliga val				-3		
11003 EU-val						
12001 Revision	-10	-12		-8		
13101 Kommunfullmäktige	-29	-17		-23		
13102 Kommunstyrelsen	-161	-243		-362		
13103 Kommunkansliet	-397	-372		-467		
13104 Övrig allmän förvaltning	-123	-161		-176		
13105 Beskattning	-127	-124		-60		
13106 Tillfälliga kommittéer		-1		-1		
13107 Ålands kommunförbund	-70	-64		-15		
13108 Allmänna understöd	-1	-1		-1		
13201 Personalförvaltning	-7	-16		-28		
13202 Personalrekreation	-13	-12		-14		
13203 Företagshälsovård	-27	-28		-29		
14001 Sysselsättningsåtgärder	-1	-5		-5		
14003 Medborgarinstitutet	-89	-94		-94		
14004 Ålands miljöservice	-6					
15001 Egen planläggning	-89	-104		-107		
15002 Områdesarkitekten						
16101 Näringsliv - turism	-1					
16201 Lant- och skogsbruk	-20	-23		-30		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-38	-20
Allmän förvaltning totalt	-1170	-1276	-1320	-1429	-1467	-1487

Förvaltningens äskanden:

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Förvaltningen äskar om 108 415 euro över ram.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025

- Kommunstyrelsens dispositionsmedel har utökats med 100 000 euro för att skapa beredskap beroende på vad kommittén för utredning av barnomsorgen kommer fram till.
- Under år 2023 hålls kommunal- och lagtingsval samt riksdagsval. År 2024 hålls Europaparlamentsval och presidentval.

Centralförvaltningen

I centralförvaltningen ingår lagtings- och kommunalval, statliga val, EU-val, kommunfullmäktige, revisorer, kommunkansliet, tillfälliga kommittéer, övrig allmän förvaltning, personalförvaltning, personalrekreation, företagshälsovård, sysselsättningsstöd, arbetarskydd, egen planläggning, näringsverksamhet, lant- och skogsbruk, Ålands miljöservice, Ålands kommunförbund, vänortsverksamhet, medborgarinstitutet, beskattning och allmänna understöd. Till kommunkansliet hör centralkansliet, ekonomikansliet och lantbrukskansliet. Kommundirektören är huvudansvarig för centralförvaltningen.

11001 Lagtings- och kommunalval*Anslagsansvarig: Kommunsekreteraren*

Lagtings- och kommunalval kommer att förrättas på Åland under hösten 2023. I anslaget ingår arvoden samt övriga kostnader för de kommunala valmyndigheterna samt intäkter i form av kostnadsersättning från landskapsregeringen. Kostnaderna och intäkterna har beräknats utgående från senaste motsvarande val samt arvodesstadgan för 2022.

11002 Statliga val*Anslagsansvarig: Kommunsekreteraren*

Riksdagsval kommer att hållas i Finland under våren 2023. I anslaget ingår arvoden samt övriga kostnader för de kommunala valmyndigheterna samt intäkter i form av en engångsersättning från justitieministeriet till ett belopp som ministeriet fastställer för varje kommuninvånare som har rösträtt i valet. Kostnaderna och intäkterna har beräknats utgående från senaste motsvarande val samt arvodesstadgan för 2022.

I början av år 2024 förrättas presidentval.

11003 EU-val*Anslagsansvarig: Kommunsekreteraren*

Europaparlamentsval kommer att förrättas i hela EU under försommaren 2024.

12001 Revision*Anslagsansvarig: Revisorerna*

Enligt 73 § kommunallagen ska fullmäktige, för att granska kommunens förvaltning och ekonomi, utse minst tre revisorer med personliga ersättare under sin mandatperiod.

13102 Kommunstyrelsen*Anslagsansvarig: Kommunstyrelsen*

I anslaget ingår arvoden samt övriga kostnader för kommunstyrelsen och kommunstyrelsens dispositionsmedel. De budgeterade medlen är uträknade utgående från att kommunstyrelsen har sju ledamöter och att nuvarande arvoden bibehålls.

13103 Kommunkansliet*Anslagsansvarig: Kommundirektören*

I anslaget ingår löner till kommunkansliets personal, post- och teletjänster, materialinköp och konsulttjänster m.m.

13104 Övrig allmän förvaltning*Anslagsansvarig: Kommundirektören*

I anslaget ingår allmänna generella kostnader för hela kommunen vad gäller IKT-program, IKT-tjänster, försäkringar m.m. Kostnaderna för IKT-program och IKT-tjänster tenderar öka varje år i takt med att större krav ställs på datasäkerhet och att förvaltningens ökade arbetsmängd kräver välfungerande stödsystem i form av IKT-program.

13105 Beskattning*Anslagsansvarig: Kommundirektören*

I anslaget ingår den ersättning Skatteförvaltningen upptar för att hantera kommunalbeskattningen. I och med att Jomala kommuns befolkning ökar årligen blir kostnaden för kommunen högre.

13106 Tillfälliga kommittéer*Anslagsansvarig: Kommundirektören*

Enligt 53 § kommunallagen kan kommunstyrelsen tillsätta kommittéer för beredningen eller utredning av ett visst ärende eller för att sköta en särskild uppgift.

13107 Ålands kommunförbund*Anslagsansvarig: Kommundirektören*

Jomala kommun är med i Kommunala avtalsdelegationen. Kostnaden för detta budgeteras här.

13108 Allmänna understöd*Anslagsansvarig: Kommundirektören*

Anslag för stipendier som kommunen delar ut.

13201 Personalförvaltning*Anslagsansvarig: Personalchefen*

I anslaget ingår ersättning från Ålands kommunförbund för köp av tjänsten som avtalschef till 60 % och kostnader för detta, kostnader för förtroendeman samt arbetarskyddets utbildningskostnader. I anslaget ingår även utbildningskostnader för kommunkansliets personal samt vissa övriga utgifter.

13202 Personalrekreation*Anslagsansvarig: Personalchefen*

En satsning på friskvård bidrar i förlängningen till en friskare personal. Kommunen har ett eget friskvårdsprogram.

13203 Företagshälsovård*Anslagsansvarig: Personalchefen*

I årets budgeterade kostnader ingår bland annat hälsoundersökningar för delar av personalen samt uppskattade kostnader för besök till allmänläkare vid sjukdom. I anslaget ingår också kurser i första hjälp för personalen.

14001 Sysselsättningsåtgärder*Anslagsansvarig: Kommundirektören*

I anslaget ingår sommararbete och sysselsättningsåtgärder. Sysselsättningsåtgärderna kan, men behöver inte, erbjudas via AMS. Tidigare år har anslaget räckt för att täcka alla behov.

14003 Medborgarinstitutet

Anslagsansvarig: Kommundirektören

För att ordna vuxenutbildning och folkbildning till kommunens invånare har Jomala kommun ingått ett avtal med Mariehamns stad. På detta sätt kan kommuninvånarna ta del av de kurser Medborgarinstitutet (Medis) anordnar.

15001 Egen planläggning

Anslagsansvarig: Planläggaren

Kommunstyrelsen fastställer för varje verksamhetsår ett planlägningsprogram som ligger till grund för kommunens egen planering. Planläggaren uppgör förslag till planer medan kommundirektören ansvarar för uppgörande av markanvändningsavtal och föravtal med berörda markägare. Förutom uppgörande av kommunöversikt, delgeneral- och detaljplaner samt ändring av dessa är planläggaren även behjälplig vid bygglovsärenden och utlåtanden. På grund av ökade behov av planering behövs en planerare till den egna planläggningen.

16101 Näringsliv och turism

Anslagsansvarig: Kommunsekreteraren

Anslaget avser marknadsföring av kommunen. Marknadsföringen följer samhället i övrigt och har därmed ökat i elektroniska forum och sociala media, vilket oftast inte föranleder särskilt stora kostnader. I övrigt är det viktigt för kommunen att i marknadsföringen förmedla budskapet om en välmående kommun för alla åldersgrupper, vilket också förklarar varför marknadsföring i traditionell media och andra forum fortfarande är av betydelse.

16201 Lant- och skogsbruk

Anslagsansvarig: Kommunsekreteraren

Ansvarsområdet omfattar kostnader för de uppgifter som åligger kommunen för handläggning av lantbruksstöd och rådgivning i samband med detta. Lantbruksförvaltningen inom kommunerna Jomala, Brändö, Kumlinge, Kökar, Lemland, Mariehamn och Sottunga sköts genom samarbete av en gemensam lantbrukssekreterare som har sitt säte i Jomalas kommunkansli.

SOCIALVÄSENDET

Ramen för socialvården, inkl. Kommunernas socialtjänst k.f.

ANSVARSORGAN:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Kommundirektören		
RAM:	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	FÖR-
	2021	exkl. tillägg	2023	ÄNDRING
		2022		1 %
EXTERNA:				
NETTO	-4 533 549,89	-4 631 115,00	-4 900 000,00	5,8 %
Interna				
NETTO:	-1 247,00			
BEREDNINGEN:	Enhetens	Styrelsens	fullmäktiges	
	förslag	förslag	beslut	
UTGIFTER	-4 900 000,00	-4 900 000,00		
INKOMSTER				
NETTO	-4 900 000,00	-4 900 000,00	0,00	
Kommunstyrelsens förslag:				
Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.				
KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:				
-				

Verksamhetsområde

I enlighet med landskapslagen om en kommunalt samordnad socialtjänst (ÅFS 2016:2) ansvarar Kommunernas socialtjänst k.f. för all socialvård förutom barnomsorg och äldreomsorg, samt all berörd personal genom överlåtelse av rörelse från 1.1.2021. Samtidigt är den nya socialvårdslagen (ÅFS 2020:12) i kraft och ersätter den tidigare (FFS 710:1982) som tillämpats genom ÅFS 1995:101 om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård.

Förvaltningens äskanden:

Äskandet innehåller anslag för socialtjänst som köptjänst av kommunalförbundet Kommunernas socialtjänst.

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021	2022	RAM-	Styrelsens	2024	2025
	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	budget 2023	VEP	VEP
C210 Socialvård						
C211 Förvaltning						
21101 Socialförvaltningen och kansliet						
21102 Kommunalt socialarbete		4				
21103 Uppfostring, familjerådgivning						
21104 Övrigt socialarbete						
21105 Integrationssamordning		1				
21106 Grundläggande utkomststöd för flyktingar						
21107 Kompletterande utkomststöd för flyktingar						
C211 Förvaltning Summa		6				
C212 Anstalts- och familjevård						
21201 Privata barnskyddsanstalter						
C212 Anstalts- och familjevård Summa						
C213 Annan barn- och familjevård						
21301 Öppen vård						
21302 Familjevård						
21306 Socialjour						
21307 Tallbacken						
C213 Annan barn- och familjevård Summa						
C214 Annan service handikappade						
21401 Handikappservice		2				
C214 Annan service handikappade Summa		2				
C215 Anstaltsvård handikappade						
21501 Kommunernast socialtjänst (f.d. Ålands omso	-4543	-4631		-4900		
21502 Övrig specialomsorg	1					
21505 Klinikfärdiga						
C215 Anstaltsvård handikappade Summa	-4542	-4631		-4900		
C216 Sysselsättn.verks. handikappade						
21601 Skyddat arbete						
C216 Sysselsättn.verks. handikappade Summa						
C217 Missbrukarvård						
21701 Missbrukarvård						
C217 Missbrukarvård Summa						
C218 Övrig socialvård						
21801 Grundläggande utkomststöd						
21804 Cancerbidrag						
21805 Stiftelsen Hemmet		1				
21806 Kompletterande utkomststöd						
21807 Verks. för pers. som har/haft psykisk diagnos						
C218 Övrig socialvård Summa		1				
Beräknad löne- och inflationsjustering					-98	-100
Socialvård totalt	-4534	-4631	-4751	-4900	-4998	-5098

Ramen för äldreförvaltningen, inkl. Oasen boende- och vårdcenter k.f.

ANSVARSORGAN:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Äldreomsorgschefen		
RAM:	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	FÖR-
	2021	exkl. tillägg	2023	ÄNDRING
		2022		I %
EXTERNA:				
NETTO	-2 361 052,36	-3 102 891,56	-2 702 332,16	-12,9 %
Interna				
NETTO:	-159 316,34	-180 245,60	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	Enhetens	Styrelsens	fullmäktiges	
	förslag	förslag	beslut	
UTGIFTER	-2 869 650,94	-2 869 650,94		
INKOMSTER	167 318,78	167 318,78		
NETTO	-2 702 332,16	-2 702 332,16	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Verksamhetsområde

Ramen för äldreomsorg innefattar kostnader för omsorg av äldre genom öppenvårdstjänster såsom hemservice och stödtjänster, driftskostnader för kommunens servicehus Rönngården samt kostnader för social rehabilitering och dagverksamhet för minnessjuka. Därtill omfattar ramen kostnader för boendeservice (ESB) respektive service på institution genom Folkhälsan och Oasen boende- och vårdcenter, kostnader för närståendevården när det handlar om personer som är 65 år eller äldre samt administrationskostnader för äldreförvaltningen.

ÅRSVERKEN I BUDGET			
Befattning	2021	2022	2023
Äldreomsorgschef	1,00	1,00	1,00
Hemserviceledare	1,00	0,75	1,00
Närvårdare	9,00	7,50	7,43
Aktivitetskoordinator	0,60	0,60	0,60
Äldiskoordinator	1,00	1,00	0,00
Byråsekreterare*	0,15	0,15	0,15
	12,75	11,00	10,18
*tjänsten delas med barnomsorgen			

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C220 Äldreförvaltning						
C221 Anstaltsvård för äldre						
22101 Oasen k.f.	-1622	-2218		-1903		
22103 Övriga klinikfärdiga	-4					
C221 Anstaltsvård för äldre Summa	-1626	-2218		-1903		
C222 Hemservice						
22201 Hemvården	-412	-487		-491		
22202 Stödtjänster	2			3		
C222 Hemservice Summa	-410	-487		-488		
C223 Annan service för äldre						
22301 Närståendevård från 65	-137	-188		-163		
22302 Närståendevård under 65	-6					
22303 Avlastning under 65						
22304 Avlastning från 65	-5	-10		-8		
22311 Servicehus/hemvårdscentral	-32	-31		-33		
22312 Demensboende	-58	-67		-24		
22313 Mobil dagverksamhet						
22314 Äldreomsorg på distans	-8	-19				
C223 Annan service för äldre Summa	-247	-316		-228		
C224 Administration						
22401 Äldreomsorgsförvaltning	-78	-82		-83		
C224 Administration Summa	-78	-82		-83		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-100	-49
Äldreomsorg totalt	-2361	-3103	-2763	-2702	-2802	-2851

Förvaltningens äskanden:

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Äldreomsorgens budgetförslag underskrider ram med totalt 60 591,02 euro. Verksamhets- och volymförändringar enligt nedan.

Verksamhets- och volymförändringar 2023-2025

- Oasen boende- och vårdcenter k.f. har inte ännu framställt uppgifter inför budget 2023. Beräkningarna baseras på vårddygnskostnader 2021 netto förhöjd enligt förändringskoefficienten samt en inbesparing motsvarande 5 %. Äldreförvaltningens budgetförslag utgår från beläggningen under 2022 samt på det aktuella läget gällande kommunens behov av vårdplatser. Totalt budgeteras för 15 institutions platser och 10 platser på ESB Liljan med beläggningsgrad på 24,26. I budgeteringen ingår lagstadgad avlastning för närståendevårdare samt deltagande på dagverksamheten för minnesjuka. Anslaget för investeringar har inhämtats från VEP 2023. I jämförelse mot budget 2022 minskas anslaget med 314 212,52 euro (22101 Oasen k.f.).
- Inom hemvården lämnas fortsatt en ordinarie befattning obesatt. Totalt budgeteras för 8,43 närvårdare inklusive hemserviceledare 1,0. Kommunernas socialtjänst k.f.

betalar enligt avtal ersättning för utförda hemservicetjänster. Ersättningen motsvarar de faktiska kostnaderna som det kostar att producera. Merkostnaden, som främst beror på lönejusteringar, beräknas till 3 437,98 euro (22201 Hemvården).

- Intäkter för hemservicetjänster som utförs för klienter tillhörande kommunernas socialtjänst inverkar positivt även anslaget för stödtjänster. Beräknad inbesparing 3 024 euro (22202 Stödtjänster).
- Närståendevård för vårdbehövande över 65 år har minskat i jämförelse mot 2022. På vårdarvodena uppskattas en indexjustering motsvarande 2 % och anslaget beräknas generera en inbesparing på 24 582,24 euro (22301 Närståendevård från 65).
- Jämte med minskat antal närståendevårdare minskas också anslaget för lagstadgad avlastning. Inbesparingen beräknas till 2 109,61 euro (22304 Avlastning från 65).
- Inom servicehuset uppstår på grund av ökade lönekostnader och fiberanslutning, som tidigare belastat hemvården, en merkostnad motsvarande 1 541,74 euro (22311 Servicehuset).
- Folkhälsan har inte ännu färdigställt sin budget inför kommande år, men förvaltningen utgår från en indexförhöjning om 2 %. Klientavgifterna justeras något. Med en vårdplats mindre i jämförelse mot 2022 beräknas anslaget generera en inbesparing på 43 008,01 euro (22312 Demensboende).
- Samtliga medlemskommuner har sagt upp samarbetsavtalet för äldreomsorg på distans (ÄlDis) så att avtalet upphör vid ingången till 2023. Tjänsten upphör och inbesparingen mot 2022 blir 19 440,49 (22314 ÄlDis).
- De uppskattade lönejusteringarna orsakar en mindre merkostnad på 837,75 euro inom äldreomsorgsförvaltning (22401 Äldreomsorgsförvaltning).

22101 Oasen boende- och vårdcenter k.f. (Oasen)

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Kommunen ska enligt 3 kap. 21 § landskapslag (ÅFS 2020:12) om socialvård anordna boendeservice och enligt 22 § service på institution, kortvarigt eller fortgående, för personer vars hälsa eller säkerhet förutsätter det. Förutom Folkhälsans gruppboende är Oasen i nuläget den enda plats kommunen kan erbjuda för äldre där personal finns nära tillgänglig dygnet runt.

Budgeten för 2023 utgår från tidigare avtal om 15 institutionsplatser respektive 10 ESB-platser. Därtill budgeteras för en viss överbeläggning beaktandes landskapslag vad gäller kommunens betalningsansvar för utskrivningsklara patienter, möjligheten att kunna erbjuda eftervård/rehabilitering vid snabba utskrivningar från ÅHS och avlastning för närståendevårdare.

Beläggning på Oasen/ institutionsvård			
	2021	2022	2023
Platser vid Oasen	19	17	16
Vård dygn, totalt	5 276	5 924	5 618
Antal vårdtagare	30	30	30

Beläggning på Oasen/ ESB Liljan	2021	2022	2023
Platser vid Oasen	10	10	10
Vård dygn, totalt	2248	3 468	3 560
Antal vårdtagare	14	12	13

Kommunen ska enligt 3 kap. 17 § landskapslag om socialvård ordna möjlighet till social rehabilitering i syfte att bland annat stärka den sociala funktionsförmågan och främja delaktighet.

Dagverksamheten vid Oasen verkar i förebyggande och upprätthållande syfte för personer med minnessjukdom samt i avlastande syfte för anhöriga och närståendevårdare. Dagverksamheten vid Oasen innebär att en person som ännu bor i sitt hem eller på ett serviceboende besöker Oasen för några timmar av rehabilitering, stimulans och gemenskap. I dagverksamheten strävar man till att ta hänsyn till de enskilda deltagarnas behov.

22103 Klinikfärdiga klienter

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Enligt 18a § landskapslag (ÅFS 2011:114) om hälso- och sjukvård ska patientens hemkommun betala ersättning till Ålands hälso- och sjukvård för en patient som vårdas inom den slutna vården efter det att den medicinskt ansvariga läkaren har bedömt att patienten är utskrivningsklar och efter det att en underrättelse enligt 18 § har skickats. Inga medel reserveras för ändamålet.

Klinikfärdiga klienter	2021	2022	2023
Antal vårdtagare	1	0	0
Antal vård dygn	?	0	0

HEMSERVICE

Kommunen ska enligt 3 kap. 19 § landskapslag om socialvård ombesörja ordnandet av hemservice.

Samverkansavtalet med Ålands hälso- och sjukvård gör att allt mer krävande vårdinsatser utförs inom kommunal hemservice samtidigt som korta punktinsatser har minskat. Eftersom multisjuka öppenvårdsklienter allt oftare kräver dubbla personalresurser, kan det totala antalet hemservicebesök i resursplaneringen endast användas som riktgivande. Kommunernas socialtjänst (KST) köper hemservice för dem tillhörande klienter, bosatta i Jomala kommun, så som handikappade och personer under 65 år.

Antal besök	2021	2022	2023
Åldringar (huvudmannen 65 - 74 år)	588	608	250
Åldringar (huvudmannen 75 - 84 år)	2902	2285	4416
Åldringar (huvudmannen ö. 85 år)	1864	3272	2237
Övriga	829	816	442
Handikappade/ KST	2038	2220	3191
Barn/ KST	0	52	0
Antal besök totalt	8221	9253	10536

Hemvårdshjälp (antal hushåll)			
	2021	2022	2023
Åldringar (huvudmannen 65 - 74 år)	3	4	2
Åldringar (huvudmannen 75 - 84 år)	19	14	18
Åldringar (huvudmannen ö. 85 år)	19	20	19
Övriga	5	5	5
Handikappade/ KST	5	4	6
Barn/ KST	0	1	0
Antal hushåll totalt	51	50	50

22201 Hemvården

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Alltmer vårdkrävande klienter med såväl fysisk som psykosocial problematik tas omhand inom öppenvården. Resurser behövs för det operativa klientarbetet, men även för ökad administration. Arbetsbelastningen varierar under året och vid arbetstoppar och längre sjukfrånvaro behövs extra personal. Eventuella vikariat tillsätts endast till den del verksamheten kräver. Då hemvårdens verksamhet utförs dygnet runt krävs ett visst antal personer för fungerande schemaläggning.

I budget 2023 lämnas fortsatt en ordinarie vakans obesatt och vikariatet tillsätts endast till den grad som verksamheten förutsätter. Totalt budgeteras anslag för motsvarande 8,18 personal.

22202 Stödtjänster

Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen

Matservice ingår som stödtjänst i hemservicen i enlighet med 19 § landskapslag om socialvård. Servicen anordnas för närvarande genom ett samarbete med en privat entreprenör som tillagar måltiderna.

Matservice			
	2021	2022	2023
Antal hushåll som erhåller mat	42	36	40
Antal portioner	4248	4 188	4 782

ANNAN SERVICE FÖR ÅLDNINGAR

Närståendevården baserar sig på lagen om stöd för närståendevård (FFS 937/2005) med undantag gällande den lagstadgade ledigheten. Med närståendevård avses vård av och omsorg om en äldre, handikappad eller sjuk person som ordnas i den vårdbehövandes hem med hjälp av en anhörig eller någon annan som står den vårdbehövande nära. Närståendevård består av ett vårdarvode, kompletterande hälso- och socialtjänster till den vårdbehövande och stöd till närståendevårdare. Vårdarvodet justeras varje kalenderår med den lönekoeficient som avses i 96 § lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/2006). Närståendevård för personer 65 år och äldre ingår i kommunens äldreomsorg.

22301 Närståendevård, från 65 år*Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen*

Närståendevårdsklienter från 65 år			
	2021	2022	2023
Antalet klienter totalt	27	23	20
Klienter i klass I	16	14	11
Klienter i klass II	7	5	7
Klienter i klass III	3	3	1
Klienter i klass IV	1	1	1

För arvodet beräknas en indexjustering om 2,00 % år 2023.

22304 Avlastning närståendevård, från 65 år*Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen*

En närståendevårdare har rätt till minst fem lediga dygn per sådan kalendermånad under vilken närståendevårdaren oavbrutet eller med få avbrott varit bunden vid vården dygnet runt eller fortgående varje dag (ÅFS 101/1995) (ÅFS 111/2007).

Beroende på den vårdbehövandes hälsa och omsorgsbehov erbjuds avlastning genom boendeservice i Oasen eller Rönngårdens periodrum genom att ingå ett uppdragsavtal om avlösarservice eller via hemvården. Som en form av avlastning kan även dagverksamhet för minnessjuka (Oasen) erbjudas. När det inte är möjligt att ordna avlastning enligt det nämnda, kan andra lösningar bli aktuella efter prövning. Möjligheten till avlastning har nyttjats i större utsträckning under de senaste åren efter att utbudet breddats.

Det budgeterade anslaget omfattar medel för avlastning i hemmet genom avlösarservice och som köptjänst. För övrigt ingår medel för avlastning i befintliga verksamheter.

22311 Servicehuset*Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen*

I servicehuset Rönngården finns 16 handikappanpassade lägenheter till uthyrning samt ett periodrum. Nyttjandet av periodrummet har varit lågt då huset saknar fast bemanning.

Rönngårdens periodrum			
	2021	2022	2023
Antal nyttjade dygn	0	0	0

Utöver kommunens hemvård och ÅHS hemsjukvård bedrivs i servicehuset fotvård, massage och restaurangverksamhet i privat regi. Städning av allmänna utrymmen går under teknisk förvaltning. I servicehuset ordnas flera aktiviteter som drivs av privata aktörer i samarbete med kommunens aktivitetskoordinator.

Rönngårdens framtida form och eventuell omvandling till ett ESB-boende är under utredning och projektering.

22312 Demensvård/-boende*Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen*

Kommunen ska enligt 3 kap. 21 § landskapslag om socialvård anordna boendeservice. I Folkhälsans Allaktivitetshus finns grupphemmet Linden med nio handikappanpassade lägenheter avsedda för personer med minnessjukdom. Folkhälsans boende har prioriterats för personer med diagnosen Alzheimer med tidig debut.

Folkhälsans demensboende			
	2021	2022	2023
Antal vårdtagare	1	1	1
Antal vårddygn	365	365	365

22314 Äldreomsorg på distans (ÄlDis)*Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen*

Tjänsten Äldreomsorg på distans (ÄlDis) har avslutats per den 31.12.2022 då samtliga medlemskommuner sagt upp samarbetsavtalet. Samtidigt avslutas nattkameratjänsten.

Äldreomsorg på Distans (ÄlDis)			
	2021	2022	2023
Antal kommuner	7	4	0
Antal skärmar	15	16	0

22401 Äldreomsorgsförvaltning*Anslagsansvarig: Äldreomsorgschefen*

Anslaget omfattar kostnader som direkt hänför sig till äldreomsorgens administrering, såsom licens- och programkostnader, lönekostnader för äldreomsorgschefen respektive byråsekreterare (0,15) samt kostnader som härrör sig till kommunens äldreråd.

UNDERVISNINGS- OCH KULTURVERKSAMHETEN

Ramen för lågstadieskolorna

ANSVARSORGAN:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Skoldirektören		
RAM:		BUDGET		FÖR- ÄNDRING
	BOKSLUT 2021	exkl. tillägg 2022	BUDGET 2023	I %
EXTERNA:				
NETTO	-5 060 763,81	-5 238 447,00	-5 356 142,00	2,2 %
Interna				
NETTO:	-663 205,07	-822 460,74	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	fullmäktiges beslut	
UTGIFTER	-5 741 092,00	-5 741 092,00		
INKOMSTER	384 950,00	384 950,00		
NETTO	-5 356 142,00	-5 356 142,00	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Skolförvaltningen har fyra ramar. Ram 1 är avsedd för Södersunda skola och Vikingaåsens skola samt skolgång i annan kommun. Ram 2 är tilldelad kommunalförbundet Södra Ålands utbildningsdistrikt (SÅUD). Ram 3 är avsedd för fritidshemsverksamheten och ram 4 för barnomsorgen.

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C310 Skolförvaltningen						
C311 Ramen för lågstadiet						
31102 Vikingaåsens skola	-2550	-2656		-2922		
31103 Södersunda skola	-1026	-1049		-1059		
31104 Skolgång i annan kommun	-1485	-1534		-1375	6	12
C311 Ramen för lågstadiet Summa	-5061	-5238		-5356	6	12
C312 Ramen för högstadiet						
31201 Högstadieundervisning	-2744	-2901		-3068	-69	17
31202 Träningsundervisningen	-313	-570		-449		
C312 Ramen för högstadiet Summa	-3057	-3471		-3517	-69	17
C313 Fritidshemsverksamheten						
31301 Fritidshem Humlan	-88	-87		-108		
31302 Fritidshem Södersunda	-58	-56		-64		
31303 Fritidshem Ugglan	-29	-21		-19		
31304 Specialfritidshem	-54			-144		
C313 Fritidshemsverksamheten Summa	-229	-164		-335		
C314 Barnomsorg						
31400 Barnomsorgsförvaltningen	-771	-850		-930		
31401 Hemvårdsstöd	-712	-695		-695		
31410 Trollsländan daghem	-716	-734		-966		
31411 Överby daghem	-384	-411		-440		
31412 Österkulla daghem	-798	-842		-924		
31413 Gottby daghem	-212	-225		-239		
31414 Sviby daghem	-953	-933		-1019		
31415 Vikingen daghem	-360	-349		-388		
31420 Familjedagvård	-7	-34		-25		
31430 Kyrkoby lekpark	-23	-27		-29		
31431 Gottby lekpark	-24	-26		-28		
C314 Barnomsorg Summa	-4960	-5127	-5383	-5683		-613
Beräknad löne- och inflationsjustering - Lågstadiet					-144	-76
Beräknad löne- och inflationsjustering - Högstadiet					-70	-73
Beräknad löne- och inflationsjustering - Fritidshemsverksamheten					-7	-7
Beräknad löne- och inflationsjustering - Barnomsorgen					-170	-65
Lågstadiet totalt	-5061	-5238	-5428	-5356	-5494	-5558
					2,6 %	1,2 %
Högstadiet totalt	-3057	-3471	-3442	-3517	-3656	-3712
					4,0 %	1,5 %
Fritidshemsverksamheten totalt	-229	-164	-288	-335	-342	-348
					2,0 %	2,0 %
Barnomsorgen totalt	-4960	-5127	-5383	-5683	-5853	-6531
					3,0 %	11,6 %

Antal elever från Jomala kommun, medeltal	2021	2022	2023
Lågstadiet	461,50	463,50	456,50
Högstadiet	209,50	226,00	228,50
Totalt	671,00	689,50	685,00

Kostnad per elev	2021	2022	2023
Jomala kommun lågstadiet	11 195,86	12 268,79	12 965,05
Södra Ålands högstadie/KHS inkl förvaltning	14 980,00	15 940,00	16 146,00
Träningsundervisningen	48 056,00	59 313,00**	48 208,00
Specialfritidshemmet	9 880,00		18 061,00
Samarbetsavtal Mariehamn, låg		10 886,00*	10 785,00*
Samarbetsavtal Mariehamn hög		12 491,00*	12 735,00*
* ingår elevtransport ** ingår specialfritidshem			

Förvaltningens äskanden:

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Budgetförslaget för lågstadiet är 71 858 euro under ram.

Verksamhets- och volymförändringar ram 1 perioden 2023-2025

Vikingaåsens skola

- FBU-lärare 12 månader, merkostnad 40 000 euro.
- 10 vt undervisning av elev i särskild situation, merkostnad 24 900 euro.
- Utökning med tre assistenter p.g.a. elever med särskilda behov, merkostnad 39 900 euro.
- Utökat behov av lärarvikarier 15 000 euro.
- Merkostnad för rese- och transporttjänster ca 30 000 euro.
- Ökade kostnader för livsmedel ca 15 000 euro och mellanmål ca 3 000 euro.

Södersunda skola

- Ökade kostnader för inventarier för att köpa in ny bandsåg och spånsug till träslöjden 2 000 euro.
- Utökning med en elevassistent från höstterminen 2023, merkostnad 7 032 euro.
- Minskade kostnader för rese- och transporttjänster. Besparing 7 000 euro.
- Ökade intäkter för elever från annan kommun 7 050 euro.

Skolgång i annan kommun

Elever från Jomala kommun kan gå i andra kommuners skolor på följande grunder:

- På förälders ansökan
- Samarbetsavtal med Mariehamns stad

Nedan beskrivs de kostnadsförändringar som uppstår till följd av volymförändringar:

Samarbetsavtal med Mariehamns stad

Minskat elevantal om 10 elever.

Kostnadsminskningen 2023 är beräknad till 77 000 euro

På förälders ansökan

Minskat elevantal om 4 elever.

Kostnadsminskningen 2023 är beräknad till 31 000 euro

Skolskjuts

Minskade kostnader för skolskjuts p.g.a. införande av busskort.

Kostnadsminskningen 2023 är beräknad till 36 000 euro

Total kostnadsminskning 2023**144 000 euro****Plan 2024**

1.8.2024 förväntas 10 nya elever att börja sin skolgång inom ramen för samarbetsavtalet.

Elevminskningen i medeltal för 2024 blir 0,5 elever.

Kostnadsminskningen 2024 är beräknad till 6 000 euro

Plan 2025

1.8.2025 förväntas 7 nya elever att börja sin skolgång inom ramen för samarbetsavtalet.

Elevantalet i medeltal för 2025 förväntas minska med en elev.

Kostnadsminskningen 2025 är beräknad till 12 000 euro

31102 Vikingaåsens skola*Anslagsansvarig: Rektorn*

Relationstal Vikingaåsen			
Antal	2021	2022	2023
Elever	272,00	272,50	275,50
Anställda	42,79	44,07	48,20
Rektor	0,70	0,70	0,70
Biträdande rektor	1,00	1,00	1,00
Klasslärare +timlärare	19,57	21,48	22,91
Speciallärare	4,00	4,00	4,00
FBU-lärare	2,00	1,00	1,00
Elevassistenter	7,85	8,22	9,92
Kanslipersonal	0,67	0,67	0,67
Kökspersonal	5,00	5,00	6,00
Städpersonal	2,00	2,00	2,00
m ²	3 917,50	3 917,50	3 917,50
m ² /elev	14,40	14,38	14,22
timresurs	634,00	659,00	688,00
timresurs/elev	2,33	2,42	2,50

31103 Södersunda skola*Anslagsansvarig: Biträdande rektor*

Relationstal Södersunda			
Antal	2021	2022	2023
Elever	101,00	96,50	95,00
Anställda	18,16	15,60	15,75
Rektor	0,30	0,30	0,30
Biträdande rektor	1,00	1,00	1,00
Klasslärare+timlärare	9,33	8,09	8,27
Speciallärare	1,00	1,00	1,00
Språkstöd svenska 2	0,39	0,39	0,00
Elevassistenter	3,42	2,10	2,46
Kanslipersonal	0,33	0,33	0,33
Kökspersonal	1,83	1,83	1,83
Städpersonal	0,56	0,56	0,56
m ²	1 617,00	1 617,00	1 617,00
m ² /elev	16,01	16,76	17,02
timresurs	239,00	238,00	238,00
timresurs/elev	2,37	2,47	2,51

Timresurs Vikingaåsens och Södersunda skola

Planerad användning av timresursen 1.8.2022		
	Södersunda	Vikingaåsen
Allmänundervisning, timmar/klass	144	405
Klassföreståndartimmar	6	19
Specialundervisning	24	97
Studiolärare	22	24
Valfria språk	6	10
IT-timmar	6	10
Biblioteksskötsel	1	1
Musikframträdande	1	1
Övrigt: delningar, stöd	28	92
	238	659

Begreppet timresurs är ett mått på antalet lärartimmar per vecka.

31104 Skolgång i annan kommun*Anslagsansvarig: Utbildningschefen*På föräldrars ansökan

Elev som påbörjat sin skolgång i annan kommun och sedan flyttar till Jomala kan på ansökan få fortsätta sin skolgång i den kommun den flyttat ifrån. Ersättning erläggs till annan kommun enligt de grunder som kommunerna på fasta Åland kommit överens om. Jomala kommun erlägger inte kostnader för elevtransporter till/från annan kommun. Antalet elever som får skolgång bekostad i annan kommun ser ut att minska från 11,5 elever till 7,5 elever under år 2023.

Samarbetsavtal med Mariehamns stad

Jomala kommun har ett samarbetsavtal med Mariehamns stad om att elever från Solberget och Kalmarnäsområdet ska gå i Strandnäs skola. Om antalet elever överstiger 76 reduceras ersättningen till Mariehamn stegvis för att uppgå till 10 % rabatt från och med elev 84. Fr.o.m. höstterminen 2023 beräknas antalet elever som omfattas av avtalet uppgå till 117. Rabattens storlek beräknas uppgå till ungefär 41 000 euro under 2023. Elever som är berättigade till skolskjuts och som fullgör sin läroplikt i Strandnäs skola får busskort ersatta av Jomala kommun.

Antal elever från Jomala kommun,				PLAN	PLAN
Samarbetsavtal Kalmarnäsområdet				2024	2025
	2021	2022	2023		
låg	85,50	89,50	82,50	77,00	68,50
hög	35,00	37,50	34,50	39,50	47,00
Totalt	120,50	127,00	117,00	116,50	115,50

Ramen för kommunalförbundet Södra Ålands Utbildningsdistrikt, inklusive träningsundervisningen

ANSVARSGRUPP:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Skoldirektören		
RAM:	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	FÖR-
	2021	exkl. tillägg	2023	ÄNDRING
		2022		1 %
EXTERN:				
NETTO	-3 056 875,21	-3 470 539,00	-3 516 515,00	1,3 %
Intern:				
NETTO:	-90 792,69	-87 887,86	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	<i>Enhetens förslag</i>	<i>Styrelsens förslag</i>	<i>fullmäktiges beslut</i>	
UTGIFTER	-3 516 515,00	-3 516 515,00		
INKOMSTER				
NETTO	-3 516 515,00	-3 516 515,00	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämts i senaste verksamhets- och ekonomiplan. SÅUD:s budgetförslag överskrider ram med 74 515 euro.

Verksamhets- och volymförändringar ram 2 perioden 2023

Jomalas kostnadsökning mellan 2022 och 2023 beror på följande:

- Kostnaderna för specialfritidshemmet överförs till ram 3 fritidshemsverksamhet och antalet elever i träningsundervisningen från Jomala minskar från 10,5 till 9 i medeltal.

Kostnadsminskning:

131 000 euro

- Ökning med i medeltal 8 elever från 182 till 190 elever i Kyrkby högstadieskola (KHS). Jomala kommuns andel av eleverna ökar med 1,3 % (från 52,1 % till 52,4 %).

Kostnadsökning:

-120 000 euro

Total kostnadsminskning 2023

11 000 euro

Verksamhets- och volymförändringar ram 2 Plan 2024

Under 2024 förväntas Jomalas elevantal i KHS öka med i medeltal 2 elever och andelen elever ökar med 1,2 % till 53,6 %.

Kostnadsökningen 2024 är beräknad till

69 000 euro

Verksamhets- och volymförändringar ram 2 Plan 2025

Under 2025 förväntas Jomalas elevantal i KHS minska med 4,5 elever i medeltal och andelen elever minskar med 0,3 % till 53,3 %.

Kostnadsminskningen 2025 är beräknad till

17 000 euro

31201 Högstadiundervisningen

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Kommunen är medlem i Kommunalförbundet för Södra Ålands Utbildningsdistrikt (SÅUD). Betalningsandelen baseras på skolförvaltningens budgetförslag. Kommunen betalar bruttokostnaderna för verksamheten och erhåller landskapsandelar även för denna verksamhet som handhas av kommunalförbundet.

Kyrkby högstadieskola:				PLAN	PLAN
Jomala kommun	2021	2022	2023	2024	2025
elever, medeltal	181,50	182,00	190,00	192,00	187,50
kostnad per elev	15 512,01	15 940,00	16 146,00	16 146,00	16 146,00

Beräkningen är uppgjord utifrån Jomalas kostnader och elevantal. I kostnaden ingår även pris- och lönejusteringar.

31202 Träningsundervisningen

Anslagsansvarig: Utbildningschefen

Förvaltning

Träningsundervisningen upprätthålls av SÅUD k.f. och är avsedd för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Träningsundervisningen är gemensam för Mariehamns stad, Norra Ålands Utbildningsdistrikt k.f. och SÅUD k.f. Skärgårdskommunerna kan ansöka om att få sända elever till träningsundervisningen. Förbundsstyrelsen är ansvarig för verksamheten som regleras genom ett avtal mellan distrikten. Driftkostnaderna regleras mellan avtalsparterna i förhållande till deras elevantal.

Träningsundervisningen:				PLAN	PLAN
Jomala kommun	2021	2022	2023	2024	2025
elever, medeltal	5,00	10,50	9,00	9,00	9,00
kostnad per elev	53 160,00	59 313,00	48 208,00	48 208,00	48 208,00

Ramen för fritidshemsverksamheten

ANSVARSGRUPP:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Skoldirektören		
RAM:	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	FÖR- ÄNDRING
	2021	exkl. tillägg 2022	2023	1 %
EXTERNA:				
NETTO	-229 166,81	-164 085,00	-334 808,00	104,0 %
Interna				
NETTO:	-40 184,44	-47 402,00	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	fullmäktiges beslut	
UTGIFTER	-412 308,00	-412 308,00		
INKOMSTER	77 500,00	77 500,00		
NETTO	-334 808,00	-334 808,00	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Fritidshemmen Humlan och Södersunda fritidshem är kommunens egna verksamheter medan fritidshemmet Ugglan är en köptjänst inom ett samarbetsavtal med Mariehamns stad.

Förvaltningens äskanden:

Budgetförslaget överskrider ram med 46 808 euro.

Verksamhets- och volymförändringar ram 3 perioden 2023-2025

- Kostnadsökningen mellan 2022 och 2023 beror framförallt på att specialfritidshemmet överförts till ram 3 inför budget 2023. Under 2023 förväntas 20 elever i medeltal använda sig av fritidshemsplatser vid specialfritidshemmet. Av dem är 8 elever skrivna i Jomala.
- Södersunda fritidshem överskrider ram med 4 209 euro för minskade intäkter för dagvårdsavgifter. Inskrivna barn höstterminen 2022 är 11 och beräknas bli högst 15 höstterminen 2023.

23301 Fritidshem Humlan*Anslagsansvarig: Rektorn*

Fritidshemmet är beläget invid Vikingaåsens skola. En avdelning med 52 platser för skolbarn i årskurs ett och två. Beräknade inskrivna barn höstterminen 2022 är 43 och ökas till 46 från hösten 2023, därav krävs utökning av personal vid Fritidshemmet, i enlighet med LBG. Fritidshemmet är öppet även under skolans lov dagar, juli månad undantaget.

Personal, fritidshemmet Humlan			
	2021	2022	2023
Föreståndare	1,00	1,00	1,00
Barnskötare	1,09	1,36	1,46
Städare	0,10	0,10	0,10
Assistent	0,72	0,29	0,38

Prestationstal, fritidshemmet Humlan			
	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	48,13	20,64	13,35
Avgiftstäckningsgrad, procent	24,66	33,14	-1,86

23302 Fritidshem Södersunda*Anslagsansvarig: Biträdande rektorn*

Fritidshemmet är beläget invid Södersunda skola. En avdelning med 26 platser för skolbarn i årskurs ett och två. Inskrivna barn är 15 höstterminen 2022 och beräknas bli högst 15 höstterminen 2023. Under skolans lov dagar, juli månad undantaget, får skolbarn med behov av dagvård plats på fritidshemmet Humlan.

Personal, Södersunda fritidshem			
	2021	2022	2023
Föreståndare	0,42	0,69	0,69
Barnskötare	0,93	0,65	0,65
Städare	0,10	0,10	0,10
Assistent	0,29	0,30	0,30

Prestationstal, Södersunda fritidshem			
	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	45,47	19,43	21,12
Avgiftstäckningsgrad, procent	15,65	33,86	23,36

23303 Fritidshem Ugglan*Anslagsansvarig: Utbildningschefen*

Fritidshemmet Ugglan är beläget i Mariehamns stad och är en köptjänst för de elever som fullgör sin läroplikt i Strandnäs skola. Under 2023 förväntas 15 elever i medeltal använda sig av fritidshemsplatser vid Ugglan.

Prestationstal, fritidshemmet Ugglan			
	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro		5,37	5,36
Avgiftstäckningsgrad, procent		46,84	47,14

31304 Specialfritidshem Tranan

Specialfritidshemmet Tranan upprätthålls av SÅUD k.f. och är avsedd för elever med intellektuell funktionsnedsättning. Specialfritidshemmet är gemensamt för Mariehamns stad, NÅUD k.f. och SÅUD k.f. Skärgårdskommunerna kan ansöka om att få sända elever till specialfritidshemmet. Förbundsstyrelsen är ansvarig för verksamheten som regleras genom ett avtal mellan distrikten. Driftskostnaderna regleras mellan avtalsparterna i förhållande till deras elevantal. Specialfritidshemmet är beläget bakom KHS och är avsett för de elever som fullgör sin läroplikt i träningsundervisningen eller Yrkesträningsprogrammet.

Ramen för barnomsorgen

ANSVARSORGAN:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Barnomsorgschefen		
RAM:	BOKSLUT 2021	BUDGET exkl. tillägg 2022	BUDGET 2023	FÖR- ÄNDRING 1 %
EXTERNA:				
NETTO	-4 959 673,04	-5 126 726,00	-5 683 405,00	10,9 %
Interna				
NETTO:	-860 929,09	-904 874,44	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	fullmäktiges beslut	
UTGIFTER	-6 257 205,00	-6 257 205,00		
INKOMSTER	573 800,00	573 800,00		
NETTO	-5 683 405,00	-5 683 405,00	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Verksamhetsområde

Anslaget avser kommunens daghem, lekparken och familjedaghem. I verksamhetsområdet ingår även barnomsorgens förvaltning, ersättning för privat samhällsstödd barnomsorg, specialbarnomsorgen, språkstöd och hemvårdsstöd. Prestationstalen för kommunens barnomsorg beräknas på enheternas driftskostnader och den interna hyran. I den interna hyran ingår driftskostnaderna för fastigheten fördelade enligt nyttjad yta. De interna hyreskostnaderna har stigit med 85 664 euro. Prestationstalen i budget 2023 är beräknade utgående från att barngrupperna är fullbelagda. I budgetförslaget har beaktats en minskad kostnad för semesterpenningen om 44 506 euro.

ÅRSVERKEN I BUDGET			
Befattning	2021	2022	2023
Barnomsorgsledare	1,00	1,00	1,00
Speciallärare i barnomsorg	2,00	2,00	2,00
Byråsekreterare	0,60	0,60	0,60
Administrativ föreståndare	3,52	3,52	3,52
Föreståndare	2,00	2,00	2,00
Lärare i barnomsorg	27,00	27,48	28,48
Barnskötare	39,66	38,66	41,65
Assistent		8,76	11,02
Kock	4,78	4,78	4,78
Köksbiträde	3,63	3,63	3,63
Köksbiträde/städare	1,56	1,56	2,34
Städare	4,50	4,50	4,50
Familjedagvårdare	3,00	3,00	3,00
Lekparksföreståndare	0,92	0,92	0,92
Lekparksbiträde	0,92	0,92	0,92
Totalt	95,09	103,33	110,36

Antal barn i verksamheten, kostnad per barn och avgifternas täckningsgrad			
	2021	2022	2023
Daghem	341	365	381
Familjedaghem	2	6	5
TOTALT	343	371	386
Kostnad per barn/år, euro	12 870,50	12 558,77	13 604,09
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,58	11,31	10,72

Förvaltningens äskanden:

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Barnomsorgen äskar om 300 764 euro över ram utgående från verksamhets- och volymförändringar nedan.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025

- På grund av stor efterfrågan på barnomsorgsplatser (delvis beroende på ny lagstiftning enligt vilken alla barn har subjektiv rätt till en barnomsorgsplats) har platsantalet vid daghemmet Vikingens småbarnsavdelning utökats från 14 platser till 16 platser från och med augusti 2022. Behovet fortgår fortsättningsvis från och med januari 2023 varför det har beaktats en utökning med 47,71 % barnskötare samt utökade driftskostnader för två barn under hela året. Ökade kostnader 14 890 euro (31415 Vikingen).
- Vid Gottby daghem har platsantalet utökats tillfälligt från och med hösten 2022. Behovet förväntas kvarstå under hela år 2023 och föranleder en utökning av barnskötarens arbetstid från 78,43 % till 94,12 %. Ökade kostnader 5 736 euro (31413 Gottby daghem).
- För att möta efterfrågan på barnomsorgsplatser från januari 2023 har beaktats en ny avdelning med 12 platser för 1-3-åringar. Avdelningen kommer administrativt att tillhöra daghemmet Trollsländan. Ökade kostnader 168 863 euro (31410 Trollsländan).
- Anslaget för assistenter budgeteras enligt barnens behov och inför 2023 har assistentresursen utökats med 2,26 årsverken, merkostnad 60 962 euro (31400 Barnomsorgsförvaltning).
- Antalet barn vid privata daghem har minskat från och med hösten 2022. Minskade kostnader 50 000 euro (31400 Barnomsorgsförvaltning).
- För inköp av livsmedel har summan per barn och dag höjts från 2,15 euro till 2,25 euro. Detta på grund av ökade livsmedelskostnader. Ökade kostnader 9 198 euro.
- Inom barnomsorgens förvaltning finns en befattning som barnskötare (65,36 %), vilken utplaceras till enheterna efter behov. I budgetförslaget har beaktats en utökning av befattningen till 100 %. Detta för att innehavaren ska kunna fungera som vikarie vid de olika enheterna. Vikariebehovet är oftast heltid. Det är fortsättningsvis stora svårigheter att få tag i vikarier under personalens semestrar och sjukfrånvaro. Utbudet av vikarier är mycket begränsat och det är i stort sett helt omöjligt att få en behörig vikarie. Detta påverkar naturligtvis daghemmens kvalitet. Anställandet av en barnskötare på 100 %, som utplaceras enligt behov, skulle underlätta situationen. Ökade kostnader 13 298 euro (31400 Barnomsorgsförvaltning).
- Inom familjedagvården har gjorts inbesparingar om totalt 9 451 euro då anslaget under flera år inte har utnyttjats fullt ut (31420 Familjedagvård).
- För att personalen ska täcka upp barnens vårdtider (som till viss del har utökats med anledning av den subjektiva rätten till barnomsorg) har det inför hösten 2022 funnits behov av att anställa tillfällig personal eller utöka arbetstiden för befintlig personal i dagsläget till en omfattning av 52,5 timmar/vecka fördelat på nio olika anställningar. Behovet av tilläggspersonal bedöms öka framöver varför det i budgetförslaget har beaktats anslag för tillfälliga anställningar om totalt 100 000 euro, inklusive pensionskostnader och socialskyddsavgifter (31410 Trollsländan 25 000 euro, 31411

Överby daghem 12 500 euro, 31412 Österkulla daghem 25 000 euro, 31414 Sviby daghem 25 000 euro, 31415 Vikingen 12 500 euro).

- Det nya daghemmet i Möckelö Strand planeras tas i bruk 1.1.2025. Samtidigt avslutas verksamheten vid den tillfälliga daghemsavdelningen som startas upp 1.1.2023, beräknade merkostnader 612 826 euro.

31400 Barnomsorgen, förvaltningen

Anslagsansvarig: Barnomsorgsledaren

Personal, barnomsorgsförvaltning			
	2021	2022	2023
Barnomsorgsledare	1,00	1,00	1,00
Byråsekreterare	0,60	0,60	0,60
Speciallärare i barnomsorg	2,00	2,00	2,00
Barnskötare	2,17	2,17	2,52
Assistenter	xx,xx	8,76	11,02

I ansvarsområdet ingår även barnomsorg i annan kommun, ersättning för samhällsstödd barnomsorg och språkstöd för barn med annat hemspråk än svenska.

31401 Hemvårdsstödet för vård av barn

Anslagsansvarig: Byråsekreteraren

I hemvårdsstödet ingår grundläggande hemvårdsstöd, syskontillägg, tilläggsdel, hemvårdsstöd för syskon, flerbarnsförhöjning samt utökat hemvårdsstöd och utökat stöd för flerbarnsförhöjning. I det fall en förälder har förkortad arbetstid utgår ett partiellt stöd.

Hemvårdsstödet delar samt belopp i euro			
	2021	2022	2023
Grunddel/grundläggande stöd	500,00	500,00	500,00
Utökat hemvårdsstöd	700,00	700,00	700,00
Syskontillägg	100,00	100,00	100,00
Tilläggsdel, max	350,00	350,00	350,00
Hemvårdsstöd för syskon	100,00	100,00	100,00
Flerbarnsförhöjning	250,00	250,00	250,00
Utökat stöd flerbarnsförhöjning	350,00	350,00	350,00
Partiellt hemvårdsstöd	125,00	125,00	125,00

Antal mottagare			
Totalt under året samt 31.12	2021	2022	2023
Mottagare totalt under året	173	155	170
Grunddel/grundläggande stöd	65	70	65
Utökat hemvårdsstöd	17	20	20
Syskontillägg	38	40	40
Tilläggsdel	20	25	20
Hemvårdsstöd för syskon	12	15	12
Flerbarnsförhöjning	1	3	3
Partiellt hemvårdsstöd	33	30	30

DAGHEM

För budgetering av förnödenheter, aktiviteter, transporter vid kommunens daghem har förvaltningen beaktat följande belopp per barn (summorna angivna i euro):

Budgeterade euron per barn			
	2021	2022	2023
Arbetsmaterial	27,00	27,00	27,00
Leksaker	10,00	10,00	10,00
Transporter	50,00	50,00	50,00
Kulturaktiviteter	11,00	11,00	11,00
Litteratur	7,00	7,00	7,00
Livsmedel (€/dag/barn)	2,15	2,15	2,25
Övriga utgifter	10,00	10,00	10,00

31410 Daghemmet Trollsländan

Anslagsansvarig: Föreståndaren

Två avdelningar med vardera 21 platser för 3-6-åringar, vid behov 22 barn/avdelning 2023. En avdelning med 14 platser för 2-4-åringar. En avdelning med 14 platser för 1-3-åringar. En avdelning med 12 platser för 1-3-åringar.

Personal, Trollsländan			
	2021	2022	2023
Administrativ föreståndare	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorg	6,00	6,00	7,00
Barnskötare	7,23	7,23	9,23
Kock	1,00	1,00	1,00
Köksbiträde/städare	0,65	0,65	1,43
Städare	1,00	1,00	1,00

Belägningsprocent 01.01-31.05, Trollsländan			
	2021	2022	2023
Mulle, 1-3 år	69,00	66,00	75,00
Knytttet, 2-4 år	70,00	62,00	75,00
Skrållan, 3-6 år	71,00	66,00	75,00
Trulsa 3-6 år	66,00	63,00	75,00
Knopparna, 1-3 år			75,00

Prestationstal, Trollsländan			
	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	85,96	67,50	73,43
Årskostnad/barn, euro	12 386,96	12 757,61	13 878,45
Avgiftstäckningsgrad, procent	10,78	10,67	9,69

31411 Överby daghem*Anslagsansvarig: Föreståndaren*

En avdelning med 23 platser för 3-6-åringar. En avdelning med 16 platser för 1-3-åringar.

Personal, Överby daghem			
	2021	2022	2023
Föreståndare	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorg	2,00	2,00	2,00
Barnskötare	4,65	4,65	4,65
Kock	1,00	1,00	1,00
Städare	0,39	0,39	0,39
Köksbiträde/städare	0,78	0,78	0,78

Beläggingsprocent 01.01-31.05, Överby daghem			
	2021	2022	2023
Myran, 1-3 år	72,00	67,00	75,00
Grodan, 3-6 år	70,00	71,00	75,00

Prestationstal, Överby daghem			
	2021	2022	2023
Kostnad/vård dag, euro	93,39	75,74	81,76
Årskostnad/barn, euro	13 661,90	14 314,62	15 452,33
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,42	9,31	9,13

31412 Österkulla daghem*Anslagsansvarig: Föreståndaren*

Tre avdelningar med vardera 21 platser för 3-6-åringar, vid behov 22 barn/avdelning 2023. En avdelning med 14 platser för 1-3-åringar. En avdelning med 16 platser för 1-3-åringar.

Personal, Österkulla daghem			
	2021	2022	2023
Administrativ föreståndare	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorg	8,00	8,00	8,00
Barnskötare	8,52	8,52	8,52
Kock	1,00	1,00	1,00
Köksbiträde/städare	1,43	1,43	1,43
Städare	1,00	1,00	1,00

Beläggingsprocent 01.01-31.05, Österkulla daghem			
	2021	2022	2023
Blåkulla, 1-3 år	78,00	61,00	75,00
Minikulla, 1-3 år	64,00	60,00	75,00
Grönkulla, 3-6 år	76,00	70,00	75,00
Gulkulla, 3-6 år	77,00	71,00	75,00
Lilkulla, 3-6 år	74,00	68,00	75,00

Prestationstal, Österkulla daghem			
	2021	2022	2023
Kostnad/vård dag, euro	80,57	62,39	68,70
Årskostnad/barn, euro	12 346,41	11 790,81	12 984,40
Avgiftstäckningsgrad, procent	12,84	13,08	11,87

31413 Gottby daghem*Anslagsansvarig: Föreståndaren*

En avdelning med 25 platser för 3-6-åringar, 26 barn 2023.

Personal, Gottby daghem			
	2021	2022	2023
Föreståndare	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorg	1,00	1,00	1,00
Barnskötare	1,78	1,78	1,94
Kock	0,78	0,78	0,78
Städare	0,52	0,52	0,52

Beläggingsprocent 01.01-31.05, Gottby daghem			
	2021	2022	2023
Gottby, 3-6 år	69,00	62,00	70,00

Prestationstal, Gottby daghem			
	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	86,79	68,77	71,98
Årskostnad/barn, euro	11 359,56	12 130,20	12 697,92
Avgiftstäckningsgrad, procent	9,95	9,56	9,69

31414 Sviby daghem*Anslagsansvarig: Föreståndaren*

Två avdelningar med vardera 21 platser för 3-5-åringar, vid behov 22 barn/avdelning 2023. En avdelning med 21 platser för 6-åringar, 24 barn 2023. En avdelning med 14 platser för 1-3-åringar. En avdelning med 16 platser för 1-3-åringar.

Personal, Sviby daghem			
	2021	2022	2023
Administrativ föreståndare	1,00	1,00	1,00
Lärare i barnomsorg	8,00	8,00	8,00
Barnskötare	9,79	9,79	9,79
Kock	1,00	1,00	1,00
Köksbiträde	1,56	1,56	1,56
Städare	1,59	1,59	1,59

Beläggingsprocent 01.01-31.05, Sviby daghem			
	2021	2022	2023
Topasen, 1-3 år	73,00	68,00	75,00
Rubinen, 1-3 år	72,00	70,00	75,00
Safiren, 3-5 år	73,00	71,00	75,00
Smaragden, 3-5 år	71,00	68,00	75,00
Diamanten, 6-åringar	73,00	69,00	75,00

Prestationstal, Sviby daghem			
	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	89,81	67,71	73,97
Årskostnad/barn, euro	12 957,55	12 797,93	13 981,10
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,95	12,11	11,24

31415 Daghemmet Vikingen*Anslagsansvarig: Föreståndaren*

En avdelning med 16 platser för 1-3-åringar. En avdelning med 21 platser för 3-6-åringar, vid behov 22 barn 2023.

Personal, Vikingen			
	2021	2022	2023
Administrativ föreståndare	0,52	0,52	0,52
Lärare i barnomsorg	2,00	2,48	2,48
Barnskötare	5,52	4,52	5,00
Köksbiträde	0,77	0,77	0,77

Beläggingsprocent 01.01-31.05, Vikingen			
	2021	2022	2023
Östan, 1-3 år	79,00	64,00	75,00
Västan, 3-6 år	74,00	69,00	75,00

Prestationstal, Vikingen			
	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	104,31	69,21	71,02
Årskostnad/barn, euro	16 568,00	13 080,43	13 423,71
Avgiftstäckningsgrad, procent	10,58	10,92	11,76

31420 Familjedaghem*Anslagsansvarig: Barnomsorgsledaren*

Anslaget avser tre familjedagvårdare, varav två är anställda i barnens hem. I enlighet med kommunfullmäktiges beslut har till varje familjedagvårdare, som arbetar i det egna hemmet, sedan 1990 erlagts ett Jomalatillägg om 252,28 euro/månad.

Personal, familjedaghem			
	2021	2022	2023
Familjedagvårdare	3,00	3,00	3,00
Varav i tjänst 31.12	1,00	3,00	3,00

Antal barn och vårddagar			
	2021	2022	2023
Barn	2,00	6,00	5,00
Vårddagar	42	480	400

Prestationstal, familjedaghem			
	2021	2022	2023
Kostnad/vårddag, euro	166,62	73,55	64,63
Avgiftstäckningsgrad, procent	0,00	2,83	3,87

LEKPARKER

Ansvarsområdet omfattar kommunens två lekparkar. Lekparkerna är öppna 1.9. - 31.5. Personalen överförs under sommaren till annan barnomsorgsverksamhet eller beviljas oavlönad tjänstledighet.

31430 Kyrkoby lekpark

Anslagsansvarig: Föreståndaren

En utelekgrupp med max 25 barn, 2-4-åringar. Verksamhet kl. 9-12 måndag - fredag.

Personal, Kyrkoby lekpark			
	2021	2022	2023
Lekparksföreståndare	0,46	0,46	0,46
Lekparksbiträde	0,46	0,46	0,46

Prestationstal, Kyrkoby lekpark			
	2021	2022	2023
Närvaroprocent	60,00	60,00	60,00
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,15	12,76	12,17

31431 Gottby lekpark

Anslagsansvarig: Föreståndaren

En utelekgrupp med max 25 barn, 2-4-åringar. Verksamhet kl. 9-12 måndag - fredag.

Personal, Gottby lekpark			
	2021	2022	2023
Lekparksföreståndare	0,46	0,46	0,46
Lekparksbiträde	0,46	0,46	0,46

Prestationstal, Gottby lekpark			
	2021	2022	2023
Närvaroprocent	61,00	60,00	60,00
Avgiftstäckningsgrad, procent	11,39	12,46	11,86

Ramen för biblioteksförvaltningen

ANSVARSORGAN:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Biblioteks- och kulturchefen		
RAM:		BUDGET		FÖR-ÄNDRING
	BOKSLUT	exkl. tillägg	BUDGET	I %
	2021	2022	2023	
EXTERNA:				
NETTO	-173 943,40	-184 144,54	-186 800,00	1,4 %
Interna				
NETTO:	-70 549,27	-67 903,62	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	<i>Enhetens förslag</i>	<i>Styrelsens förslag</i>	<i>fullmäktiges beslut</i>	
UTGIFTER	-213 126,00	-213 126,00		
INKOMSTER	26 326,00	26 326,00		
NETTO	-186 800,00	-186 800,00	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021	2022	RAM-	Styrelsens	2024	2025
	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	budg. 2023	VEP	VEP
C320 Biblioteksförvaltningen						
32001 Bibliotek	-174	-184		-187		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-5	-2
Biblioteks- och kulturförv. totalt	-174	-184	-187	-187	-192	-195

Verksamhetsområde

- Biblioteksverksamhet
 - För skola och barnomsorg
 - För allmänheten
- Kulturverksamhet

Förvaltningens askanden:

Verksamheten kommer i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025**2023:**

- Under 2023 räknar förvaltningen med att kunna fortsätta med en relativt normal verksamhet jämfört med tidigare pandemipräglade år. Förvaltningen siktar på flera kulturevenemang, flera publika aktiviteter och även författarbesök till skolor. Avgiften för meröppet-bibliotekskort höjs till 7 euro från 1 januari 2023 för att motsvara inköpspriset.

2024-2025:

- Inga inplanerade större förändringar i verksamheten.

32001 Kommunbibliotek/kulturarbete

Personal			
Befattning/tjänst	2021	2022	2023
Biblioteks- och kulturchef	1,00	1,00	1,00
Biblioteksbiträde (1)	0,85	0,85	0,85
Biblioteksbiträde (2)	0,66	0,66	0,66
Skolbiblioteksbiträde	0,85	0,85	0,85
Vikarierande biträde	0,10	0,20	0,20
Totalt	3,46	3,56	3,56

Jomala biblioteks utlåning och bestånd			
	2021	mål 2022	mål 2023
Antal lån	52378	52500	53 000
Lån per invånare	9,7	9,7	9,7
Antal böcker och andra medier	30791	29 000	29 000

Infobladet

Sammanställning av Jomala kommuns infoblad görs av extern part, men ansvaret för utgivningen och koordinering av informationssamling görs på Biblioteks- och kulturförvaltningen.

IDROTTS- OCH FRITIDSVERKSAMHETEN***Ramen för fritidsförvaltningen***

ANSVARSGRANS:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Fritidschefen		
RAM:		BUDGET		FÖR-ÄNDRING
	BOKSLUT	exkl. tillägg	BUDGET	I %
	2021	2022	2023	
EXTERNA:				
NETTO	-431 720,43	-478 053,89	-547 164,39	14,5 %
Interna				
NETTO:	-276 350,86	-282 599,23	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	<i>Enhetens förslag</i>	<i>Styrelsens förslag</i>	<i>fullmäktiges beslut</i>	
UTGIFTER	-719 940,01	-719 940,01		
INKOMSTER	172 775,62	172 775,62		
NETTO	-547 164,39	-547 164,39	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021	2022	RAM-	Styrelsens	2024	2025
	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	budget 2023	VEP	VEP
C330 Fritidsförvaltningen						
33101 Fritidsförvaltning	-32	-58		-61		
33201 Idrottsverksamhet	-135	-135		-215		
33202 Vikingahallen	-61	-92		-78		
33203 Vikingavallen	-115	-128		-116	10	
33206 Vikingagården sporthall		25		28		
33301 Alkohol- och drogförebyggande arbete						
33302 Ungdomsarbete	-89	-90		-105		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-14	-8
Fritidsförvaltningen totalt	-432	-478	-447	-547	-551	-560

Förvaltningens äskande:

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Ramen överskrids med 89 800 euro.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025

- Verksamhetsbidragen för idrotts- och ungdomsföreningar ökar till följd av fritidsförvaltningens nya principer för medlems- och verksamhetsbidrag. Detta är största orsaken till att ramen överskrids.
- Ungdomsverksamhetens besöksantal på ungdomsgården i Vikingagården har successivt ökat de två senaste åren och framför allt på fredagarna besöker cirka 40-50 ungdomar ungdomsgården. I dagsläget har ungdomsgården två anställda på plats. Ungdomsverksamheten behöver under vintern ha ett större anslag för vikarier.
- Anläggningsskötarna har också behov av utökat anslag för vikarier då en anläggningsskötare jobbar ensam på helgerna och vid vissa tidpunkter finns det behov av att ha två på plats med tanke på utökad uthyrning.

Målsättningar:

- Fritidsförvaltningen ska under året arbeta fram en ungdomsstrategi för Jomala kommun.
- Fritidsförvaltningen ska under året aktivt arbeta tillsammans med reseindustrin för att öka antalet träningsläger och turneringar/tävlingar vid kommunens anläggningar samt utreda möjligheten att göra det tillsammans med andra anläggningar på Åland.
- Fritidsförvaltningen ska under året aktivt arbeta med att se över elförbrukningen för att på lång sikt sänka el- och uppvärmningskostnaderna. Ett åtgärdsprogram inklusive kostnader och potentiella inbesparingar presenteras inför budget 2024.
- Fritidsförvaltningen ska fortsätta med Sommarröris (åk 1-4) under sommaren med sysselsättning för 2-3 Jomala-ungdomar i samarbete med församlingen och någon av kommunens föreningar.

Fritidsförvaltningens personal

Personal	2021	2022	2023
Fritidschef	1,00	1,00	1,00
Fritidsledare	1,00	1,00	1,00
Anläggningsskötare	3,38	3,38	3,38
Ungdomsledare 1	0,47	0,47	0,47
Ungdomsledare, Frideborg			0,06
Totalt	5,85	5,85	5,91

33101 Fritidsförvaltningen

Anslagsansvarig: Fritidschefen

Inom fritidsförvaltningen ingår uppgifter såsom att administrera och leda verksamhetsformer inom idrotts- och ungdomsverksamhet och fritidsverksamhet inom kommunens grundskolor. Fritidsförvaltningen eftersträvar att aktivt stöda kommunens ideella föreningar som var för sig skapar och upprätthåller en meningsfull sysselsättning för kommunens ungdomar.

33201 Idrottsverksamheten

Anslagsansvarig: Fritidschefen

Antalet idrottsföreningar i Jomala har ökat från två till tre. Föreningarna bedriver flera olika verksamhetsformer; fotboll, volleyboll, innebandy, friidrott, gymnastik, orientering, idrott-för-alla och skidåkning. Under 2023 tillkommer dessutom Gymnastic Åland när de tar sin nya gymnastikarena i drift och föreningen samtidigt blir en Jomala-förening. Träningar och matcher/tävlingar bedrivs i kommunens idrottsanläggningar eller i föreningens egen anläggning.

Ansökan om bidrag för idrottsverksamhet 2023 överstiger den totala summan för anslaget.

33202 Vikingahallen

Anslagsansvarig: Fritidschefen

Vikingahallen byggdes 1981. Jomala kommun och Södra Ålands utbildningsdistrikt (SÅUD) har ett samarbetsavtal som berättigar skolan att bedriva sin gymnastikundervisning i och vid idrottsanläggningarna, såväl Vikingahallen som intilliggande ytor med tillhörande anläggningar. SÅUD hyr anläggningarna under skolarbetet vardagar mellan kl. 09-15. Övriga tider hyrs anläggningarna i första hand ut till kommunens egna föreningar och i andra hand till övriga föreningar och sammanslutningar. Bokningsläget är i nuläget mycket ansträngt måndag till torsdag och för framför allt innebandymatcher på helgerna under perioden oktober-mars.

33203 Vikingavallen

Anslagsansvarig: Fritidschefen

Ansvarsområdet innefattar förutom Vikingavallens naturgräs- och konstgräsplan, hinderbanan, vandringsleden samt alla skid- och motionsslingor som utgår från Vikingavallen. Fotbollsplanerna hyrs ut i första hand till kommunens egna föreningar och i andra hand till övriga föreningar och sammanslutningar. Under perioden oktober-april är bokningsbeläggningen på konstgräset mycket bra. Skid- och motionsslingor samt hinderbana används flitigt av skolor och allmänheten.

Under 2023 är målsättningen att byta ut den 15 år gamla konstgräsplanen till en ny modern konstgräsplan, anlägga 3-4 nya beachvolleyplaner i närheten av Vikingahallen och även byggandet av en terrängcykelbana i närheten av skid- och motionsbanan. Tanken är även att terrängcykelbanan vintertid ska kunna nyttjas av hundägare och motionärer, för att inte vistas i skidspåren.

Intäkter, euro			
	2021	2022	2023
Vikingahallen	100 000,00	90 000,00	96 000,00
Vikingavallen	38 000,00	40 000,00	40 000,00
Sporthallen (VG)		25 000,00	27 000,00
Totalt	138 000,00	155 000,00	163 000,00

33206 Vikingagårdens sporthall*Anslagsansvarig: Fritidschefen*

Sporthallen i Vikingagården stod klar hösten 2020. Vikingaåsens grundskola bedriver sin gymnastikundervisning i Sporthallen och vid Jomalas idrottsanläggningar samt intilliggande ytor. Vikingaåsens grundskola hyr anläggningarna under skolåret vardagar mellan kl. 09-15. Övriga tider hyrs anläggningarna i första hand ut till kommunens egna föreningar och i andra hand till övriga föreningar och sammanslutningar. Bokningsläget är mycket ansträngt måndag till torsdag och för framför allt volleybollmatcher under helgerna under perioden oktober-mars.

33302 Ungdomsverksamheten*Anslagsansvarig: Fritidschefen*

Verksamheten i ungdomsgården vid Vikingagården och i Frideborg planeras och genomförs av kommunens fritidsledare tillsammans med ungdomsledare. Ungdomsverksamhetens målgrupp är föreningslösa tonåringar, men även andra barn i olika åldersgrupper erbjuds möjlighet att delta i aktiviteter vid ungdomsgården under eftermiddagstid. Kvällstid hålls ungdomsgården öppen flera dagar i veckan med olika teman. Det ordnas även aktiviteter utanför kommunens gränser med jämna mellanrum. Inom ungdomsverksamhetens ramar ingår även att introducera ungdomarna för olika aktiviteter efter skoltid för att främja intresset för en aktiv fritid.

Jomala kommun har även ett samarbete med Hembygdens vänner r.f. som i sin verksamhetslokal Frideborg i Gottby har ungdomsgård en gång i veckan, vilket gör att kommunen kan erbjuda ungdomsverksamhet både i östra och västra Jomala.

Jomala kommun har, förutom egen ungdomsverksamhet, ett avtal med Mariehamns stad som möjliggör för ungdomar från Jomala att besöka stadens ungdomsgårdar kostnadsfritt. Jomala kommun bekostar detta i sin helhet. I och med att Jomala växer i randområdet till Mariehamn nyttjar fler Jomala-unga stadens ungdomsgårdar, vilket har ökat kommunens kostnader.

Fritidsförvaltningen arbetar för en attitydförändring bland barn, ungdomar och föräldrar gentemot alkohol- och droganvändning.

Lokala föreningar söker även bidrag för sin ungdomsverksamhet. Ansökan om bidrag för ungdomsverksamhet 2023 överstiger den totala summan för anslaget.

SAMHÄLLSTJÄNSTER OCH ÖVRIGA TJÄNSTER

Ramen för räddningsförvaltningen

ANSVARSORGAN:		GEMENSAMMA RÄDDNINGSNÄMNDEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Räddningschefen		
RAM:		BUDGET		FÖR- ÄNDRING
	BOKSLUT 2021	exkl. tillägg 2022	BUDGET 2023	I %
EXTERNA:				
NETTO	-164 351,05	-182 043,00	-206 000,00	13,2 %
Interna				
NETTO:	-129 176,59	-135 361,89	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	<i>Enhetens förslag</i>	<i>Styrelsens förslag</i>	<i>fullmäktiges beslut</i>	
UTGIFTER	-575 945,00	-575 945,00		
INKOMSTER	369 945,00	369 945,00		
NETTO	-206 000,00	-206 000,00	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C420 Räddningsförvaltningen						
42001 Gemensam brandnämnd						
42002 Kommunens brandväsande	-156	-165		-173		
42003 Gemensamma tjänstemännen	16	12		3	10	
42004 Beredskapsfunktionen						
42005 Befolkningsskyddet	-1	-3		-3		
42006 Brandstationen drift	-17	-19		-22		
42007 Gottby brandstation	-6	-8		-11		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-7	-1
Brand och räddningsnämnden totalt	-164	-182	-168	-206	-203	-205

Nämndens äskanden:

Nämnden ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Ramen för 2023 är 168 571 euro vilket är en minskning från 2022 års budget med 13 971 euro. Nämnden äskar om ett anslag av totalt 206 000 euro vilket är 37 429 euro över ram.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023

- En förhöjning av ersättning enligt avtal till kommunens avtalsbrandkårer Jomala FBK om 1,5 % till 47 875 (47 170) och Gottby FBK om 1,5 % till 8 225 (8 100) totalt 830 euro.
- I ramen för gemensamma tjänstemän ingår 20 000 euro för utbyta av ledningsbil. Jomalas beräknade andel uppgår till 7 412 euro
- Personalkostnaderna av de gemensamma för RÅL beräknas stiga med 30 019 euro, Jomalas beräknade andel 11 125 euro Brandmästartjänsten budgeteras till 75% (55 %) merkostnad om 8 479 euro. Utjämningsavgift, tidigare pensionsutgiftsbaserad avgift beräknas stiga med 5 649 euro. I övrigt har beaktats enligt direktiv kommande lönejusteringar.

Kostnaderna för befälsberedskapen budgeteras 2023 lägre i jämförelse med budget 2022 då beräknad del för mer- och övertidsersättningar reviderats. Beräknad inbesparing om 3 413 euro för Jomala.

För Jomala kommun totalt av de gemensamma kostnaderna beräknas Jomala kommuns andel stiga till 37,06 procent (36,63 procent) till följd av kommunens befolkningsutveckling jämfört övriga samarbetskommuner. Beräknad merkostnad om 1 409 euro vilket beaktas under 42002 kommunens brandväsande.

42001 Den gemensamma räddningsnämnden

Anslagsansvarig: Räddningschefen

Anslaget avser kostnader för den gemensamma räddningsnämnden för Räddningsområde Ålands landskommuner (RÅL). Varje kommun har en representant. Kostnaderna för verksamheten fördelas enligt invånarantal.

42002 Kommunens brand- och räddningsväsande

Anslagsansvarig: Räddningschefen

Anslaget består i huvudsak av understöd till de frivilliga brandkårerna i Jomala, Jomalas andel av tre tjänsters kostnader vid räddningsmyndigheten, Jomalas andel av beredskapsfunktionen och koordineringen av befolkningsskyddet.

De frivilliga brandkårerna har inkommit med budgetförslag till nämndens budgetbehandling. I budgeten har nämnden upptagit ett förhöjt anslag om 1,5% och totalt 56 100 euro (55 270 euro 2022) i understöd till de frivilliga brandkårerna, varav Jomala FBK 47 875 euro (47 170 euro) och Gottby FBK 8 225 euro (8 100 euro).

Kommunen ersätter rustmästarsysslan för 2h/vecka till Gottby FBK och 6h/vecka för Jomala FBK mot redovisning. Kårerna utser själv rustmästare och timlistor inlämnas för utbetalning av lön. Kommunen betalar ersättningar till släcknings- och räddningspersonalen i enlighet med avtalet mellan kommunen och kårerna (ersättning erläggs för insatser på över två timmar).

Avtal finns därtill med Ålands sjöräddningssällskap om bistånd vid olyckor i skärgårdsområdena.

Sotnings- och brandsyneverksamheten

Jomala sköter sotarverksamheten genom avtal med privat entreprenör.

Förebyggande arbete

Tjänstemännen utför syner i samband med nybyggnad och biträder byggnadsinspektörerna vid kanalsyner, ibruktagnings- och slutsyner. Ritningsgranskning av inlämnade ritningar för bygglov utförs av räddningsförvaltningens tjänstemän samt rådgivning till allmänhet och byggnadsinspektionerna i respektive avtalskommun.

ÅRSVERKEN I BUDGET			
Befattning	2021	2022	2023
Räddningschef	1,00	1,00	1,00
Lednade Brandinspektör	1,00	1,00	1,00
Brandmästare	0,00	0,80	0,75
	2,00	2,80	2,75

*Brandmästartjänsten är budgeterad 2023 till 75 % av heltid.

Konkreta målsättningar för året

- Fortgå med målsättningarna i antaget servicenivåbeslut 2022-2025.
- Verkställa utbyte av räddningsbil.
- Utföra information/utbildning för kommunens äldreomsorg.
- Brandsyn i flerbostadshus.

Relationstal	2021	2022	2023
Räddningsuppdrag	60	55	55
Brandsyner	24	50	50
Byggnadssyner	102	100	100
Sotning	443	525	525
Övriga syner	29	20	20
*Nettokostnad, euro per invånare	29,82	36,47	35,70

42003 Gemensamma tjänstemän*Anslagsansvarig: Räddningschefen*

Jomala kommun är huvudman för Räddningsområde Ålands landskommuner bestående av 9 landskommuner. Kostnaderna fördelas mellan samarbetskommunerna enligt befolkningsantal. Jomalas andel beräknas öka till 37,06 procent (36,63 procent).

42004 Beredskapsfunktionen*Anslagsansvarig: Räddningschefen*

Upprätthållande av befälsberedskap ytterom kontorstid. Kostnaderna fördelas mellan samarbetskommunerna enligt befolkningsantal. Jomalas andel beräknas öka till 37,06 procent (36,63 procent).

42005 Kommunens befolkningsskydd*Anslagsansvarig: Befolkningsskyddsinspektören*

Anslaget avser i första hand mindre kompletteringar och underhåll av befolkningsskydds-förnödenheter.

Nettokostnad befolkningsskyddet	2021	2022	2023
Nettokostnad, euro per invånare	0,27	0,48	0,48

Verksamheten

Befolkningsskyddet består, med hänvisning till det gemensamma avtalet med samarbetskommunerna, av en övergripande koordination av utbildning och utveckling i kommunens befolkningsskyddsärenden. Utbildning och övning erhålls främst genom samrådsdelegation för beredskapsärenden. I befolkningsskyddet ingår även rådgivning i samband med förverkligandet av skyddsrum, besiktningar och upprätthållandet av register över skyddsrum i kommunen samt uppföljning av befolkningsskyddets personal, utrustning och förnödenheter.

Konkreta målsättningar för året

- Framarbeta förslag till modernisering av kommunens utrustning för alarmutgivning.
- Revidering av sektorplan.

42006 Brandstationen

Brandstationen är insatt som ett eget moment under kommunens totala brand- och räddningsväsende. Komplementbyggnaden under uppförande i Jomala FBK:s regi är färdigställd och tagen i drift där kommunen åtagit sig att stå för de direkta driftkostnaderna.

42007 Gottby FBK drift

Gottby FBKs drift ingår som ett eget budgetmoment under kommunens brand- och räddningsväsendet.

Ramen för tekniska förvaltningen

ANSVARSORGAN:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Tekniska chefen		
RAM:	BOKSLUT 2021	BUDGET exkl. tillägg 2022	BUDGET 2023	FÖR- ÄNDRING I %
EXTERNA:				
NETTO	-1 385 952,94	-1 128 693,33	-1 458 533,96	29,2 %
Interna				
NETTO:	55 637,00	77 544,87	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	fullmäktiges beslut	
UTGIFTER	-1 625 068,98	-1 625 068,98		
INKOMSTER	166 535,02	166 535,02		
NETTO	-1 458 533,96	-1 458 533,96	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Omfattar tekniska förvaltningen, vägarna och parkerna, kollektivtrafiken, arrendetomterna samt kommunens byggnader.

Tekniska förvaltningens inrättade tjänster och befattningar:

Personal			
	2021	2022	2023
Teknisk chef	1,00	1,00	1,00
Byråsekreterare	1,00	1,00	1,00
Servicemän*	6,00	7,00	7,00
Kommuntekniker	1,00	1,00	1,00
VA-tekniker	1,00	1,00	1,00
Lokalvårdare	1,00	1,00	1,00
Totalt	11,00	12,00	12,00

*Därtill timavlönad personal vid arbetstoppar

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021 BOKSLUT	2022 BUDGET	RAM- BUDGET	Styrelsens budg. 2023	2024 VEP	2025 VEP
C410 Tekniska förvaltningen						
C411 Förvaltning						
41101 Tekniska förvaltningen	-178	-137		-137		
41102 Gemensamma och fördelade kostnader	-8	-8		-8		
41103 Byggnadsinspektionen						
41104 Miljöinspektionen						
C411 Förvaltning Summa	-186	-145		-146		
C412 Trafikleder och vägar						
41201 Gator	-83	-43		-65		
41202 Kommunalvägar	-41	-52		-46		
41203 GC-leder	-33	-18		-28		
41204 Privatvägars underhåll	-11			-9		
41205 Vägbelysning	-86	-75		-121		
41206 Understöd kollektivtrafik	-1			-1		
C412 Trafikleder och vägar Summa	-255	-188		-270		
C413 Områden och underhåll						
41301 Parker och övriga allmänna områden	-69	-65		-65		
41302 Arrendetomter	4	9		9		
C413 Områden och underhåll Summa	-65	-56		-56		
C414 Byggnader						
41401 Kommunalgården	-88	-77		-66		
41402 Allegården	11	11		6		
41403 Gottby daghem	-29	-25		-34		
41404 Björsby skola						
41405 Trollsländan daghem	-30	-43		-48		
41406 Diamanten	-24	-12		-18		
41407 Överby daghem	-65	-74		-74		
41408 Rönngården	-20	-9		-38		
41409 Österkulla daghem	-78	-77		-110		
41410 Safiren	-61	-41		-47		
41411 Lyckan fastighet	-9	-10		-11		
41412 Gamla brandstation						
41414 Rubinen	-14	-12		-16		
41415 Vikingaåsen fastighetsförvaltning	-217	-184		-215		
41416 Södersunda skola fastighetsförvaltning	-117	-91		-198		
41417 Vikingagården	-138	-95		-117		
C414 Byggnader Summa	-880	-739		-988		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-33	-26
Tekniska förvaltningen totalt	-1386	-1129	-1154	-1459	-1492	-1518

Förvaltningens äskanden:

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Förvaltningen äskar om 310 491 euro över ram.

Verksamhets- och volymförändringar för tekniska förvaltningen 2023

- Serviceman lönekostnader, beräknad merkostnad 14 000 euro
- Lönekostnader har omfördelats till vatten- och avloppsverket, kostnadsminskning 16 122 euro
- Kostnadsökning för vägunderhåll 90 % av medel för 2019-2021 ger en beräknad merkostnad på 35 689 euro.
- Jour 40 %. Beräknad merkostnad 18 000 euro. Jouren är beräknad på 100% men fördelas mellan Tekniska förvaltningen och Affärsverket. Det har under en längre tid funnits ett kontinuerligt behov av jourpersonal. Bara internt finns en mängd larmfunktioner som behöver beredskap.
- Förvaltningen har en plan för tillfälliga anslag som ska fördela behoven över åren. Beräknad merkostnad 124 500 euro. För 2023 innefattas följande åtgärder:
 - Plattläggning avfallshus. Beräknad merkostnad 2 500 euro.
 - Uppdaterat wifi vid Trollsländans daghem. Beräknad merkostnad 3 000 euro.
 - Rengöring av ventilation och OVK vid Österkulla daghem. Beräknad merkostnad 24 000 euro.
 - Fasad och takmålning samt rengöring av ventilation och OVK vid Södersunda skola. Beräknad merkostnad 95 000 euro.

41101 Förvaltning

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser kostnaderna för den tekniska förvaltningen och dess kansli. Utgifterna från denna avdelning fördelas till kommunens fastigheter samt affärsverksamheten. Motiveringen till fördelningen av tekniska förvaltningens utgifter är att prissättningen för affärsverkens tjänster ska vara rättvisande. Detta eftersom verken leds och förvaltas av tekniska förvaltningens kanslipersonal samt på grund av att kansliet handhar fakturering och andra kanslirutiner som verksamheten ger upphov till.

41102 De gemensamma kostnaderna för vägunderhållet

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Anslaget avser gemensamma kostnader för underhållet av kommunalvägar.

41201 Gatorna (byggnadsplanevägarna)*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser underhållskostnader för gator såsom plogning, halkbekämpning, släntklippning, grusning och skyltning inom detaljplanerade områden.

Relationstal	2021	2022	2023
Gatornas längd, meter	24 759,00	24 759,00	24 759,00
Nettokostnad, euro/km	1 749,74	3 347,69	2 643,22

41202 Kommunalvägarna*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser underhållskostnader för kommunalvägarna såsom plogning, halkbekämpning, släntklippning, skyltning, grusning m.m.

Relationstal	2021	2022	2023
Kommunalvägarnas längd, meter	43 872,00	43 872,00	43 872,00
Varav ytbelagda	31 285,00	31 285,00	31 285,00
Väggkostnad, euro/km	1 175,88	941,48	1 058,66

41203 GC-lederna*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser underhållskostnader för gång- och cykelleder inom planeområden.

Relationstal	2021	2022	2023
GC-ledernas längd, meter	16 656,00	16 656,00	16 656,00
Kostnad, euro/km	1 091,21	1 980,74	1 667,12

41204 Privatvägarnas underhåll*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Kostnaden för plogning av privata vägar (infarter) ska täckas till fullo av intäkter från de kommuninvånare som nyttjar tjänsten.

Relationstal	2021	2022	2023
Privata infarter som plogas	360	380	380

41205 Vägbelysningen*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser drift och underhåll av vägbelysning längs kommunalvägar och gator.

Relationstal	2021	2022	2023
Belyst längd, meter	71 160,00	71 160,00	71 160,00
Kostnad, euro/km	1 173,93	1 203,61	1 693,59

41206 Understödet för kollektivtrafiken*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Kommunen upprätthåller för närvarande en eftermiddagstur på fredagar, Mariehamn – östra Jomala, som främst betjänar skolelever som slutar skolan tidigare på dagen.

41301 Parkerna och de allmänna områdena*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser underhållet av de parker och övriga allmänna områden som är i kommunens ägo, bl.a. inom detaljplanerade områden och allmänna badstränder. Under 2023 sker underhåll av parker och allmänna områden med en befintlig serviceman.

41302 Arrendetomterna*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser inkomster av utarrenderade områden, i huvudsak bostadstomter. Arrendet för bostadstomter är bundet till levnadskostnadsindex.

Relationstal	2021	2022	2023
Arrendeavtal	16,00	16,00	16,00
Varav bostadstomter	6,00	6,00	6,00
Arrendeinkomster, euro	8 975,00	9 092,00	9 210,00

Allmänt

Under detta ansvarsområde budgeteras de fastigheter som används av förvaltningen eller som används av flera enheter. Verksamheterna påförs hyror för utnyttjade utrymmen. Målsättningen är att den interna hyran ska sättas till självkostnadspris. I den interna hyran ingår förutom externa driftskostnader även avskrivningskostnader och intern ränta.

Kommunstyrelsen ansvarar för de specifika ansvarsområdena. I budgeten har upptagits anslag för årliga driftskostnader för fastigheterna. Större ombyggnader och nyinvesteringar har upptagits i investeringsdelen.

41401 Kommunalgården*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

I kommunalgården beaktas intern hyra för kanslierna i vilket ingår el, värme, vatten och städning. Den relativt höga hyran beror på att stora sammanträdesrummet och gemensamma utrymmen (korridorer, entréer) fördelas på samtliga förvaltningar i byggnaden. Städningen av kommunkansliet utförs som extern tjänst.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	17,09	17,20	22,49

41402 Allégården*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Hyran i Allégården föreslås höjas med 2 % för hyresgäster.

Relationstal	2021	2022	2023
Bostadslägenheter	10,00	10,00	10,00
Varav uthyrda	10,00	10,00	10,00
extern hyra, euro/kvm	6,08	6,20	6,20
intern hyra, euro/kvm	6,08	0,00	0,00
Källarlokal	0,00	0,00	0,00
Hyra, euro/kvm	0,00	0,00	0,00

41403 Gottby daghem*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Relationstal	2021	2022	2023
Bostadslägenheter	1,00	1,00	1,00
Varav uthyrda	0,00	0,00	0,00
Extern hyra, euro/kvm	0,00	0,00	0,00
Intern hyra, euro/kvm	10,95	12,80	14,84

41405 Trollsländan*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Hela byggnaden nyttjas för daghemsverksamhet.

Relationstal	2021	2022	2023
Extern hyra, euro/kvm	0,00	0,00	0,00
Intern hyra, euro/kvm	10,36	12,28	10,93

41406 Sviby daghem, Diamanten*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Relationstal	2021	2022	2023
Bostadslägenheter	0,00	0,00	0,00
Kontorslokaler	0,00	0,00	0,00
Varav uthyrda	0,00	0,00	0,00
Extern hyra, euro/kvm	0,00	0,00	0,00
Intern hyra, euro/kvm	7,49	7,46	9,56

41407 Överby daghem*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Hela byggnaden samt en modul nyttjas för daghemsverksamhet.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	16,26	20,27	20,41

41408 Rönngården*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser kostnader för själva servicehusbyggnaden samt den fastighetspersonal som behövs. Hyran för bostadslägenheter höjs med 2 % och för ÅHS enligt indexjustering. Senaste hyreshöjningen var 2022.

Relationstal	2019	2020	2021
Bostadslägenheter	16,00	16,00	16,00
Varav uthyrda*	16,00	16,00	16,00
Extern hyra, euro/kvm	9,56	9,56	9,75
ÅHS, euro/kvm	6,50	6,95	7,64

*Periodvis kan lokaler stå tomma mellan två hyresförhållanden.

41409 Österkulla daghem*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser kostnader för själva daghemsbyggnaden samt en modul nyttjas för daghemsverksamhet.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	13,11	14,69	15,74

41410 Sviby nya daghem*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Uppvärmningen utgörs av fjärrvärme från Mariehamns Energi Ab:s pelletspanna vid Post-terminalen.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	11,10	11,34	12,46

41411 Lyckan fastighet*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Modulen invid Vikingaåsens skola som inhyser eftermiddagshemmet Humlan.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	6,37	6,38	7,34

41414 Rubinen*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser byggnadens drift och underhåll.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	4,56	6,20	9,91

41415 Vikingaåsens skola*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser byggnadens drift och underhåll.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	4,44	4,45	6,55

41416 Södersunda skola*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser byggnadens drift och underhåll.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	6,38	7,14	12,39

41417 Samlingshuset*Anslagsansvarig: Tekniska chefen*

Anslaget avser byggnadens drift och underhåll.

Relationstal	2021	2022	2023
Intern hyra, euro/kvm	12,00	11,84	11,76
Extern hyra, euro/kvm			

Fastigheternas total	2021	2022	2023
Externa intäkter	131 090,60	128 242,51	127 124,02
Externa kostnader	-1 010 798,85	-867 332,84	-1 114 770,59
Summa	-879 708,25	-739 090,33	-987 646,57
Interna intäkter	1 503 384,19	1 649 371,00	0,00
Interna kostnader	-408 232,87	-408 818,14	0,00
Summa	1 095 151,32	1 240 552,86	0,00
Avskrivningar	-633 238,24	-495 069,22	0,00
TOTALT	-417 795,17	6 393,31	-987 646,57

AFFÄRSVERKSAMHETEN VATTEN- OCH AVLOPPSVERKET

Ramen för vatten- och avloppsverket

ANSVARSORGAN:		KOMMUNFULLMÄKTIGE/KOMMUNSTYRELSEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Tekniska chefen		
RAM:		BUDGET		FÖR-
	BOKSLUT	exkl. tillägg	BUDGET	ÄNDRING
	2021	2022	2023	1 %
EXTERNA:				
NETTO	299 104,77	184 324,00	209 164,39	13,5 %
Interna				
NETTO:	-193 011,77	-285 516,44	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	<i>Enhetens förslag</i>	<i>Styrelsens förslag</i>	<i>fullmäktiges beslut</i>	
UTGIFTER	-1 162 239,50	-1 162 239,50		
INKOMSTER	1 371 403,89	1 371 403,89		
NETTO	209 164,39	209 164,39	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Affärsverksamheten omfattar kommunens vatten- och avloppsverk.

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021	2022	RAM-	Styrelsens	2024	2025
	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	budg. 2023	VEP	VEP
C430 Vattentjänstverket						
43001 Vattenverket	60	104		56		
43002 Avloppsverket	239	80		153		
Beräknad löne- och inflationsjustering					1	7
Affärsverksamhet totalt	299	184	179	209	210	217

Förvaltningens äskanden:

Verksamheten ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025:

- Jour 60 %, Beräknad merkostnad 28 000 euro
- Lönekostnader har omfördelats till vatten- och avloppsverket, merkostnad 16 122 euro

43001 Vattenverket

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Kommunens vattenverk handhar vattenförsörjningen i kommunen. Vattenledningsnätet är utbyggt i så gott som hela kommunen. Ålands Vatten Ab:s avgift höjs 10 % till 1,18 euro/m³.

Relationstal	2021	2022	2023
Abonnenter	2 200,00	2 250,00	2 290,00
Såld vattenmängd, m ³	321 092,00	324 303,00	327 546,00
Inköpt vattenmängd, m ³	385 310,00	389 163,00	393 055,00
Spillprocent	21 %	21 %	21 %
Vattenpris, exkl. Moms	1,56	1,60	1,76

Vattenavgiften som kommunen tar ut ökas med 10 %. I vattenverkets budget beräknas också kostnadsfördelningsposter, såsom fördelade förvaltningskostnader, planmässiga avskrivningar och räntor på anläggningskostnaderna. Dessa visas som kostnadsberäkningsposter i ansvarsområdet. Vattenräkningarna utsänds 4 gånger per år.

43002 Avloppsverket

Anslagsansvarig: Tekniska chefen

Avloppsverket mottar avloppsvatten från detaljplaneområden i kommuncentrum, Jomala-gård, delar av Gölby, Kalmsta, Kalmarnäs, Möckelby, Möckelö, Sviby, Överby, södra Dalkarby, Östra Sviby, Möckelö I, Möckelö norra industriområde, Solberget, Norra Bergshöjden, Björkslingan, Möckelö strand och Kasberget. Därutöver från områden i glesbygd som Gottby, Önningeby, Gölby, Björsby, Österkalmare. Allt avloppsvatten pumpas till Lotsbroverket i Mariehamn. Avloppsvattenavgiften som kommunen tar ut höjs med 10 %.

Relationstal	2021	2022	2023
Abonnenter	1 138,00	1 200,00	1 240,00
Debiterad avloppsvattenmängd, m ³	204 022,00	206 062,00	208 123,00
Avloppsvattenpris, euro/m ³	2,75	2,86	3,15

Ramen för byggnämnden

ANSVARSORGAN:		BYGGNÄMNDEN		
ANSLAGSANSVARIG:		Byggnads- och miljöinspektören		
RAM:	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	FÖR-
	2021	exkl. tillägg	2023	ÄNDRING
		2022		1 %
EXTERNA:				
NETTO	-34 201,83	-83 160,01	-83 374,09	0,3 %
Interna				
NETTO:	-12 068,48	-15 259,00	0,00	-100,0 %
BEREDNINGEN:	<i>Enhetens förslag</i>	<i>Styrelsens förslag</i>	<i>fullmäktiges beslut</i>	
UTGIFTER	-188 124,09	-188 124,09		
INKOMSTER	104 750,00	104 750,00		
NETTO	-83 374,09	-83 374,09	0,00	

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med nämndens äskande.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT:

-

Omfattar byggnadstillsynen och miljötillsynen.

Ramen specificerad på detaljnivå

	2021	2022	RAM-	Styrelsens	2024	2025
	BOKSLUT	BUDGET	BUDGET	budget 2023	VEP	VEP
C440 Byggförvaltningen						
44101 Byggnämnden	-84	-84		-87		
44102 Byggnadsinspektionen	48	-6		-2		
44103 Miljöinspektionen	2	6		5		
Beräknad löne- och inflationsjustering					-4	
Byggnämnden totalt	-34	-83	-88	-83	-87	-87

Nämndens äskanden:

Nämnden ska i sitt budgetarbete beakta vad som bestämdes i den senaste verksamhets- och ekonomiplanen. Nämndens budget ligger under ram med 1054 euro.

Verksamhets- och volymförändringar perioden 2023-2025

- Verksamheten ändras inte.

44101 Byggnämnden

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Anslaget avser kostnader för byggnämnden och avlönande av byggnads- och miljöinspektören. Byggnads- och miljöinspektören fungerar även som befolkningsskyddsinspektör.

44102 Byggnadsinspektionen

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Ansvarsområdet omfattar vad som är stadgat för byggnadsinspektionen i plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen och den kommunala byggnadsordningen. Anslaget avser avlönande av 1,0 byggnadsinspektör och av 0,5 byråsekreterare samt övriga direkta kostnader för byggnadsinspektionen (resor, lokalkostnader, inventarier, etc.). Avgifterna för byggnadstillsynen föreslås öka med 5%.

Personal	2021	2022	2023
Byggnads- och miljöinspektör	1,00	1,00	1,00
Byggnadsinspektör	0,50	1,00	1,00
Byråsekreterare	0,50	0,50	0,50

Prestationstal	2021	2022	2023
Beviljade bygglov	110,00	150,00	150,00
varav egnahemshus	20,00	30,00	30,00
fritidshus	2,00	5,00	5,00
Nettokostnad/bygglov (i euro)	601,00	633,00	665,00
Antal syner*	380,00	500,00	500,00
Nettokostnaden visar kommunens kostnad per bygglov vilket utgör ca. 70% av den totala mängden ärenden.			
*Utförda syner av beviljade bygglov			

44103 Miljöinspektionen

Anslagsansvarig: Byggnads- och miljöinspektören

Anslaget avser kostnader för kommunens miljöarbete såsom deltagande i undersökningar, information, utbildning och miljöförbättrande åtgärder. Under anslaget finns beräknade inkomster från beviljade avloppstillstånd. Anslaget avser information och hantering av avloppstillstånd gällande enskilda avloppsanläggningar.

Prestationstal	2021	2022	2023
Beviljade avloppstillstånd	20,00	20,00	20,00

DETALJMOTIVERINGAR INVESTERINGARNA

INVESTERINGSBUDGET 2023 (Belopp i 1 000 euro)	Budget	Budget 2023		Ekonomiplan		Helår avskrivn.	Total finans.- kostnad
	2022*	Utg.	Ink.	2024	2025		
C81 Centralförvaltningen							
C813 IT investeringar							
81301 Kommunens IT-investeringar	-11	-12		-15	-22	-16	-16
81302 Kommunens ERP-investeringar	-149					0	0
C82 Socialväsendet							
C822 Lös egendom							
82201 Bil till hemvården	-80					0	0
C83 Skolförvaltningen							
C833 IT investeringar							
83201 Inventarier Vikingaåsen		-215				-72	-69
83203 Inventarier till daghem	-25	-45		-100		-48	-46
83301 IT-investeringar Vikingaåsen	-54	-118		-66	-61	-82	-78
83302 IT-investeringar Södersunda	-20	-20		-18	-16	-18	-17
C84 Biblioteksförvaltningen							
C842 Lös egendom							
84201 Biblioteksinventarier	-7					0	0
C85 Fritidsförvaltningen							
C851 Fast egendom							
85101 Vikingahallen		-210	23			-9	-74
85102 Konstgräsplan		-450	88			-36	-172
85108 Maskiner och inventarier	-10					0	0
85112 Varmförråd	-176					0	0
85113 Idrottsanläggningar		-18			-180	-20	-63
C86 Tekniska förvaltningen							
C861 Byggnader							
86101 Gottby, fastighetsförbättring		-6		-18		-1	-8
86104 Österkulla, fastighetsförbättring		-28		-20		-2	-15
86105 Safiren, fastighetsförbättring		-20				-1	-6
86112 Vikingagården	-179					0	0
86113 Rönngården, fastighetsförbättring	-41	-5		-40		-2	-14
86114 Diamanten, fastighetsförbättring	-18					0	0
86115 Kommunalgården, fastighetsförbättring	-29	-43		-35		-4	-25
86116 Trollsländan, fastighetsförbättring	-9	-20				-1	-6
86117 Södersunda, fastighetsförbättring	-40			-5		0	-2
86118 Vikingaåsen, fastighetsförbättring	-2 048	-70				-4	-22
86119 Daghem, Möckelö Strand	-3 087					0	0
86129 Inköp av modul	-475					0	0
86140 Södersunda, redskap och inventarier		-6				-2	-2
86144 Gottby daghem, redskap och inventarier	-4	-5		-15		-7	-6
86145 Överby daghem, redskap och inventarier	-13	-4				-1	-1
86146 Trollsländan, redskap och inventarier	-3	-21				-7	-7
86147 Safiren, redskap och inventarier	-19	-7				-2	-2
86148 Rubinen, redskap och inventarier	-11	-2				-1	-1
86149 Österkulla, redskap och inventarier		-16				-5	-5
86150 Verkstad/Förvaringshall	-14					0	0
86151 Solcellspaneler	-25	-45				-2	-14
86153 Vikingagården, redskap och inventarier				-8		-3	-2
86154 Kyrkoby lekpark, redskap och inventarier	-15	-25				-8	-8
86155 Överby, fastighetsförbättring				-20		-1	-6
C862 Kommunalvägar							
86209 Sandbacksvägen	-20					0	0
86217 Torpvägen	-167					0	0
86220 Dalvägen					-48	-3	-15
86221 Gottbysundsvägen					-151	-10	-48
86222 Mjölkdahlsvägen	-99					0	0
86223 Postgårdsvägen	-71				-71	-5	-23
86225 Vargsundavägen					-366	-24	-117
86226 Drittelmattesgränd					-32	-2	-10
86227 Dalkarbyvägen					-140	-9	-45

INVESTERINGSBUDGET 2023 (Belopp i 1 000 euro)	Budget	Budget 2023		Ekonomiplan		Helår avskrivn.	Total finans.- kostnad
	2022*	Utg.	Ink.	2024	2025		
C863 Gator inom detaljplaner							
86316 Norra Bergshöjden anslutn.avg.	-13	-13		-10		-2	-7
86320 Kasberget Södra anslutn.avg.	-13	-13		-10		-2	-7
86323 Kasberget Norra anslutn.avg.	-13	-13				-1	-4
C864 Övriga vägar och leder							
86407 GC-led Kalmarnäsvägen	-294					0	0
86408 GC-led Möckelö Strand	-74					0	0
86409 GC-led Sviby - Kantarellen		-40				-3	-13
C865 Belysning							
86509 GC-belysning Vesterkalmare - Solberget		-40				-3	-13
86510 Belysning Möckelövägen		-55				-4	-18
C866 Fordon							
86601 Servicebil	-50	-90				-18	-29
C867 Övrigt							
86702 Maskiner och inventarier	-21					0	0
86706 Inhängnad av lagertomt, Prestgården by	-29					0	0
86707 Kommunens allmänna badstränder	-12					0	0
C87 Räddningsförvaltningen							
C872 Lös egendom							
87204 Släckningsbil	-30					0	0
87206 Transportfordon		-750	338			-83	-348
C89 Affärsverksamhet							
C891 Vatten							
89101 Vatten- och avloppsverk serviceledningar	-30	-30		-30	-30	-3	-29
89105 Stamledning till flygfältet		-50				-2	-16
C892 Avlopp							
89221 Avloppsstam till Lotsbroverket	-601					0	0
89222 Avloppsledning Prestgårdenby	-15					0	0
89223 Stamledning, Dalkarby	-85					0	0
89224 Stamledning, Sviby - Mariehamns stad	-250					0	0
89225 Stamledning, Kalmarnäs - Vesterkalmare		-200				-7	-64
89226 Stamledning, Möckelö - Sviby				-150		-5	-48
C893 Övrigt							
89303 Pumpstation, Jomalaby	-17					0	0
89304 Bräddningsbassänger	-149					0	0
89305 Tryckförhöjningsstation, Jomalaby	-40					0	0
89306 Huvudmätare till vattenstamledning	-30					0	0
89307 Pumpstation, Ingby		-25				-3	-8
89308 Slamtömningsstation, Dalvägen		-15				-2	-5
SAMMANLAGT	-8 683	-2 744	448	-558	-1 117	-543	-1 558
Nettoinvesteringar		-2 296					

Kolumn *Budget 2022* innefattar ursprunglig budget samt överflyttade investeringar från föregående år.

Kolumn *Avskrivning* visar den beräknade årliga kostnaden av en antagen investering.

Kolumn *Finanskostnad* visar den finansiella totalkostnaden för antagen investering vid en ränta på cirka 4 procent och lånade medel i 15 år.

CENTRALFÖRVALTNINGEN***IT-investeringar*****81301 Kommunens IT-investeringar**

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen			
Projektgrupp:	Centralförvaltningen			
Projekt nr:	81301 Kommunens IT-investeringar			
Anslagsansvarig:	Kommunsekreteraren			
Anslag				
	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 59 700	- 10 900	- 12 000	- 36 800
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 59 700	- 10 900	- 12 000	- 36 800
	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut	
Utgifter	- 12 000	- 12 000	-	
Inkomster	-	-	-	
Netto	- 12 000	- 12 000	-	

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 12 000 euro för uppdatering av IT-utrustning enligt plan.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 14 500 euro 2024 respektive 22 300 euro 2025 för uppdatering av IT-utrustning enligt plan.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

SKOLFÖRVALTNINGEN

83201 Inventarier Vikingaåsen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen			
Projektgrupp:	Vikingaåsens skola			
Projekt nr:	83201 Inventarier Vikingaåsen			
Anslagsansvarig:	Rektorn			
Anslag				
	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 215 000	-	- 215 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 215 000	-	- 215 000	-
	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut	
Utgifter	- 215 000	- 215 000	-	
Inkomster	-	-	-	
Netto	- 215 000	- 215 000	-	

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 180 000 euro för inventarier i anslutning till om- och tillbyggnad av Vikingaåsens skola etapp 1 (nya klassrum, studio och specialklass, grupprum, materialrum och korridorer) samt 35 000 euro för utrustning och inventarier i anslutning till om- och tillbyggnad av skolan etapp 2 (kök och matsal).

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

83203 Inventarier till daghem

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Barnomsorgen

Projekt nr:

83203 Inventarier till daghem

Anslagsansvarig:

Barnomsorgsledaren

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 170 000	- 25 000	- 45 000	- 100 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 170 000	- 25 000	- 45 000	- 100 000

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 45 000	- 45 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 45 000	- 45 000	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 30 000 euro för inventarier för daglig verksamhet till Trollsländan, Sviby daghem, Österkulla daghem, Överby daghem, Gottby daghem och Vikingen samt 15 000 euro för nödvändig IT-utrustning till alla daghem med anledning av den nya läroplanens krav på digitalisering och dokumentation inom barnomsorgen.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 100 000 euro för förstagångsinventarier till Möckelö daghem.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

83301 IT-investeringar Vikingaåsen

Ansvarsorgan:	Kommunstyrelsen			
Projektgrupp:	Vikingaåsens skola			
Projekt nr:	83301 IT-investeringar Vikingaåsen			
Anslagsansvarig:	Rektorn			
Anslag				
	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 299 390	- 54 090	- 118 400	- 126 900
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 299 390	- 54 090	- 118 400	- 126 900
	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut	
Utgifter	- 118 400	- 118 400	-	
Inkomster	-	-	-	
Netto	- 118 400	- 118 400	-	

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 63 400 euro för IKT-inköp enligt tidigare fastställd IKT-plan samt om en utökning om 55 000 euro av IKT-planen i anslutning till ombyggnad- och tillbyggnad av skolan etapp 1, nya klassrum.

Investeringar 2024-2025

För IKT-inköp och uppdateringar äskar förvaltningen vidare om 65 650 euro för 2024 respektive 61 250 euro för 2025.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

83302 Södersunda skola IT och inventarier

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Södersunda skola

Projekt nr:

83302 IT-investeringar Södersunda

Anslagsansvarig:

Rektorn

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 73 830	- 20 240	- 19 900	- 33 690
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 73 830	- 20 240	- 19 900	- 33 690

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 19 900	- 19 900	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 19 900	- 19 900	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 19 900 euro för IKT-inköp.

Investeringar 2024-2025

För IKT-inköp och uppdateringar äskar förvaltningen vidare om 17 800 euro för 2024 respektive 15 890 euro för 2025.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

FRITIDSFÖRVALTNINGEN

85101 Vikingahallen

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Fritidsförvaltningen

Projekt nr:

85101 Vikingahallen

Anslagsansvarig:

Fritidschefen

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 210 000	-	- 210 000	-
Inkomster	22 500	-	22 500	-
Netto	- 187 500	-	- 187 500	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 210 000	-	210 000		-
Inkomster	22 500		22 500		-
Netto	- 187 500	-	187 500		-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 187 500 euro för nytt tak med solpaneler och nytt golv till Vikingahallen samt viss isolering och byte av vattenskadade plattor på takets insida. Solpaneler för att sänka driftskostnaderna. Kommunen kan erhålla LR-bidrag på 25% av golvinvesteringen.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

85102 Konstgräsplan

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Fritidsförvaltningen

Projekt nr:

85102 Konstgräsplan

Anslagsansvarig:

Fritidschefen

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 450 000	-	- 450 000	-
Inkomster	87 500	-	87 500	-
Netto	- 362 500	-	- 362 500	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 450 000	-	450 000		-
Inkomster	87 500		87 500		-
Netto	- 362 500	-	362 500		-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 362 500 euro för att anlägga ny konstgräsmatta. Konstgräsmattan på Vikingavallen fyllde 14 år i augusti 2021. Normal livslängd är kalkylerad till 10 år. Konstgräsmattan är i hyfsat skick men bör bytas ut senast 2023. Fritidsförvaltningen räknar med att den nya mattan INTE använder gummigranulat utan i stället används bioflex (återvinningsbart material), som har minst lika bra om inte bättre egenskaper än gummigranulat. För denna investering kan kommunen erhålla 25% i LR-bidrag.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

85113 Idrottsanläggningar

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Fritidsförvaltningen

Projekt nr:

85113 Idrottsanläggningar

Anslagsansvarig:

Fritidschefen

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 198 000	-	- 18 000	- 180 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 198 000	-	- 18 000	- 180 000

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 18 000	-	18 000		-
Inkomster	-		-		-
Netto	- 18 000	-	18 000		-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 18 000 euro för anläggandet av 4 beachvolleyplaner. Fritidsförvaltningen lämnar in bidragsanhållan till Ålands idrott för Paf-stöd på minst 25% av investeringen, dock villkorat med maxbelopp.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 180 000 euro 2025 för en ny läktare vid Vikingavallen samt riva den gamla. Därtill bredda naturgräsplanen till 68 meter, dränera planen, nytt gräs och sprinklersystem för bevattning. Förbättringar för friidrotten. En komplett plan för området samt kostnadsberäkning ska göras under 2024.

Förutsätter eventuellt att kommunen köper mark av församlingen väster om anläggningen

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

SAMHÄLLSTJÄNSTERNA***Byggnader och lokaler*****86101 Gottby, fastighetsförbättring**

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Byggnader och lokaler

Projekt nr:

86101 Gottby, fastighetsförbättring

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 24 000	-	- 6 000	- 18 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 24 000	-	- 6 000	- 18 000

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 6 000	-	6 000	-	
Inkomster	-		-	-	
Netto	- 6 000	-	6 000	-	

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 6 000 euro för uppdaterad belysning.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 18 000 euro för nytt staket.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86104 Österkulla, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Byggnader och lokaler

Projekt nr:

86104 Österkulla, fastighetsförbättring

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 48 000	-	- 28 000	- 20 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 48 000	-	- 28 000	- 20 000

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 28 000	-	28 000	-	
Inkomster	-		-	-	
Netto	- 28 000	-	28 000	-	

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 28 000 euro för Kylanläggning och utbyte av fönster.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 20 000 euro för uppdaterad belysning och terrass.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86105 Safiren, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Byggnader och lokaler

Projekt nr:

86105 Safiren, fastighetsförbättring

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 20 000	-	- 20 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 20 000	-	- 20 000	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 20 000	-	20 000	-	
Inkomster	-		-	-	
Netto	- 20 000	-	20 000	-	

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 20 000 euro för uppdaterad belysning.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86113 Rönngården, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Byggnader och lokaler

Projekt nr:

86113 Rönngården, fastighetsförbättring

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 86 349	- 41 349	- 5 000	- 40 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 86 349	- 41 349	- 5 000	- 40 000

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 5 000	- 5 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 5 000	- 5 000	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 5 000 euro för elbilsladdare.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 40 000 euro för Kylanläggning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86115 Kommunalgården, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Byggnader och lokaler

Projekt nr:

86115 Kommunalgården, fastighetsförbättring

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 106 770	- 28 770	- 43 000	- 35 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 106 770	- 28 770	- 43 000	- 35 000

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 43 000	- 43 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 43 000	- 43 000	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 43 000 euro för uppdaterad belysning, nya garageportar och elbilsladdare.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 35 000 euro för Kylanläggning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86116 Trollsländan, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Byggnader och lokaler

Projekt nr:

86116 Trollsländan, fastighetsförbättring

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 28 850	- 8 850	- 20 000	
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 28 850	- 8 850	- 20 000	-

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 20 000	- 20 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 20 000	- 20 000	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 20 000 euro för uppdaterad belysning

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86117 Södersunda, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86117 Södersunda, fastighetsförbättring

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 45 000	- 40 000	-	- 5 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 45 000	- 40 000	-	- 5 000

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	-	-	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 5 000 euro för uppdaterad värme vid eftislokalen.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86118 Vikingaåsen, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86118 Vikingaåsen, fastighetsförbättring

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 2 117 574	- 2 047 574	- 70 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	-2 117 574	- 2 047 574	- 70 000	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 70 000	-	70 000	-	-
Inkomster	-		-	-	-
Netto	- 70 000	-	70 000	-	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 70 000 euro för reservkraft.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86140 Södersunda, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86140 Södersunda, redskap och inventarier

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 6 000	-	- 6 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 6 000	-	- 6 000	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 6 000	-	6 000	-	-
Inkomster	-		-	-	-
Netto	- 6 000	-	6 000	-	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 6 000 euro för lekredskap.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86144 Gottby daghem, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86144 Gottby daghem, redskap och inventarier

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 23 200	- 3 700	- 4 500	- 15 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 23 200	- 3 700	- 4 500	- 15 000

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 4 500	- 4 500	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 4 500	- 4 500	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 4 500 euro för lekredskap.

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 15 000 euro 2024 för en klätterställning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86145 Överby, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86145 Överby daghem, redskap och inventarier

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 16 300	- 12 800	- 3 500	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 16 300	- 12 800	- 3 500	-

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 3 500	- 3 500	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 3 500	- 3 500	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 3 500 euro för lekredskap.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86146 Trollsländan, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86146 Trollsländan, redskap och inventarier

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 23 200	- 2 500	- 20 700	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 23 200	- 2 500	- 20 700	-

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 20 700	- 20 700	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 20 700	- 20 700	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 20 700 euro för lekredskap och köksinventarier.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86147 Safiren, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86147 Safiren, redskap och inventarier

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 26 300	- 19 000	- 7 300	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 26 300	- 19 000	- 7 300	-

Enhetens
förslag

Styrelsens
förslag

Fullmäktiges
beslut

Utgifter	- 7 300	- 7 300	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 7 300	- 7 300	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 7 300 euro för lekredskap.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86148 Rubinen, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86148 Rubinen, redskap och inventarier

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 12 662	- 10 662	- 2 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 12 662	- 10 662	- 2 000	-

Enhetens
förslag

Styrelsens
förslag

Fullmäktiges
beslut

Utgifter	- 2 000	- 2 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 2 000	- 2 000	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 2 000 euro för lekredskap.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86149 Österkulla, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86149 Österkulla, redskap och inventarier

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 16 000	-	- 16 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 16 000	-	- 16 000	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 16 000	-	16 000	-	-
Inkomster	-		-	-	-
Netto	- 16 000	-	16 000	-	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 16 000 euro för lekredskap och köksinventarier.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86151 Solcellspaneler

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86151 Solcellspaneler

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 70 000	- 25 000	- 45 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 70 000	- 25 000	- 45 000	-

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 45 000	- 45 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 45 000	- 45 000	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 45 000 euro för solpaneler enligt plan.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86153 Vikingagården, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86153 Vikingagården, redskap och inventarier

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 7 500	-	-	- 7 500
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 7 500	-	-	- 7 500

Enhetens
förslag

Styrelsens
förslag

Fullmäktiges
beslut

Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	-	-	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 7 500 euro för lekutrustning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86154 Kyrkoby lekpark, redskap och inventarier

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86154 Kyrkoby lekpark, redskap och inventarier

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 39 500	- 15 000	- 24 500	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 39 500	- 15 000	- 24 500	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 24 500	-	24 500	-	-
Inkomster	-		-	-	-
Netto	- 24 500	-	24 500	-	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 24 500 euro för lekutrustning och mindre renovering av parkstugan.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86155 Överby, fastighetsförbättring

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86155 Överby, fastighetsförbättring

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 20 000	-	-	- 20 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 20 000	-	-	- 20 000

Enhetens
förslag

Styrelsens
förslag

Fullmäktiges
beslut

Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	-	-	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 20 000 euro för uppdaterad belysning och ny trappa.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

Kommunalvägar**86220 Dalvägen**

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86220 Dalvägen

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 48 000	-	-	- 48 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 48 000	-	-	- 48 000

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	-	-	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 48 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86221 Gottbysundsvägen

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86221 Gottbysundsvägen

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 151 000	-	-	- 151 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 151 000	-	-	- 151 000

Enhetens
förslag

Styrelsens
förslag

Fullmäktiges
beslut

Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	-	-	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 151 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86223 Postgårdsvägen

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86223 Postgårdsvägen

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 142 000	- 71 000	-	- 71 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 142 000	- 71 000	-	- 71 000

Enhetens
förslag

Styrelsens
förslag

Fullmäktiges
beslut

Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	-	-	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 71 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86225 Vargsundavägen

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86225 Vargsundavägen

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 366 000	-	-	- 366 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 366 000	-	-	- 366 000

Enhetens
förslag

Styrelsens
förslag

Fullmäktiges
beslut

Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	-	-	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 366 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86226 Drittelmattesgränd

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86226 Drittelmattesgränd

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 32 000	-	-	- 32 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 32 000	-	-	- 32 000

Enhetens
förslag

Styrelsens
förslag

Fullmäktiges
beslut

Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	-	-	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 32 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86227 Dalkarbyvägen

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86227 Dalkarbyvägen

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 140 000	-	-	- 140 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 140 000	-	-	- 140 000

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	-	-	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 140 000 euro för stabiliseringsfräsning.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

Gator inom detaljplan**86316 Norra Bergshöjden, anslutningsavgift**

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86316 Norra Bergshöjden anslutn.avg.

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 233 800	- 134 650	- 13 000	- 10 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 233 800	- 134 650	- 13 000	- 10 000

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 13 000	- 13 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 13 000	- 13 000	-

I samband med förverkligandet av bostadsområdet på det nya privata detaljplaneområdet i Sviby har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att stå för kostnaderna för anläggande av kommunalteknik högst till det belopp som motsvarar de kommunala anslutningsavgifterna för vatten och avlopp. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsnät.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86320 Kasberget Södra, anslutningsavgift

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86320 Kasberget Södra anslutn.avg.

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 78 080	- 19 520	- 13 000	- 10 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 78 080	- 19 520	- 13 000	- 10 000

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 13 000	- 13 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 13 000	- 13 000	-

I samband med förverkligandet av bostadsområdet på södra Kasberget har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att delta i kostnaderna för anläggande av kommunal teknik högst till det belopp som motsvarar de kommunala anslutningsavgifterna för vatten och avlopp. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsnet.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86323 Kasberget Norra, anslutningsavgift

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86323 Kasberget Norra anslutn.avg.

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 151 280	- 126 880	- 13 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 151 280	- 126 880	- 13 000	-

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 13 000	- 13 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 13 000	- 13 000	-

I samband med förverkligandet av bostadsområdet på norra Kasberget har kommunen via markanvändningsavtal förbundit sig att delta i kostnaderna för anläggande av kommunalteknik högst till det belopp som motsvarar de kommunala anslutningsavgifterna för vatten och avlopp. Utbetalningarna sker i den takt de nya tomtägarna ansluter sig till kommunens vatten- och avloppsnät.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

Övriga vägar och leder**86409 GC-led, Sviby - Kantarellen**

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86409 GC-led Sviby - Kantarellen

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 40 000	-	- 40 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 40 000	-	- 40 000	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 40 000	-	40 000	-	-
Inkomster	-		-	-	-
Netto	- 40 000	-	40 000	-	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 40 000 euro för utredning av ny GC-led

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

Belysning**86509 GC-belysning, Vesterkalmare - Solberget**

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86509 GC-belysning Vesterkalmare - Solberget

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 40 000	-	- 40 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 40 000	-	- 40 000	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 40 000	-	40 000	-	
Inkomster	-		-	-	
Netto	- 40 000	-	40 000	-	

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 40 000 euro för ny belysning

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

86510 Belysning, Möckelövägen

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86510 Belysning Möckelövägen

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 55 000	-	- 55 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 55 000	-	- 55 000	-

Enhetens
förslag

Styrelsens
förslag

Fullmäktiges
beslut

Utgifter	-	-	55 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	-	-	55 000	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen föreslår för kommunfullmäktige att ett anslag om 55 000 euro sätts in för anläggande av ny vägbelysning längs Möckelövägen för sträckan mellan Hamnsskärsvägen och förbindelsevägen Möckelövägen-Hammarlandsvägen.

Kommunfullmäktiges beslut

-

Fordon**86601 Servicebil**

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Teknisk förvaltning

Projekt nr:

86601 Servicebil

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 140 000	- 50 000	- 90 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 140 000	- 50 000	- 90 000	-

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 90 000	- 90 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 90 000	- 90 000	-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 90 000 euro för två nya elbilar

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

RÄDDNINGSFÖRVALTNINGEN**Lös egendom****87206 Transportfordon**

Ansvarsorgan:

Gemensamma räddningsnämnden

Projektgrupp:

Räddningsförvaltningen

Projekt nr:

87206 Transportfordon

Anslagsansvarig:

Räddningschef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 750 000	-	- 750 000	-
Inkomster	337 500	-	337 500	-
Netto	- 412 500	-	- 412 500	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 750 000	-	750 000		-
Inkomster	337 500		337 500		-
Netto	- 412 500	-	412 500		-

Investeringar 2023

Av landskapsregeringen fastställd fordonsplan för anskaffning av fordon för kommunernas räddningstjänst ska Jomala kommun byta ut sin räddningsbil (J 15/Jomala FBK). Räddningsbilen är ett specialfordon och i planen har fastställts att "förhöjd landskapsandel" skall utgå. Till ändamålet äskar förvaltningen om 412 500 euro 2023.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

AFFÄRSVERKSAMHETEN**89101 Vatten- och avloppsverk serviceledningar**

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Affärsverksamheten

Projekt nr:

89101 Vatten- och avloppsverk serviceledningar

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 120 000	- 30 000	- 30 000	- 60 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 120 000	- 30 000	- 30 000	- 60 000

	Enhetens förslag	Styrelsens förslag	Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 30 000	- 30 000	-
Inkomster	-	-	-
Netto	- 30 000	- 30 000	-

För serviceledningar upptas ett årligt anslag om 30 000 euro. Anslutningsavgiften bokförs som långfristig skuld eftersom anslutningsavgifterna är återbetalningsbara.

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

89105 Stamledning till flygfältet

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Affärsverksamheten

Projekt nr:

89105 Stamledning till flygfältet

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 50 000	-	- 50 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 50 000	-	- 50 000	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 50 000	-	50 000		-
Inkomster	-		-		-
Netto	- 50 000	-	50 000		-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 50 000 euro för nya stamledningar till Flygfältet

.

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

89225 Stamledning, Kalmarnäs – Vesterkalmare

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Affärsverksamheten

Projekt nr:

89225 Stamledning, Kalmarnäs - Vesterkalmare

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 200 000	-	- 200 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 200 000	-	- 200 000	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 200 000	-	200 000		-
Inkomster	-		-		-
Netto	- 200 000	-	200 000		-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 200 000 euro för nya stamledningar mellan Kalmarnäs och Vesterkalmare

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

89226 Stamledning, Möckelö - Sviby

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Affärsverksamheten

Projekt nr:

89226 Stamledning, Möckelö - Sviby

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 150 000	-	-	- 150 000
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 150 000	-	-	- 150 000

Enhetens
förslag

Styrelsens
förslag

Fullmäktiges
beslut

Utgifter	-	-	-
Inkomster	-	-	-
Netto	-	-	-

Investeringar 2023

-

Investeringar 2024-2025

Förvaltningen äskar om 150 000 euro för nya stamledningar i Möckelö -Sviby

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

89307 Pumpstation, Ingby

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Affärsverksamheten

Projekt nr:

89307 Pumpstation, Ingby

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 25 000	-	- 25 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 25 000	-	- 25 000	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 25 000	-	25 000		-
Inkomster	-		-		-
Netto	- 25 000	-	25 000		-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 25 000 euro för ny avloppspumpstation

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

89308 Slamtömningsstation, Dalvägen

Ansvarsorgan:

Kommunstyrelsen

Projektgrupp:

Affärsverksamheten

Projekt nr:

89308 Slamtömningsstation, Dalvägen

Anslagsansvarig:

Teknisk chef

Anslag

	Kostnads- kalkyl	Används t o m 31.12.2022	Budget 2023	Används efter 31.12.2023
Utgifter	- 15 000	-	- 15 000	-
Inkomster	-	-	-	-
Netto	- 15 000	-	- 15 000	-

	Enhetens förslag		Styrelsens förslag		Fullmäktiges beslut
Utgifter	- 15 000	-	15 000		-
Inkomster	-		-		-
Netto	- 15 000	-	15 000		-

Investeringar 2023

Förvaltningen äskar om 15 000 euro för slamtömningsstation

Investeringar 2024-2025

-

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

-

DETALJMOTIVERINGAR

FINANSIERINGSDELEN

Kommunens finansieringsdel presenteras i form av en extern resultaträkning, en finansieringsanalys och en balansräkning. Finansieringsanalysen utvisar finansieringsförändringarna och det kalkylerade penningflödet under budgetåret och hur kommunens finansiering ordnas utgående från det förväntade resultatet i resultaträkningen. Resultaträkningen och finansieringsanalysen bildar således en ekonomisk helhetsbild av kommunens ekonomiska situation.

Balansräkningen visar på hur budgeten påverkar kommunens tillgångar och skulder. Vidare beräknas förändringen i eget kapital och soliditetsprocenten.

Resultaträkningen bildas av poster från budgetens driftsdel och finansieringsdel dock så att budgetupplåningen liksom investeringsdelen avslutas mot balansräkningen. Finansieringskalkylen bildas av såväl drifts-, investerings- som finansieringsdelen.

RESULTATRÄKNINGEN

Resultaträkningens poster är följande:

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens intäkter och kostnader omfattar intäkter och kostnader från den löpande driftsverksamheten, såsom försäljningsinkomster, avgifter, löner, köpta kundtjänster etc.

Verksamhetsbidraget

Verksamhetsbidraget är alltid negativt och visar på skillnaden mellan verksamhetsintäkter och verksamhetskostnader. Bidraget anger hur mycket den kommunala driftsverksamheten kostar netto och vad som således ska finansieras med skatteinkomster, landskapsandelar och övriga finansiella inkomster.

Skatteinkomster

För de förväntade skatteinkomsterna redogörs även ovan under den allmänna motiveringen. De beräknade skatteintäkterna framgår av en bilagd kalkyl nedan.

Förvärvsinkomstskatten

Den beskattningsbara förvärvsinkomsten har prognostiserats utifrån uppgifter som hämtats från Statistikcentralen tillsammans med ett kalkyleringsverktyg från Finlands kommunförbund. I och med vårdreformen i Finland skärs de finska kommunernas inkomstskattesatser ner medan de åländska kommunernas inkomstskattesatser förblir oförändrade. Detta leder till en ökad utdelningsandel för de åländska kommunerna 2023. Detta kan föranleda en rytmstörning inom planperioden 2023-2025 vilket kan utläsas ur den prognostiserade kommunalskatten för perioden. Kommunen kan förvänta sig en fortsatt inflyttning under planperioden.

Budgeten bygger på en uttaxering om 16,50 procent.

Fastighetsskatten

Fastighetsskatteprocentsatserna för 2023:

Fastighetsskatteprocenter	
Allmän fastighetsskatteprocentsats	0,30
För stadigvarande bostäder	0,00
För fritidshus	0,90

Samfundsskatt

Samfundsskatten utgör den näst största enskilda skattekällan för kommunerna. Osäkerhetsfaktorerna för bedömningen av utvecklingen av dessa inkomster är stora. Det är svårt att förutspå hur företagen kommer att agera och därmed hur utvecklingen av skatterna kommer att påverkas. 2023 sjunker kommunandelen för samfundsskatt och ligger sedan på ungefär samma nivå under planperioden. Landskapsregeringen fastställer den åländska fördelningen av samfundsskatt.

Övriga skatteinkomster

Beloppet består av kommunens andel av på Åland influten källskatt.

Kommunerna på Åland erhåller 40 procent av avkastningen på den källskatt som influtit på Åland enligt lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst (FFS 627/1978). Fördelningen mellan kommunerna sker sedan i förhållande till invånarantalet föregående år.

Landskapsandelar och kompensationer

Uppgifterna för de landskapsandelar som utgör grunden för budgeten 2023 bygger på preliminära siffror från Ålands landskapsregering.

Skatteteknisk kalkyl

	KALKYL			KALKYL			KALKYL			KALKYL		
	Bokslut 2021			Budget 2022			Budget 2023			VEP 2024-2025		
FÖRVÄRVSINKOMST- SKATT	Skattesats	16,50 %	förändring	Skattesats	16,50 %	förändring	Skattesats	16,50 %	förändring	Skattesats	16,50 %	
	Netto:	17 931 175	12,54 %	Netto:	18 687 381	4,22 %	Netto:	20 654 309	10,53 %	Netto:	20 055 437	22 182 312
											-2,90 %	10,60 %
SAMFUNDSSKATT		1 615 149	94,73 %		1 034 156	-35,97 %		1 546 465	49,54 %		1 236 700	1 261 265
											-20,03 %	1,99 %
FASTIGHETSSKATT	Skattesats:			Skattesats:			Skattesats:			Skattesats:	2024	2025
Stadigvarande boende	0,00 %			0,00 %			0,00 %			0,00 %		
Fritidsbostäder	0,90 %			0,90 %			0,90 %			0,90 %		
Allmän fastighetsskatt	0,45 %			0,30 %			0,30 %			0,30 %		
TOTALT BELOPP		329 565	23,88 %		316 574	-3,94 %		328 404	3,74 %		328 404	328 404
											0,00 %	0,00 %
ÖVR. SKATTEINKOMSTER												
Källskatt Åland /influtna medel kalenderårsvis		89 331	23,30 %		90 000	0,75 %		100 000	11,11 %		100 000	100 000
											0,00 %	0,00 %
TOTALT		19 965 220		TOTALT	20 128 110		TOTALT	22 629 178		TOTALT	21 720 541	23 871 981

Landskapsandelskalkyl

	2021 BOKSLUT EURO	2022 BUDGET EURO	Förändr.	2023 BUDGET EURO	Förändr.	2024 VEP EURO	Förändr.	2025 VEP EURO	Förändr.
Landskapsandelar för skattekomplettering	2 051 894	2 202 759	7,35 %	2 260 922	2,64 %	2 306 141	2,00 %	2 352 263	2,00 %
Landskapsandelar för grundskola	1 919 295	981 261	-48,87 %	1 166 470	18,87 %	1 189 800	2,00 %	1 213 596	2,00 %
Landskapsandelar för barnomsorg		1 060 685		1 120 845		1 143 262	2,00 %	1 166 127	2,00 %
Landskapsandelar för socialvård	428 573	422 361	-1,45 %	462 334	9,46 %	471 580	2,00 %	481 012	2,00 %
Landskapsandelar för kultur	81 049	83 419	2,92 %	90 303	8,25 %	92 109	2,00 %	93 951	2,00 %
Kompensationer	269 179		-100,00 %	735 000		749 700	2,00 %	764 694	2,00 %
TOTALA LANDSKAP SANDELAR	4 749 990	4 750 485	0,01 %	5 835 874	22,85 %	5 952 592	2,00 %	6 071 644	2,00 %

Ränteintäkterna

Beloppet består av inkomsträntor från depositioner, från skatteredovisningen, förseningsräntor på kommunens utestående fordringar samt vissa andra inkomsträntor som uppstår i samband med debitering av t.ex. vägbyggnadsersättningar och avloppsanslutningar.

Räntekostnaderna

Ränteutgifterna på budgetlån framgår ur resultaträkningen. Till övriga finansiella poster beräknas låneomkostnader, provisioner och räntor för kortfristiga krediter som uppstår under året.

Årsbidraget

Driftshushållningens över-/underskott eller det s.k. årsbidraget är ett kommunalekonomiskt relationstal som beskriver kommunens egen finansieringsförmåga för reinvesteringar. Årsbidraget utgör det mest centrala ekonomiska jämförelsetalet för kommuner och anger hur mycket som återstår för amorteringar och avskrivningar.

Målsättningen för årsbidragets storlek är beroende på den enskilda kommunens finansieringsläge och investeringsbehov. Med beaktande av Jomala kommuns invånarökning borde årsbidraget vara betydligt starkare än vad som är fallet. Detta eftersom nivån måste vara relativt hög för att både klara av avskrivningarna samt kommande investeringar.

De planmässiga avskrivningarna

Utgör kostnaden för aktivering av kommunens anläggningstillgångar. Avskrivningarna återspeglar alltså den årliga förslitningen av kommunens tillgångar. Avskrivningarna följer en av kommunfullmäktige uppgjord plan. Avskrivningarna har upptagits i budgeten utgående från en uppskattning. Den exakta totala avskrivningen i budgeten är enbart en kalkyl då det är svårt att uppskatta den exakta tidpunkten för när olika projekt färdigställs och när de tas i bruk.

Räkenskapsperiodens resultat

Anger resultatet före förändringar i avskrivningsdifferens, förändringar i reserveringar eller förändringar i fonder.

Överskott eller underskott

Över- eller underskottet visar den uppskattade förändringen i kommunens eget kapital. Ett underskott minskar på kommunens eget kapital medan ett överskott ökar det egna kapitalet.

RESULTATRÄKNING JOMALA KOMMUN (i tusen)	Bokslut 2021	Budget 2022	Budget 2023	Ekonomiplan 2024 2025	
Verksamhetens intäkter	3 692	3 334	3 628		
Verksamhetens kostnader	-26 858	-28 215	-29 823		
Verksamhetsbidrag	-23 165	-24 881	-26 195	-26 928	-27 932
Skatteinkomster	19 965	20 128	22 629	21 721	23 872
Landskapsandelar (drift)	4 750	4 750	5 836	5 953	6 072
Finansiella intäkter	0	16	16	16	16
Övriga fin.intäkter	5	4	4	4	4
Finansiella kostnader	-	-45	-	-	-
Övr.fin.kostnader	-5	-	-	-	-
Årsbidrag	1 549	-28	2 290	765	2 032
Avskr. anl.tillg och övr.utg	-1 440	-1 722	-1 950	-2 169	-2 266
Nedskrivning	-	-	-	-	-
Extr.ord.int och kostn.	-	-	-	-	-
Räkensk.per. resultat	109	-1 750	340	-1 404	-234
Ökn(-) el. minskn(+) av avsk diff	239	-	-	-	-
Ökn(-) el minskn(+)av reserv	0	-	-	-	-
Ökn(-)el minskn(+)av fonder	-	-	-	-	-
Räk.per.överskott(underskott)	348	-1 750	340	-1 404	-234

FINANSIERINGSANALYS (i tusen)								
	Bokslut 2021		Budget 2022		Budget 2023		Ekonomiplan 2024 2025	
INTERNT TILLFÖRDA MEDEL								
Årsbidrag		1 549	-	28		2 290		765 2 032
Extraordinära poster								
Korrektivposter	-	92		-		-		-
INVESTERINGAR								
Inv. i anlägg. tillgångar	-	550	-	8 683	-	2 744	-	558 - 1 117
Inv. i aktier och andelar		-		-		-		-
Fin.andelar för invest. utgifter		126		-		448		-
Försälj.ink. av anlägg. tillgångar		106		-		-		-
NETTOKASSAFLÖDET FÖR DEN EGENTLIGA VERKSAMHETEN OCH INVESTERINGARNA		1 140	-	8 710	-	6		207 915
FINANSIERINGENS KASSAFLÖDE								
UTLÅNING								
Minskning av utlåning		-						
Ökning av utlåning		-						
FÖRÄNDRING AV LÅNEBESTÅNDET								
Ökning av långfristiga lån		-		3 000		-		-
Minskning av långfristiga lån		-	-	80		-		-
Ökning/minskning av kortfr. lån		-		80		-		-
FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL								
	-	6		-		-		-
ÖVRIGA FÖR. I LIKVIDITETEN								
Förvaltade medel och kapital		-		-		-		-
Förändring av omsättningstillg.		-						
Förändring fordringar		2 002		-		-		-
För. av räntefria skulder	-	132		150		150		150 150
FINANSIERINGENS NETTOKASSAFLÖDE		1 864		3 150		150		150 150
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL								
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL		3 004	-	5 560		144		357 1 065
FÖRÄNDRING AV KASSAMEDEL		3 004	-	5 560		144		357 1 065
Kassamedel 1.1.		9 208		12 211		6 651		6 795 7 152
Kassamedel 31.12.		12 211		6 651		6 795		7 152 8 217
		Bokslut 2021		Budget 2022		Budget 2023		Ekonomiplan 2024 2025
Lån vid årets början		0		0		0		0 0
Nettoförändringar		0		2 920		0		0 0
Lån vid årets slut		0		2 920		0		0 0
Årlig räntekostnad		0		-45		0		0 0
Lån/invånare (euro/inv.)		0		516		0		0 0
Verksamhetsbidrag/invånare		4 203		4 399		4 514		4 541 4 623

Budget 2022 innefattar ursprunglig budget samt tilläggsbudget och överflyttade investeringar från tidigare år.

Balansräkningen nedan beskriver de förändringar som beräknas ske med anledning av årets budget. Ur balansräkningen framgår den förväntade förändringen av kommunens tillgångar, skulder och eget kapital.

[illegible]

Förändring av nyckeltal:

Budgetupplåning:

Budgetförslaget bygger inte på några utökade lån. Kommunen beräknas klara planperioden utan tidigare budgeterade lån.

Soliditet: 59 procent i budget 2023.

(78 procent bokslut 2021, 51 procent budget 2022)

Soliditeten mäter kommunens förmåga att på sikt kunna stå för sina förpliktelser. Beräknas eget kapital i förhållande till balansomslutningen och ju högre procenttal desto bättre.

Skuldsättningsgrad: 30 procent i budget 2023.

(22 procent bokslut 2021, 40 procent budget 2022)

Nyckeltalet anger hur stor del av kommunens driftsinkomster som skulle behövas för återbetalning av det främmande kapitalet. Ju lägre nyckeltalet för skuldsättningen desto bättre möjlighet har kommunen att klara av skuld amorteringen med inkomstfinansieringen.

JOMALA KOMMUN

ÄSKANDE OM KOMMUNSTYRELENS DISPOSITIONSMEDEL 2022

Nämnd/Förvaltning/Enhet: Utbildningsförvaltningen / Lågstadieskolorna

Datum: 21.11.2022

Anslagsansvarig: Utbildningschef

DRIFTSDELEN

1. Oförutsedda kostnader (belopp och utgiftsslag)

- **Belopp:** 45 000 euro
- **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola
- **Konto:** 4520 Livsmedel
- **Motivering:**

Livsmedelskostnaderna har under 2022 ökat p.g.a. kriget i Ukraina och medföljande inflation.

- **Belopp:** 23 000 euro
- **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola
- **Konto:** 4005 Vikarier
- **Motivering:**

Högre vikariekostnader p.g.a. Covid-19 och krav på låg tröskel för att stanna hemma från arbetet.

- **Belopp:** 45 000 euro
- **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola
- **Konto:** 4006 Lärarvikarier
- **Motivering:**

Högre vikariekostnader p.g.a. Covid-19 och krav på låg tröskel för att stanna hemma från arbetet.

Totalt beräknade oförutsedda kostnader om 113 000 euro

2. Åtgärder som har utförts för att hålla sig inom budgeterade medel

- **Åtgärd 1:**

Minskad fortbildning till personalen.

Summa minskade kostnader 5000 euro

- **Åtgärd 2:**

Mindre antal exkursioner än planerat.

Summa minskade kostnader 3000 euro

- **Åtgärd 3:**

Minskade inköp av IKT-program.

Summa minskade kostnader 3000 euro

- **Åtgärd 4:**

Införskaffat mindre mängd inventarier än planerat.

Summa minskade kostnader 2000 euro

Totalt minskade kostnader om 13 000 euro

3. Äskade tilläggsmedel (fördelade belopp och utgiftsslag)

Totalt äskat belopp inkl. åtgärder för minskade kostnader 100 000 euro fördelas enligt:

▪ **Belopp:** 40 000 euro

▪ **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola

▪ **Konto:** 4520 Livsmedel

▪ **Motivering:**

Livsmedelskostnaderna har under 2022 ökat p.g.a. kriget i Ukraina och medföljande inflation.

▪ **Belopp:** 20 000 euro

▪ **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola

▪ **Konto:** 4005 Vikarier

▪ **Motivering:**

Högre vikariekostnader p.g.a. Covid-19 och krav på låg tröskel för att stanna hemma från arbetet.

▪ **Belopp:** 40 000 euro

▪ **Kostnadsställe:** 31102 Vikingaåsens skola

▪ **Konto:** 4006 Lärarvikarier

▪ **Motivering:**

Högre vikariekostnader p.g.a. Covid-19 och krav på låg tröskel för att stanna hemma från arbetet.

INVESTERINGSDELEN

1. Oförutsedda kostnader (belopp och utgiftsslag)

Inga oförutsedda kostnader har förekommit gällande utbildningsförvaltningens investeringsbudget.

Totalt beräknade oförutsedda kostnader om 0 euro

JOMALA KOMMUN

ÄSKANDE OM KOMMUNSTYRELENS DISPOSITIONSMEDEL 2022

Nämnd/Förvaltning/Enhet: Tekniska förvaltningen

Datum: 17.11.2022

Anslagsansvarig: (Teknisk chef)

DRIFTSDELEN

1. Oförutsedda kostnader (belopp och utgiftsslag)

- **Belopp:** - 18 700 euro
- **Kostnadsställe:** 41101 Tekniska förvaltningen
- **Konto:** 4365 IKT(-1500 euro)
4370 Försäkringar (-3000 euro)
4470 Övriga tjänster (-3200 euro)
4522 Arbetsmaterial (-9000 euro)
4560 Bränsle- och smörjmedel (-2000)
- Motivering:** *Kostnader för arbetsmaterial har ökat*

- **Belopp:** - 32 000 euro
- **Kostnadsställe:** 41201 Gator
- **Konto:** 4401 Vägunderhåll (-32000 euro)
- Motivering:** *Halkbekämpning*

- **Belopp:** - 9 000 euro
- **Kostnadsställe:** 41203 GC-leder
- **Konto:** 4401 Vägunderhåll (-9000 euro)
- Motivering:** *Halkbekämpning*

- **Belopp:** - 25 000 euro
- **Kostnadsställe:** 41202 Kommunalvägar
- **Konto:** 4401 vägunderhåll
- Motivering:** Halkbekämpning och normalt vägunderhåll. Ökad trafikmängd.

▪ **Belopp:** - 22 700 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41205 Vägbelysning
▪ **Konto:** 4571 EL (-22 700 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% jämfört med budget.*

▪ **Belopp:** -2000 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41 401 Kommunalgården
▪ **Konto:** 4571 EL (- 2000 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

▪ **Belopp:** -300 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41 402 Alegården
▪ **Konto:** 4571 EL (- 300 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

▪ **Belopp:** -3 500 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41 403 Gottby daghem
▪ **Konto:** 4571 EL (- 3 500 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget*

▪ **Belopp:** -8 300 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41407 Trollsländan
▪ **Konto:** 4390 Byggande och underhåll byggnader (- -3000) euro)
4400 Byggande och underhåll maskiner (- 3000 euro)
4571 EL (- 2 300 euro)
Motivering: *Underhåll och Elkostnad har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

▪ **Belopp:** -4 300 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41 407 Överby
▪ **Konto:** 4571 EL (- 4 300 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

▪ **Belopp:** -9 600 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41 408 Rönngården

▪ **Konto:** 4571 EL (- 9 600 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

▪ **Belopp:** -5100 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41 409 Österkulla
▪ **Konto:** 4571 EL (- 5 100 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

▪ **Belopp:** -2 400 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41 410 Sviby daghem
▪ **Konto:** 4571 EL (- 2 400 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget.*

▪ **Belopp:** -2 000 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41 411 Humlan
▪ **Konto:** 4571 EL (- 2 000 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget*

▪ **Belopp:** -1 000 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41 414 Rubinen
▪ **Konto:** 4571 EL (- 1 000 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget*

▪ **Belopp:** - 32 500 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41415 Vikingaåsen
▪ **Konto:** 4023 Vaktmästarlöner (- 6000 euro)
4390 Byggande och underhåll byggnader (- 2000) euro)
4390 Byggande och underhåll områden (- 4000) euro)
4400 Byggande och underhåll maskiner (- 8000 euro)
4571 EL (- 12 500 euro)
Motivering: *Extraresurser vid vaktmästeriet. Ökade underhållskostnader på grund ålderslitage. Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget*

▪ **Belopp:** -8 500 euro

▪ **Kostnadsställe:** 41 416 Södersunda
▪ **Konto:** 4571 EL (- 8 500 euro)
Motivering: *Elkostnaden har ökat 80% okt-dec jämfört med budget*

▪ **Belopp:** - 33 300 euro
▪ **Kostnadsställe:** 41417 Vikingagården
▪ **Konto:** 4380 Renhållning (-28 000)
4400 Byggande och underhåll maskiner (- 2000 euro)
4571 EL (- 3 300 euro)
Motivering: *Externa tjänster behöver anlitas för underhåll av maskiner. Större städbehov/renehållning än budgeterat. Elkostnaden har ökat jämfört med budget*

Totalt beräknade oförutsedda kostnader om 220 200 euro

2. Åtgärder som har utförts för att hålla sig inom budgeterade medel

- **Åtgärd 1: Teknisk förvaltning**

Vi har för kostnadsstället Teknisk förvaltning endast tillgodosett personalens säkerhet och arbetsutrustning. Enhetskostnaderna för förbrukningsmaterial har de senaste åren ökat vilket leder till att budgeterade medel inte räcker till, därtill har verksamhetsområdena ökat i volym. Uppskattningsvis saknas 18 700 euro

- **Åtgärd 2: Kommunalvägar, gator , GC-leder,**

Vi har gemensamt för alla kostnadsställen gällande Kommunalvägar, gator, GC-leder och vägbelysning. endast utfört nödvändiga underhållsarbeten för att trygga samfärdseln. Vägbelysningens tidsinställning är enligt KST beslut. Uppskattningsvis saknas 88 700 euro

- **Åtgärd 3: Byggnader**

Vi har gemensamt för alla byggnader endast utfört nödvändiga akuta reparationer samt renhållning och städning för att hålla verksamheterna igång. Därtill håller vi kontinuerligt uppsikt över ventilation och värmesystem för att hålla elförbrukningen nere. Uppskattningsvis saknas 112 800

3. Äskade tilläggsmedel (fördelat belopp och utgiftsslag)

Totalt äskat belopp inkl. åtgärder för minskade kostnader 220 200 euro fördelas enligt:

Samma fördelning som ovan

INVESTERINGSDELEN

1. Oförutsedda kostnader (belopp och utgiftsslag)

- **Belopp:** ca - 9 000 euro.
- **Kostnadsställe:** 86222
- **Konto:** 4316
- **Motivering:**

Oförutsägbara extraarbeten översteg investeringsanslag. Överskridningen anses vara så låg att resultatet inte påverkar kommunen negativt. Investeringen är inte avslutad varpå det är svårt att säga den exakta överskridningen i nuläget

Totalt beräknade oförutsedda kostnader om ca 9 000 euro